

**PROGRAM OPERACYJNY
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM
W LATACH 2007–2013**

Zarząd Województwa Wielkopolskiego
Poznań, lipiec 2007 r.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013 został opracowany przez zespół ekspertów Stowarzyszenia „Miasta w Internecie”.

Autorzy: Krzysztof Głomb, Małgorzata Kuta, Marcin Kufłowski,
Redakcja: Krzysztof Głomb
Redakcja techniczna: Wojciech Sadowicz

Dokument powstał na zlecenie i przy współpracy z zespołem Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w składzie: Artur Kośmider, Adam Minkowski, Szymon Mamrot

SPIS TREŚCI:

Rozdział I.....	4
PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM A ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM POLITYKI STRUKTURALNEJ W LATACH 2007-2013	4
I.1. MIEJSCE STRATEGII E-WIELKOPOLSKA W ZARZĄDZANIU WDRAŻANIEM POLITYKI STRUKTURALNEJ W LATACH 2007- 2013.....	4
I.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO A WDRAŻANIE POLITYKI STRUKTURALNEJ W WIELKOPOLSCE W LATACH 2007-2013	10
Rozdział II.....	13
DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM	13
II.1. ANALIZA STANU E-ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO. 13	
II.1.1. Wyniki badań w ramach projektu UNDERSTAND	13
II.1.2. Wybrane podstawowe wskaźniki e-Rozwoju Wielkopolski.....	17
II.1.3. Dynamika rozwoju firm sektora ICT w województwie wielkopolskim....	19
II.1.4. Mapa potencjału e-Rozwoju Wielkopolski	23
II.2. ANALIZA SWOT/TOWS STANU ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM	26
Rozdział III.....	35
CELE OPERACYJNE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WIELKOPOLSCE DO ROKU 2013	35
III.1 CELE PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM NA LATA 2007-2013	35
III.1.1. Cel I – Transformacja Wielkopolski do postaci regionu kreującego swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i absorpcję innowacji w zakresie ICT37	
III.1.2 Cel II – Budowa zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej interoperacyjnie z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi.....	39
III.1.3 Cel III – Zapewnienie powszechności edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną (e- Integracja).....	42
Rozdział IV	44
PROJEKTY GŁÓWNE PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2007-2013	44
IV.1 LISTA PROJEKTÓW GŁÓWNYCH	44
IV.2 HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW GŁÓWNYCH.....	66
IV.3 FINANSOWANIE REALIZACJI PROJEKTÓW GŁÓWNYCH	67
IV.4 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM NA LATA 2007-2013.....	67
KONSULTACJE SPOŁECZNE.....	74
Załącznik nr 1	79

Rozdział I PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM A ZARZĄDZANIE WDRAŻANIEM POLITYKI STRUKTURALNEJ W LATACH 2007-2013

I.1. MIEJSCE STRATEGII E-WIELKOPOLSKA W ZARZĄDZANIU WDRAŻANIEM POLITYKI STRUKTURALNEJ W LATACH 2007- 2013

Województwo wielkopolskie jest jednym z pierwszych regionów Polski, w których problematyka rozwoju społeczeństwa informacyjnego uznana została przez władze za istotny priorytet rozwojowy. W styczniu 2004 roku Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął decyzję o powołaniu Komitetu Programowego do spraw opracowania programu budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego nazwanego *e-Wielkopolska*, który podjął prace zakończone pierwszą wersją dokumentu opublikowaną siedem miesięcy później. Stała się ona następnie przedmiotem dyskusji w gronie radnych Sejmiku województwa. Jej rezultatem jest decyzja o przyjęciu strategii uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego podczas posiedzenia 25 października 2004 roku. W następstwie akceptacji programu, rok później powołano w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego Departament Społeczeństwa Informacyjnego, który koordynuje całość zadań związanych z problematyką e-Rozwoju regionu.

W ramach prac zespołu programowego strategii *e-Wielkopolska* pracującego pod kierownictwem prof. dr hab. Wojciecha Cellarego zdefiniowano dwa główne cele strategiczne rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie:

1. niedopuszczenie do wystąpienia zjawiska społecznego wykluczenia
2. zapewnienie zatrudnienia dobrze wykształconej młodzieży przez transformację wielkopolskiej gospodarki w gospodarkę opartą na wiedzy.

Na tle innych regionalnych programów o tej tematyce przyjętych w Polsce w latach 2004-2006 strategię *e-Wielkopolska* wyróżnia położenie silnego nacisku na rozwiązywanie problemów społecznych i gospodarczych poprzez inwestowanie w projekty bazujące na rozwiązaniach technologii informacji i komunikacji (ICT) oraz poprzez powszechną edukację sprzyjającą rozwojowi potencjału gospodarki wiedzy. Inne polskie regiony ukierunkowały swoje programy regionalne głównie na „informatyzację” wytypowanych procesów pro-rozwojowych w województwach oraz realizację projektów już zakorzenionych w planach inwestycyjnych samorządów.

Za priorytetowe obszary interwencji, w których *powinna nastąpić koncentracja środków i wysiłków* w województwie wielkopolskim, uznano w strategii edukację i administrację publiczną. Każdemu z tych obszarów przypisano w dokumencie cele i zadania, które prezentują tabele 1-5.

Lp.	Cele	Zadania
1.	Utworzenie rynku elektronicznych treści informacyjnych	Utworzenie wielkopolskiego portalu treści informacyjnych z różnych dziedzin: ekonomii, prawa, finansów, medycyny, kultury, spraw międzynarodowych, politycznych, naukowych itp.
		Opracowanie modeli biznesowych w zakresie tworzenia i udostępniania treści
		Zapewnienie skutecznej ochrony praw autorskich
2.	Utworzenie rynku materiałów edukacyjnych	Utworzenie elektronicznej platformy handlu materiałami edukacyjnymi
		Tworzenie zaawansowanych materiałów dydaktycznych (gier symulacyjnych, modeli trójwymiarowych, materiałów interaktywnych itp.)

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

3.	Prowadzenie interdyscyplinarnych badań naukowych nad nowymi metodami dydaktycznymi	Finansowanie interdyscyplinarnych projektów badawczych obejmujących nauki humanistyczne, społeczne i techniczne nad nowymi metodami dydaktycznymi przy wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych
4.	Doskonalenie nauczycieli szkolnych	Przygotowanie nauczycieli w zakresie technik informacyjnych i multimedialnych
		Przygotowanie nauczycieli w zakresie nauczania uczniów komunikatywności i kreatywności
		Przygotowanie nauczycieli do nauczania dorosłych
5.	Doskonalenie nauczycieli akademickich	Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli akademickich w zakresie technik informacyjnych, komunikacyjnych i multimedialnych
		Reorientacja badawcza uczelni wyższych na potrzeby przygotowania młodzieży do życia i pracy w globalnym społeczeństwie informacyjnym
6.	Kształcenie dzieci i młodzieży	Przygotowanie dzieci i młodzieży do wyzwań globalnego społeczeństwa informacyjnego
		Wyposażenie placówek oświatowych w sprzęt i oprogramowanie multimedialne dla wsparcia procesu dydaktycznego
7.	Doskonalenie zawodowe i cywilizacyjne dorosłych	Upowszechnianie umiejętności posługiwania się komputerami przez dorosłych (podstawy obsługi komputera, korzystanie z Internetu, stosowanie komputerów w życiu codziennym i zawodowym)
		Budowa zdalnych centrów doskonalenia zawodowego
		Stymulowanie rozwoju wirtualnych społeczności w celu wymiany doświadczeń zawodowych
		Stymulowanie współpracy międzynarodowej przez Internet
8.	Edukacja środowisk zagrożonych społecznym wykluczeniem	Opracowanie i wdrożenie programu edukacji informatycznej bezrobotnej młodzieży
		Opracowanie i wdrożenie programu edukacji bezrobotnych oraz osób niepracujących zawodowo, w szczególności kobiet
		Uruchamianie publicznych punktów dostępu do Internetu w placówkach użyteczności publicznej

Tabela 1. Cele i zadania w obszarze edukacji

Lp.	Cele	Zadania
1.	Reorganizacja administracji publicznej	Implementacja portali informacyjnych zapewniających pełny dostęp do zasobów informacyjnych i usług. Wprowadzanie rozwiązań, w których wymiana informacji i dokumentów (elektronicznych) pomiędzy jednostkami sektora publicznego, dotycząca danego interesanta będzie odbywała się przy jego minimalnym udziale fizycznym
		Wdrażanie dedykowanych samorządowych portali elektronicznych obsługujących zintegrowane procesy biznesowe z udziałem różnych podmiotów administracji publicznej
		Integracja systemów samorządowych z systemami użytkowymi przez administrację rządową. Zapewnienie dostępu do rejestrów państwowych

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

		<p>Przygotowanie rozwiązań dla udostępniania samorządowych zasobów informacyjnych dla osób i podmiotów z państw UE (z wykorzystaniem standardów wypracowanych w ramach programów UE, np. IDA II)</p> <p>Opracowanie standardów wymiany informacji, zasad koordynacji i organizacyjnej współpracy niezależnych instytucji</p> <p>Utworzenie wielkopolskiej platformy cyfrowej do obsługi zamówień publicznych dla potrzeb administracji – jako środek obniżenia kosztów funkcjonowania administracji</p> <p>Zapewnienie właściwego przygotowania pracowników samorządowych przez rozwiązania systemowe nakierowane na podnoszenie kwalifikacji, np. wprowadzenie aplikacji urzędniczej lub przeszkolenie w zakresie stosowania środków informatyki z weryfikacją umiejętności</p>
2.	Zmiana organizacji pracy urzędu	<p>Reorientacja funkcjonowania urzędu „na obywatela i przedsiębiorcę”, a także wprowadzenie „stacjonarnego” punktu obsługi interesanta w urzędzie oraz „wirtualnego” dostępnego za pomocą Internetu</p> <p>Dostosowanie infrastruktury teleinformatycznej urzędu do potrzeb pełnej wymiany informacji w ramach urzędu, z jego jednostkami organizacyjnymi oraz otoczeniem</p> <p>Wprowadzenie systemów zarządzania obiegiem dokumentów i załatwiania spraw, tworzenia i udostępniania publicznych zasobów informacyjnych</p> <p>Modyfikacja użytkowanych systemów wspomagających podstawowe sfery funkcjonowania urzędów dla zapewnienia integracji danych oraz selektywnego udostępniania informacji przez Internet</p>
3.	Pełne przygotowanie urzędów do wymogów ustawowych	Udostępnianie informacji publicznej (zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej). Świadczenie usług publicznych przez Internet (z wykorzystaniem podpisu elektronicznego oraz zaleceniami Komisji Europejskiej)
4.	Promocja „dobrych praktyk” z dziedziny rozwoju społeczeństwa informacyjnego	Utworzenie bazy danych o „dobrych przykładach” rozwiązań wspierających funkcjonowanie urzędów administracji publicznej oraz rozwoju społeczeństwa informacyjnego

Tabela 2. Usprawnienie pracy administracji publicznej

Lp.	Cele	Zadania
1.	Uporządkowanie kwestii rejestrów państwowych	Zapewnienie integracji systemów utrzymujących rejestry państwowe (PESEL, REGON, TERYT, NIP, CEPIK, Ewidencje Gruntów, Księgi Wieczyste itp.) oraz ustanowienie zasady nieodpłatnego dostępu do danych dla administracji samorządowej, niezbędnych do realizacji zadań własnych i zleconych
2.	Standaryzacja dla potrzeb administracji	<p>Opracowanie standardów informatycznych dla potrzeb administracji publicznej</p> <p>Wsparcie działań zmierzających do wprowadzenia jednolitego identyfikatora osoby, podmiotu (zamiast wielu, obecnie funkcjonujących sposobów identyfikacji: PESEL, REGON, NIP, TERYT, ...)</p>

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

		Rozwiązanie problemu dostępności formularzy wykorzystywanych przez urzędy i instytucje przez opracowanie zaleceń standaryzacyjnych, udostępnienie wszystkich formularzy w wersji elektronicznej na portalu administracyjnym na poziomie regionu i/lub państwa, oraz nałożenie na każdą instytucję publiczną obowiązku udostępniania w jednolitej, standardowej formie aktualnej wersji elektronicznej wykorzystywanych przez nią formularzy
		Opracowanie zunifikowanego zbioru usług publicznych dla urzędów tego samego poziomu i jednolitych procedur ich realizacji, a także wzorcowych opisów typowych procesów administracyjnych
		Wypracowanie zasad użytkowania wolnego i otwartego oprogramowania w administracji publicznej
3.	Wsparcie wdrażania systemów informatycznych oraz rozwoju infrastruktury teleinformatycznej	Realizacja systemów informatycznych wspierających zarządzanie opieką zdrowotną
		Współpraca przy budowie regionalnych zintegrowanych systemów monitoringu, informacji geograficznej i map numerycznych (klasy GIS), zarządzania kryzysowego, wymiany informacji na potrzeby administracji rządowej i samorządowej, podmiotów gospodarczych, obywateli
		Potraktowanie budowy sprawnej infrastruktury teleinformatycznej jako czynnika rozwoju gospodarczego i zapewnienie wsparcia regionalnego / rządowego
4.	Podnoszenie jakości kadr administracji publicznej	Wprowadzenie ogólnopolskiego systemu kształcenia urzędników z weryfikacją kompetencji

Tabela 3. Oczekiwania względem administracji rządowej

Lp.	Cele	Zadania
1.	Stymulowanie rozwoju społeczeństwa informacyjnego	Kształcenie strategiczne decydentów
		Wspieranie procesu dostosowania regulacji prawnych do wymagań społeczeństwa informacyjnego, w tym zintensyfikowanie prac i pilne uchwalenie ustawy o Partnerstwie Publiczno-Prywatnym, pozwalającej na aktywne włączenie się podmiotów prywatnych w realizację rozwiązań teleinformatycznych obsługujących funkcje państwa
		Podjęcie działań na rzecz obniżania kosztów dostępu do Internetu

Tabela 4. Eliminowanie barier hamujących rozwój społeczeństwa informacyjnego

Autorzy strategii zwrócili ponadto uwagę na konieczność rozbudowy infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu, definiując dla tych działań następujące cele i zadania:

Lp.	Cele	Zadania
1.	Zapewnienie powszechnego dostępu obywateli do szerokopasmowego Internetu	Stymulowanie operatorów telekomunikacyjnych
		Wspomaganie inicjatyw powołania nowych operatorów lokalnych
		Opracowanie wymagań teleinformatycznych dla przedsięwzięć infrastrukturalnych związanych z budową, remontami lub modernizacją dróg, mediów itp.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

		Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej z wykorzystaniem partnerstwa publiczno-prywatnego; samorządy – organizatorem i współuczestnikiem tego procesu na poziomie lokalnym i regionalnym
		Uruchamianie publicznych punktów dostępu do Internetu
2.	Zapewnienie szerokopasmowego dostępu jednostek sektora publicznego do sieci wojewódzkiej i Internetu	Realizacja wojewódzkiej sieci szerokopasmowej sektora publicznego, łączącej miasta i gminy Wielkopolski

Tabela 5. Działania w zakresie infrastruktury teleinformatycznej

Autorzy strategii *e-Wielkopolska* nie określili – analogicznie do podobnych dokumentów przyjętych w innych regionach Polski – jej perspektywy realizacyjnej. Analiza zapisów *Strategii* wskazuje jednakże na średnio-, a nawet długoterminowy horyzont osiągnięcia założonych celów.

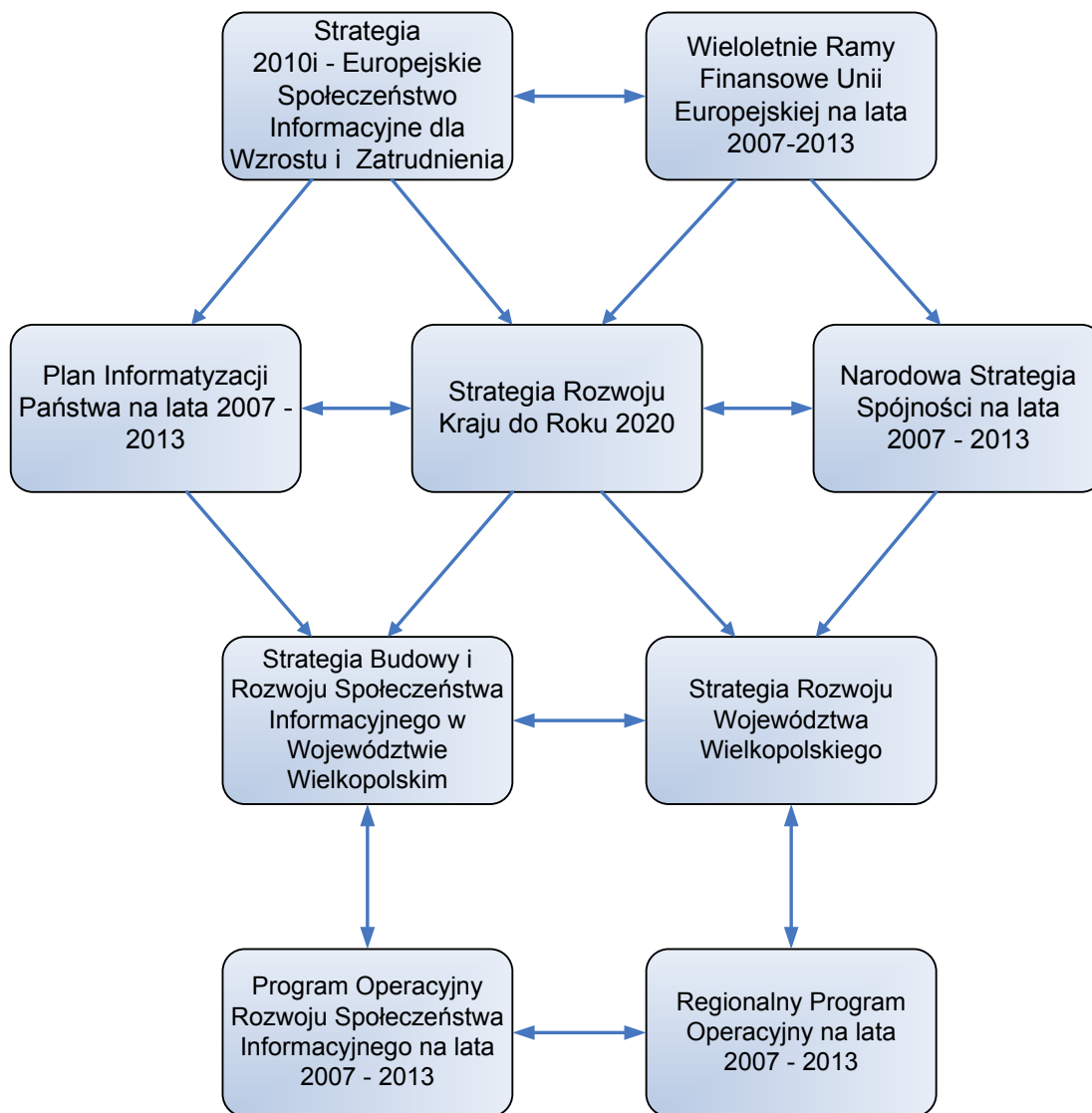
Dokument nie zawiera także szacunku kosztów realizacji zadań określonych za priorytetowe, choć wskazuje na różnorodne źródła pozyskania środków publicznych na ten cel, takie jak Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego na lata 2004-2006 oraz inne programy wspólnotowe.

Perspektywa budżetowa Unii Europejskiej – przedział lat 2007-2013, wyznaczająca nową konfigurację źródeł i sposobów finansowania projektów na rzecz społeczeństwa informacyjnego – spowodowała, iż Zarząd Województwa Wielkopolskiego podjął w maju 2006 roku decyzję o opracowaniu i wdrożeniu *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013*, który stanowi operacyjne rozwinięcie strategii *e-Wielkopolska*.

Celem sformułowania *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego* nie jest w żadnym przypadku rewizja lub nawet uaktualnienie istniejącej *Strategii e-Wielkopolska*, lecz ustanowienie czytelnych dla regionalnych interesariuszy procesu e-Rozwoju województwa, ram organizacyjnych jej wdrażania w latach 2007-2013. Jako taki *Program* ma charakter podrzędny wobec strategii i jego głównym celem jest ustanowienie projektów głównych jako narzędzia realizacji zadań zdefiniowanych w dokumencie strategicznym w oparciu o możliwości finansowania, wynikające z podaży środków funduszy strukturalnych, programów wspólnotowych i budżetu województwa. Odpowiednio zatem *Program* jest przedmiotem akceptacji Zarządu Województwa Wielkopolskiego w ramach jego wykonawczych kompetencji, podczas gdy *Strategia e-Wielkopolska* przyjęta została i może być uaktualniana w procesie debaty i aprobaty Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013 wiąże ponadto realizację celów strategii e-Wielkopolska ze zdefiniowanymi na nowy okres budżetowy strategicznymi ramami programowania rozwoju regionalnego na poziomie krajowym i europejskim. Ramy te przedstawia rysunek 1:

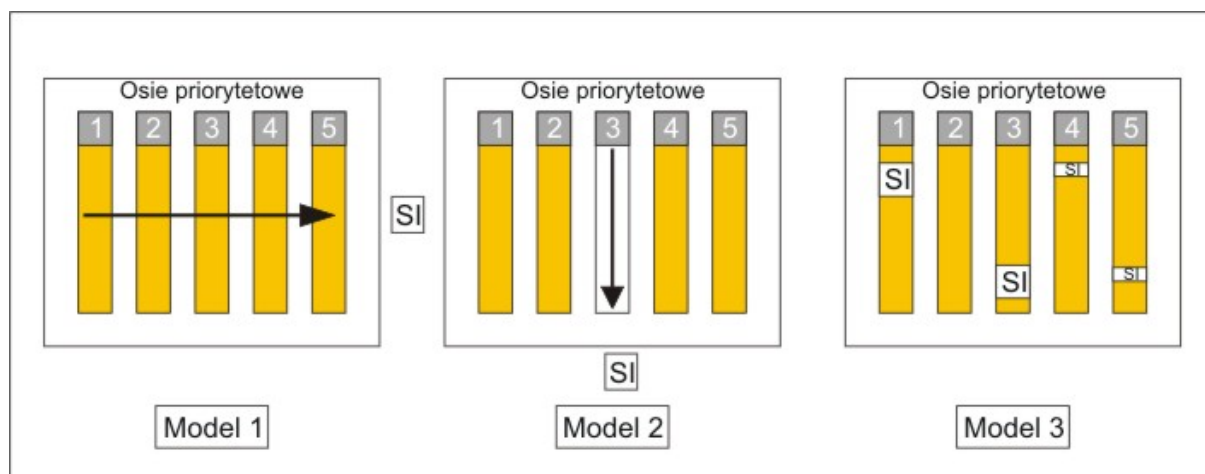
Rysunek 1. Europejski i krajowy kontekst strategiczny Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013

I.2. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO A WDRAŻANIE POLITYKI STRUKTURALNEJ W WIELKOPOLSCE W LATACH 2007-2013

Podstawowym dokumentem referencyjnym dla wdrażania polityki strukturalnej w województwie wielkopolskim w najbliższych latach, jest *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013* (WRPO), który na etapie opracowania niniejszego dokumentu znajdował się w fazie ostatnich konsultacji wewnątrzregionalnych oraz negocjacji z Komisją Europejską.

Problematyka społeczeństwa informacyjnego została w nim ujęta jako zagadnienie osadzone „wyspowo” w kilku priorytetach WRPO, na co wskazuje analiza danych zawartych w tabeli 6 (*Rekomendacje dla województwa wielkopolskiego w zakresie realizacji programu budowy społeczeństwa informacyjnego*). Taki sposób ujęcia jest analogiczny do modelu 3 przedstawionego na rysunku 2 prezentującym sposoby realizacji zagadnienia *mainstreamingu* – powiązania tematyki społeczeństwa informacyjnego z programami regionalnymi¹.

Rysunek 2. Modele powiązania rozwoju społeczeństwa informacyjnego z priorytetami programów regionalnych

Przyjęcie „wyspowego” modelu obecności kategorii interwencji „społeczeństwo informacyjne” i odpowiednich dla nich projektów w *Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013* stanowi dodatkowe uzasadnienie dla konieczności opracowania i realizacji *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013*. Tego typu program stanowi bowiem narzędzie koordynacji, zarządzania i monitoringu niezbędne dla zapewnienia skuteczności działań władz wojewódzkich w tym zakresie.

Doświadczenia wdrażania polityki strukturalnej w Polsce w latach 2004-2006 – w zakresie budowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w ramach działania 1.5 ZPORR – oraz doświadczenia regionów Unii Europejskiej skupionych w European Regional Information Society Association (ERIS@), pozwalają na sformułowanie następujących rekomendacji dla władz województwa wielkopolskiego, odnoszących się do efektywnego wdrażania *Programu*:

¹ Problematyka *mainstreamingu* została obszernie opisana w rozdziale 6 *Przewodnika: Jak rozwijać Regionalne Inicjatywy Społeczeństwa Informacyjnego?* Opracowanego przez European Regional Information Society Association w 2004 r., którego polska wersja została opublikowana w sierpniu 2006 r. przez Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”.

Rekomendacja	Sposób realizacji
Zapewnienie koordynacji i spójności realizacji PO z wdrażaniem WRPO	<ul style="list-style-type: none">▪ rekomendowanym sposobem zapewnienia koordynacji między wdrażaniem PO a WRPO jest powołanie przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego stałego zespołu roboczego złożonego z przedstawicieli Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego oraz Departamentów wdrażających WRPO. Przewodniczącym zespołu winien być członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego nadzorujący prace DSI▪ zespół roboczy dokonywałby okresowych szczegółowych analiz dotyczących m.in.:<ul style="list-style-type: none">- ogłaszanych naborów na projekty SI – w aspekcie ich zgodności z projektami głównymi PO i ich wzajemnej synergii- zasadności wydatkowania środków WRPO na projekty na rzecz rozwoju SI (poprzez udział przedstawicieli DSI w procedurze ewaluacyjnej – <i>panelach ekspertów</i>)- spójności projektów proponowanych przez beneficjentów z założeniami projektów głównych PO
Zapewnienie spójności inicjatyw edukacyjnych i szkoleniowych z wdrożeniami infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	<ul style="list-style-type: none">▪ możliwość finansowania projektów ze środków jednego funduszu (EFS lub EFRR) jest w Polsce zasadniczą przyczyną rozmijania się programów szkoleniowych finansowanych w ramach programów regionalnych z potrzebami podnoszenia kwalifikacji i wiedzy realizatorów, a zwłaszcza użytkowników (beneficjentów ostatecznych) projektów infrastrukturalnych. Niezbędne jest zatem zapewnienie koordynacji tematyki i harmonogramu realizacji projektów szkoleniowych z realizowanymi przedsięwzięciami udostępniającymi np. usługi publiczne świadczone drogą elektroniczną, usługi e-Zdrowia, studia i permanentną edukację, wspierane narzędziami zdalnego nauczania, etc. Konieczne jest także zastosowanie mechanizmu <i>cross-financing</i>.
Wymaganie profesjonalnych analiz ekonomicznych, prawnych i technicznych w realizacji wysokobudżetowych projektów infrastrukturalnych, zwłaszcza szerokopasmowego dostępu do Internetu jako podstawy do podjęcia przez władze województwa decyzji o dofinansowaniu projektów ze środków WRPO	<ul style="list-style-type: none">▪ dotychczasowa praktyka realizacji projektów budowy infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu w Polsce, wskazuje na brak lub powierzchowność analiz ekonomicznych związanych z realizacją projektu przez podmioty publiczne. Tymczasem zasadność inwestycji środków publicznych w takie przedsięwzięcia bywa niekiedy przedmiotem krytyki specjalistów oraz samorządów lokalnych. Dla rozwiania wątpliwości i wobec wagi tych inwestycji dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie, proponowane analizy winny być zatem realizowane na zlecenie beneficjentów projektów i/lub DSI UMWW przez wyspecjalizowane, niezależne firmy doradcze, co pozwoli na uzyskanie zobiektywizowanych wyników i rekomendacji co do zasadności realizacji projektu lub modelu jego wdrażania i finansowania
Zapewnienie warunków dla okresowej ewaluacji i monitoringu realizacji <i>Programu Operacyjnego</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ ewaluacja realizacji PO powinna się odbywać regularnie za pomocą instrumentów powiązanych z monitoringiem wdrażania WRPO. Należy opracować kryteria sprawdzania zgodności decyzji - podejmowanych przez władze regionalne odnośnie finansowania projektów na rzecz SI - z priorytetami i projektami głównymi PO oraz kryteria oceny i szacunku postępów we wdrażaniu PO (w tym kryteria realizacji projektów głównych)▪ w ramach ewaluacji i monitoringu należy uwzględniać metodyki <i>benchmarkingu</i> wypracowane w ramach europejskich projektów, takich jak projekt UNDERSTAND oraz projekty badawcze Programów Ramowych UE

Tabela 6. Rekomendacje dla województwa wielkopolskiego w realizacji programu budowy społeczeństwa informacyjnego

Priorytet I KONKURENCYJNOŚĆ PRZEDSIĘBIORSTW	Priorytet II INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA
Kategorie interwencji	Kategorie interwencji
Badania i rozwój technologii, innowacje i przedsiębiorczość (1) Infrastruktura związana z badaniami i rozwojem technologicznym (w tym instalacje, oprzyrządowanie i szybkie sieci informatyczne łączące ośrodki badawcze) (2) Transfer technologii i udoskonalanie sieci współpracy między MŚP, między MŚP a innymi przedsiębiorstwami, uczelniami, wszelkiego rodzaju instytucjami na poziomie szkolnictwa pomaturalnego, władzami regionalnymi, ośrodkami badawczymi oraz biegunami naukowymi i technologicznymi (parkami naukowymi i technologicznymi, technopoliami, itd.) Społeczeństwo informacyjne: (1) Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe) (2) Usługi i aplikacje dla MŚP (handel drogą elektroniczną, edukacja i szkolenia, tworzenie sieci) (3) Inne działania mające na celu poprawę dostępu MŚP do ICT i ich wydajne wykorzystanie	Społeczeństwo informacyjne (1) Infrastruktura telekomunikacyjna (w tym sieci szerokopasmowe) (2) Technologie informacyjne i telekomunikacyjne (dostęp, bezpieczeństwo, interoperacyjność, zapobieganie zagrożeniom, badania, innowacje, treści cyfrowe, itp.) (3) Usługi i aplikacje dla obywateli (e-Zdrowie, e-Administracja, e-Kształcenie, e-Integracja)
Spodziewane rodzaje projektów	Spodziewane rodzaje projektów
(1) Dotacje inwestycyjne dla MŚP (2) Tworzenie i rozwój instytucji wspierających rozwój innowacji i nowych technologii oraz sieci tych instytucji (3) Wsparcie tworzenia nowych i rozwoju istniejących ośrodków wspierania przedsiębiorczości oraz ich sieci. Tworzenie i rozwój instytucji wspierających rozwój innowacji i nowych technologii oraz sieci tych instytucji (4) Transfer technologii. Wsparcie projektów badawczych realizowanych na zamówienie przedsiębiorstw (5) Dotacje na tworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorców, tzw. klastrów, o zasięgu lokalnym lub regionalnym Dotacje na wspólne inwestycje i działania marketingowe (6) Tworzenie i rozwój inkubatorów przedsiębiorczości i parków przemysłowych (7) Ubrojenie terenów inwestycyjnych (w tym przede wszystkim drogi dojazdowe i wewnętrzne, bocznice kolejowe, gospodarka wodno-ściekowa, dostarczanie energii, infrastruktura informatyczna)	(1) Budowa szkieletowych, lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych łączonych z siecią szerokopasmową na poziomie centralnym (2) Systemy bezprzewodowego dostępu do Internetu (3) Budowa szkieletowych lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych łączonych z siecią szerokopasmową na poziomie centralnym. Systemy bezprzewodowego dostępu do Internetu. Platformy elektroniczne na poziomie regionalnym i lokalnym (4) Publiczne Punkty Dostępu do Internetu. Projekty z zakresu e-Administracji (z wyjątkiem projektów kwalifikujących się do wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka), e-Zdrowia, e-Kultury (dla projektów dotyczących rozwoju zasobów cyfrowych w dziedzinie zasobów bibliotecznych, archiwalnych, filmowych oraz zasobów wirtualnych muzeów - maksymalna wartość projektu wynosi 1 mln euro), e-Edukacji (z wyjątkiem projektów realizowanych w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko)

Tabela 7. Zagadnienia społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013

Rozdział II DIAGNOZA STANU ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

II.1. ANALIZA STANU E-ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Szczegółowa diagnoza stanu rozwoju województwa wielkopolskiego została przedstawiona w dokumentach strategicznych² oraz *Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym na lata 2007-2013*³. Dlatego też w niniejszym rozdziale dokonano jedynie koniecznych uzupełnień niezbędnych do zarysowania pełnej inwentaryzacji stanu wyjścia do realizacji *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim* w roku 2007⁴.

II.1.1. Wyniki badań w ramach projektu UNDERSTAND

Zasadniczą trudność w opisie różnych aspektów rozwoju społeczeństwa informacyjnego na poziomie regionalnym i lokalnym stanowią wciąż, w krajach Unii Europejskiej, dwa podstawowe problemy:

- deficyt danych źródłowych gromadzonych przez wyspecjalizowane ośrodki badawcze i urzędy statystyczne
- brak jednolitej metodyki umożliwiającej określenie relacji międzyregionalnych.

Jednakże w latach 2005-2006 Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego uczestniczył – jako jedyny spośród 16-tu organów pomocniczych marszałków województw w Polsce – w realizacji europejskiego projektu UNDERSTAND⁵, który stał się okazją do przeprowadzenia badań pomocnych w prezentacji statystycznego obrazu rozwoju elektronicznej administracji oraz najczęściej wykorzystywanych technologii szerokopasmowego dostępu do Internetu w Wielkopolsce.

Wybrane wyniki badań prezentuje tabela 8:

Elektroniczna administracja		
Wskaźnik	Wartość (%)	Uwagi
Dostęp do Internetu w gospodarstwach domowych	49,16	W badaniu nie definiowano rodzaju wykorzystywanej technologii
Dostęp do szerokopasmowego Internetu w gospodarstwach domowych	48,05	
Jednostki administracji publicznej posiadające oficjalne strony internetowe	97,4	Jednakże tylko 8% stron spełnia standardy dostępności organizacji W3C (w przypadku 57% osób ankietowanych na pytanie o spełnianie standardów odpowiedź brzmiała: <i>nie wiem</i>)

² *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020*, Poznań 2005 oraz *Regionalna Strategia Innowacyjności*, Poznań 2004.

³ Zarząd Województwa Wielkopolskiego, *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013*, (czerwiec) 2006, projekt – wersja 4.1.

⁴ Dyskusja nad diagnozą była także zasadniczym elementem warsztatu zorganizowanego w dniu 1 sierpnia 2006 roku z udziałem ponad 40 przedstawicieli instytucji naukowych, organizacji pozarządowych, samorządów lokalnych, firm sektora ICT oraz przedstawicieli władz regionu. Wnioski z niej posłużyły szczególnie opracowaniu analizy SWOT/TOWS.

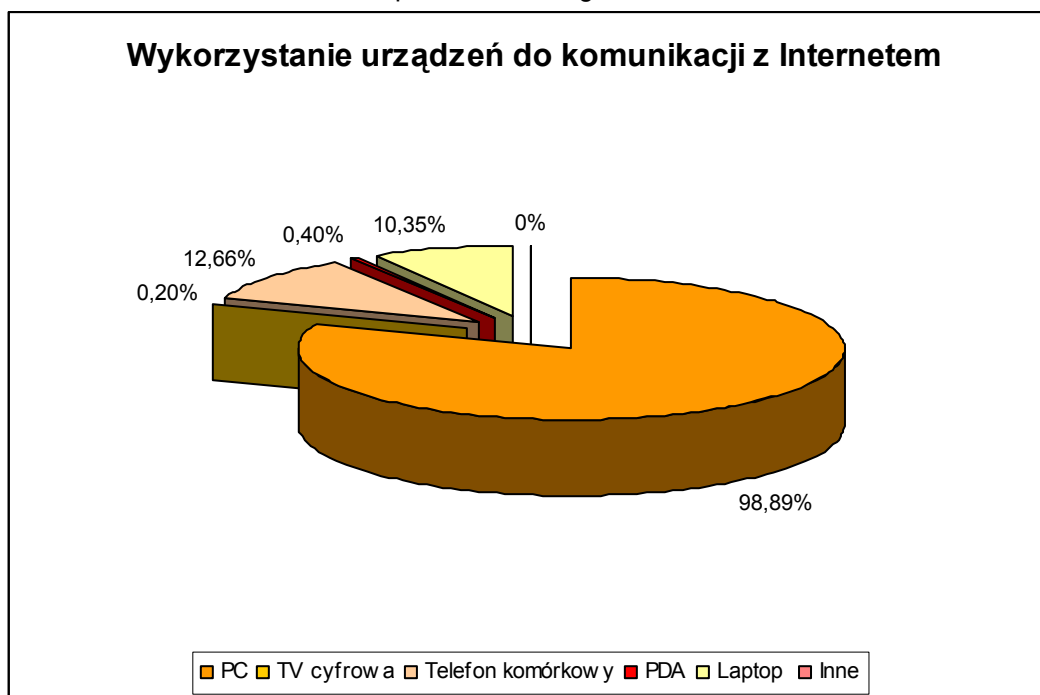
⁵ UNDERSTAND – European Regions UNDER way towards STANDard indicators for benchmarking information society – por. <http://www.understand-eu.net/>. Projekt był współfinansowany ze środków programu INTERREG IIIC.

Możliwość zamawiania on-line materiałów informacyjnych w jednostkach administracji publicznej	28,26	25,36% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Możliwość pobierania i drukowania formularzy publikowanych w serwisach administracji	63,04	27,54% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Możliwość przeglądania danych personalnych umieszczonych w systemach informatycznych urzędu	4,35	5,80% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Możliwość wypełniania i przesyłania drogą elektroniczną do urzędu formularzy w celu uaktualnienia danych personalnych	1,45	22,46% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Możliwość załatwienia spraw w urzędzie w całości drogą elektroniczną	0	25,36% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Możliwość uiszczenia opłat przez stronę internetową urzędu	0	5,07% jednostek planuje wprowadzenie takiej usługi
Udział pracowników urzędów w szkoleniach prowadzonych metodą zdalnego nauczania	14	Zaledwie 45% pracowników urzędów administracji publicznej wzięło udział w szkoleniu na temat ICT

Tabela 8. Wskaźniki rozwoju elektronicznej administracji w Wielkopolsce (stan na 2005 r.)

Podstawowym terminalem dostępu do Internetu mieszkańców Wielkopolski jest komputer prywatny (PC) oraz telefon komórkowy, co obrazuje rysunek 3. 69,6% mieszkańców regionu korzysta z Internetu codziennie, 72,36% – z komputera domowego.

Rysunek 3. Wykorzystanie urządzeń (terminali) do komunikacji z Internetem wśród mieszkańców Wielkopolski

Ponad połowa (56%) mieszkańców województwa wielkopolskiego nie korzystała i nie korzysta z możliwości zakupów drogą elektroniczną (e-Handel). Nieco ponad jedna trzecia (37%) deklaruje dokonanie takich zakupów w ostatnich trzech miesiącach. Aż 78,69% respondentów badania projektu UNDERSTAND zadeklarowało brak zainteresowania dokonywaniem płatności on-line. Deficyt zaufania do dokonywania operacji finansowych za pośrednictwem Internetu znajduje także potwierdzenie w poziomie korzystania z bankowości elektronicznej (31,26%).

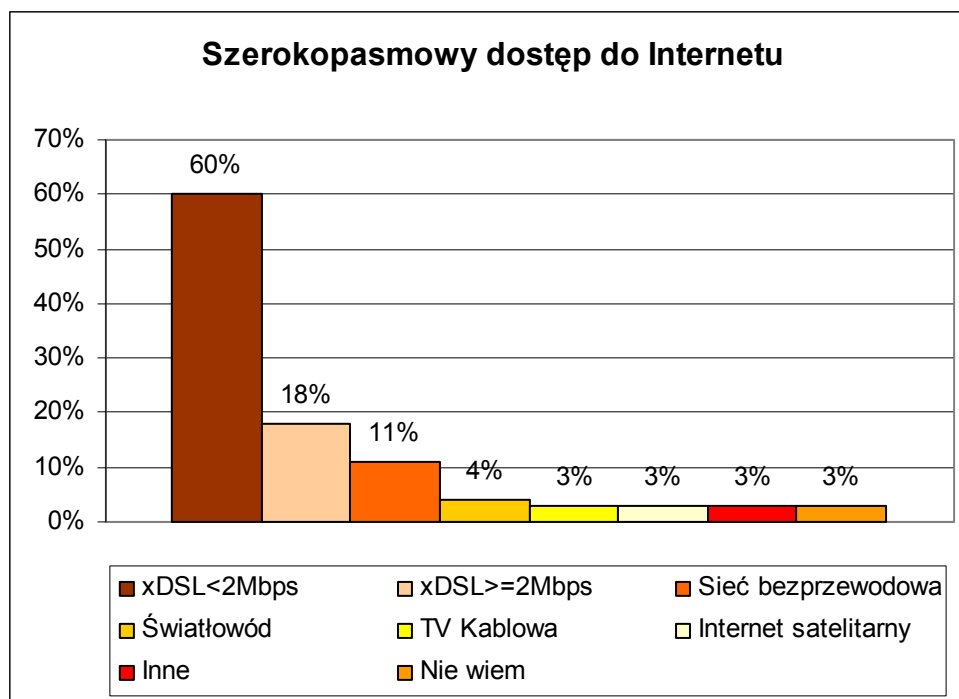

Niemal połowa badanych (49,65%) nie wykorzystuje możliwości realizacji usług publicznych on-line poprzez systemy e-Administracji. Pośród użytkowników tych ostatnich zdecydowana większość zainteresowana jest wyłącznie pozyskiwaniem informacji on-line. Bardzo niskie są także wskaźniki pobierania i wysyłania wypełnionych formularzy urzędowych (odpowiednio: 18,09% i 5,53%). Fakt ten potwierdzają także inne badania.

Najprawdopodobniej powodem słabego zainteresowania korzystaniem z usług e-Administracji jest brak wiedzy, niedostatek umiejętności i obawa przed popełnieniem błędów. Aż 19,28% ankietowanych deklaruje brak zainteresowania taką formą kontaktu z administracją, a blisko 76,91% wskazało nawet na „inne” niż wymienione w ankiecie powody niekorzystania z systemów e-Administracji.

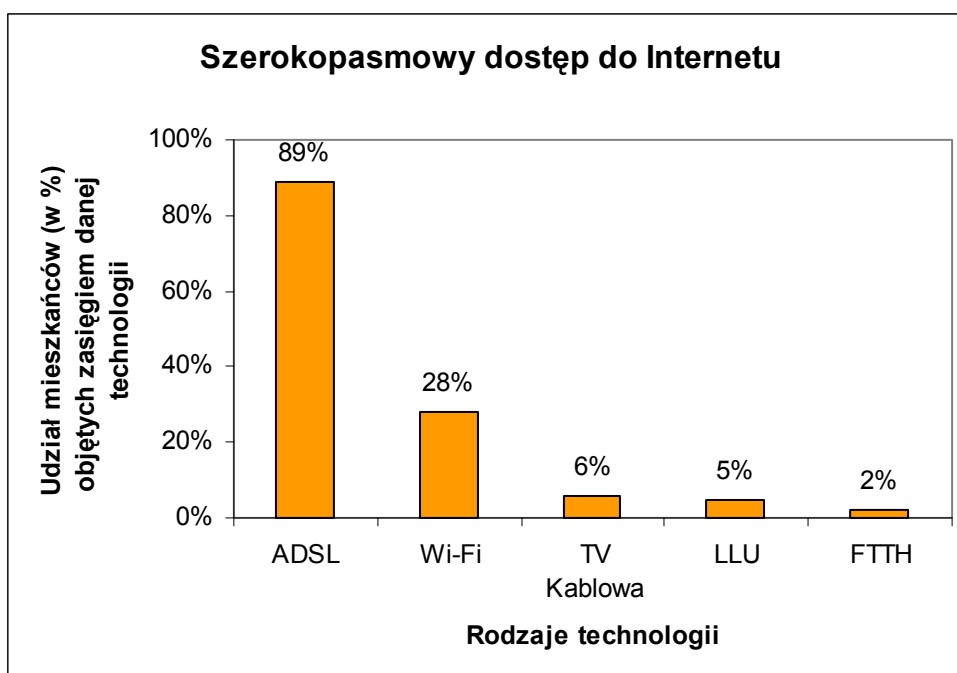
Swoje kontakty z placówkami służby zdrowia i lekarzami za pośrednictwem komunikacji elektronicznej deklaruje niewielka grupa mieszkańców Wielkopolski (3,42%). Potwierdza się natomiast – znany z innych badań – fakt wysokiego zainteresowania informacją zdrowotną i medyczną on-line (46,83% Wielkopolan szukało w ostatnim okresie takich informacji).

W województwie wielkopolskim 78% użytkowników szerokopasmowych łączy dostępowych do Internetu wykorzystuje łącza xDSL, zaś 11% różnego typu rozwiązania bezprzewodowe. Te ostatnie – jak wynika z badań projektu UNDERSTAND – mają duży potencjał rozwojowy.

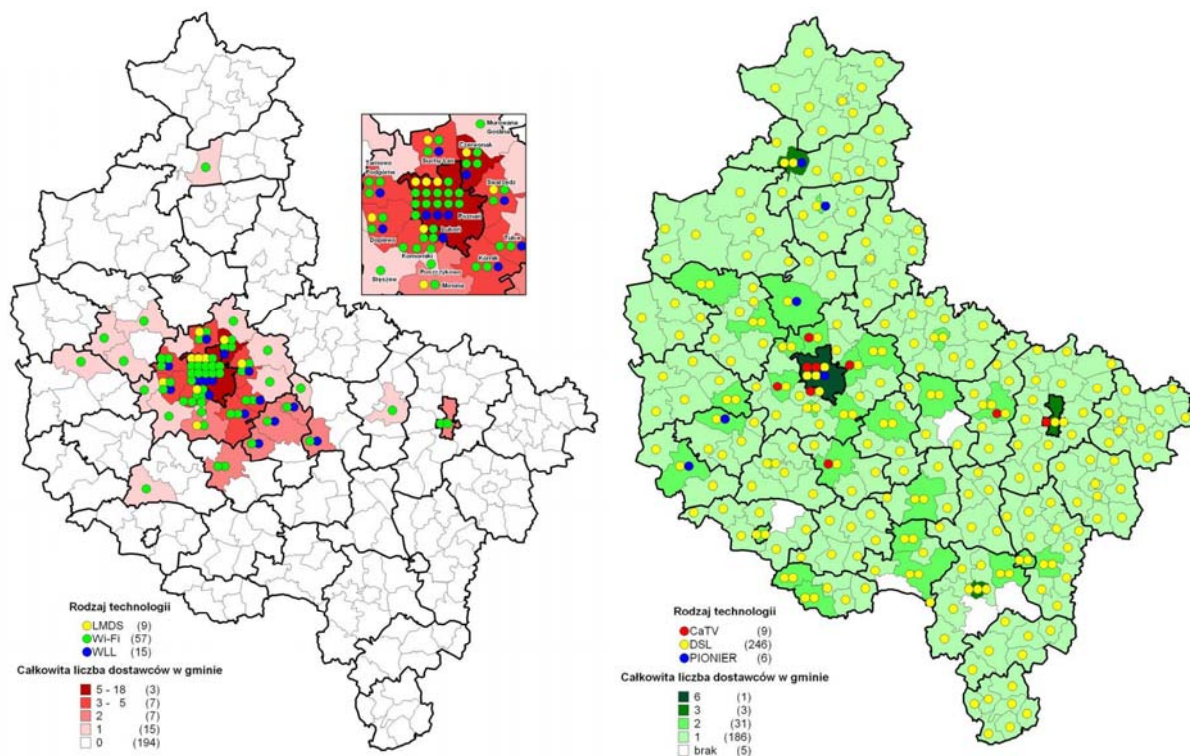
Rysunek 4. Rodzaje technologii szerokopasmowego dostępu do Internetu wykorzystywane przez administrację publiczną Wielkopolski (stan na grudzień 2004)

Wśród użytkowników indywidualnych – mieszkańców regionu – dominuje dostęp z wykorzystaniem technologii ADSL (89%) oraz Wi-Fi (28%).

Rysunek 5. Rodzaje technologii szerokopasmowego dostępu do Internetu wykorzystywane przez odbiorców indywidualnych w Wielkopolsce (stan na grudzień 2004)

Dostępność szerokopasmowego Internetu z wykorzystaniem technologii przewodowych i bezprzewodowych w układzie geograficznym prezentuje rys. 6

Rysunek 6. Dostępność Internetu w Wielkopolsce z wykorzystaniem technologii przewodowych i bezprzewodowych (stan na: grudzień 2004)

W ramach projektu UNDERSTAND przeprowadzono także badanie identyfikujące bariery rozwoju społeczeństwa informacyjnego w 5-ciu regionach uczestniczących w projekcie (poza Wielkopolską: Walencja - Hiszpania; Piemont – Włochy; Hesja – Niemcy oraz Emilia Romagna – Włochy). Najsilniejszymi barierami rozwojowymi w województwie wielkopolskim okazały się: wysoki koszt dostępu do Internetu (na tę barierę wskazało 67% respondentów badania), brak aktualnej strategii dotyczącej rozwoju ICT (37%), niedostateczna integracja między aplikacjami (31%) oraz trudność w zatrudnieniu i utrzymaniu na stałe specjalistów ds. informatyki (29%). Znacznie mniejsze znaczenie przypisano: brakowi specjalistów ds. informatyki w administracji publicznej (18%), brakowi elastyczności dostawców usług ICT (15%), błędom i defektom w dostarczonym oprogramowaniu (13%) oraz przedwczesnemu wprowadzaniu nowych wersji istniejącego oprogramowania (11%).

II.1.2. Wybrane podstawowe wskaźniki e-Rozwoju Wielkopolski

Wybrane wskaźniki istotne dla diagnozy rozwoju społeczeństwa informacyjnego przedstawia tabela 9.

Wskaźnik	Wartość wskaźnika w regionie	Wartość wskaźnika w Polsce	Pozycja na tle innych województw
Telefoniczne łącza główne wszystkich operatorów na 1000 mieszkańców (dane za rok 2004)	317,31	326,91	9
Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu (dane za 2004 rok)	14,1%	16,88%	12
Serwisy www gmin (dane za rok 2005)	91%	83,6%	5
Ilość bankomatów na 10 tys. mieszkańców (dane za rok 2006) ⁶	2,31	2,29	7
Abonenci telewizji kablowych na 1000 mieszkańców (dane za rok 2004)	100	96	8
Nakłady na działalność innowacyjną na 1000 mieszkańców (dane za rok 2004)	431,61	409,39	3
Pracownicy placówek naukowo-badawczych na 1000 mieszkańców (dane za rok 2004)	2,48	2,53	6
Liczba uczniów przypadających na 1 komputer w szkołach średnich (dane za rok 2005)	21,65	19,99	12
Komputery w szkołach podłączone do Internetu (dane za 2005 rok)	85,64%	85,49%	8
Liczba studentów kierunków informatycznych na 10000 mieszkańców (dane za rok 2005)	12,67	15,07	10
Odsetek gmin nie posiadających publicznego punktu dostępu do Internetu (PIAP)	78,7%	70,1%	14
Średnia liczba komputerów przypadająca na 1 pracownika administracji gminnej	0,80	0,74	4
Stopień (odsetek) pokrycia województwa mapą cyfrową (dane za rok 2003)	41	61	15

Tabela 9. Wybrane wskaźniki rozwoju infrastruktury społeczeństwa informacyjnego⁷

Przeprowadzone w 2004 roku przez firmę Capgemini – na zlecenie ówczesnego Ministerstwa Nauki i Informatyki i zgodnie z europejską metodyką takich pomiarów – badanie poziomu udostępnienia usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w polskich regionach wskazuje na bardzo niski poziom rozwoju e-Usług w Wielkopolsce. Wartości szczegółowych wskaźników e-Usług publicznych w regionie prezentują tabele 10-11:

⁶ Opracowanie własne SMWI, na podstawie www.karty.pl.

⁷ Dane z: www.stat.gov.pl; *Stan telekomunikacji w Polsce. Dane za rok 2004*. Urząd Regulacji Telekomunikacji i Poczty, www.urtip.gov.pl; *Stopień informatyzacji urzędów w Polsce, Raport generalny z badań ilościowych dla MNIi*, Warszawa 2004; R. Guzik *Przestrzenne zróżnicowanie potencjału innowacyjnego w Polsce*, Kraków 2004, s.3; *Raport Projektu LORIS*, Łódź 2004; Raport UNDERSTAND 2005 – II Edycja – wersja zmieniona; Stowarzyszenie „Miasta w Internecie”, *Serwisy internetowe polskich gmin – stan na VI 2006*, Tarnów 2006.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

E-Usługi dla osób prawnych (%) ⁸									
	Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	CIT	VAT	Dane statystyczne	Rejestracja działalności gospodarczej	Deklaracje celne	Zezwolenia	Średnia dla regionu	Miejsce pośród regionów
woj. wielkopolskie	75	50	50	66	8	50	25	46	6
Średnia krajowa	75	39	48	68	24	42	23	46	

Tabela 10. Usługi publiczne dla osób prawnych świadczone drogą elektroniczną w województwie wielkopolskim
Źródło: Capgemini (2004)

E-Usługi dla osób fizycznych (%) ⁹										
	PIT	Pośrednictwo pracy	Świadczenia społeczne	Dokumenty tożsamości	Rejestracja pojazdów	Pozwolenia na budowę	Zgłoszenie na policję	Biblioteki publiczne	Akty USC	Rejestracja na uczelnie
woj. wielkopolskie	50	33	31	33	0	0	0	33	0	75
Średnia krajowa	48	31	25	31	30	27	27	33	39	51

Tabela 11. Usługi publiczne dla osób fizycznych świadczone drogą elektroniczną w województwie wielkopolskim
Źródło: Capgemini (2004)

Niski lub – w niektórych kategoriach – niemierzalny poziom rozwoju e-Usług stawia Wielkopolskę na piętnastym, przedostatnim miejscu, pośród regionów kraju.

Z kolei według badań przeprowadzonych jesienią 2004 roku przez ARC Rynek i Opinie urzędy administracji publicznej województwa wielkopolskiego udostępniały w styczniu 2004 roku następujące udogodnienia dla interesantów:

	Publikacja informacji on-line	Pobieranie formularzy	Odsyłanie formularzy	Załatwianie całości spraw on-line	Składanie ofert w przetargach
Urzędy gmin wszystkich typów	99,1%	59,8%	7,7%	2,6%	6,0%
Urzędy miast na prawach powiatu i starostwa	100%	82,1%	7,1%	brak danych	brak danych
Urząd wojewódzki	100%	100%	0%	0%	0%
Urząd marszałkowski	100%	100%	0%	0%	0%
Średnia w województwie	99,3%	64,6%	7,3%	2,0%	4,8%

Tabela 12. Typy e-Usług dostępnych drogą elektroniczną w urzędach administracji publicznej Wielkopolski
Źródło: ARC Rynek i Opinie (2004)

Badanie to potwierdza z kolei wyłącznie informacyjny charakter serwisów internetowych urzędów administracji publicznej w województwie¹⁰.

⁸ Politechnika Łódzka – Centrum Komputerowe, Raport projektu LORIS. Zadanie 8. Analiza potencjału regionalnego z punktu widzenia wykorzystania technologii telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, Łódź 2004.

⁹ Politechnika Łódzka – Centrum Komputerowe, Raport projektu LORIS. Zadanie 8. Analiza potencjału regionalnego z punktu widzenia wykorzystania technologii telekomunikacyjnych i teleinformatycznych, Łódź 2004.

¹⁰ W badaniu nie uwzględniano urzędów administracji centralnej ulokowanych w województwie wielkopolskim.

Firma ARC Rynek i Opinie przeprowadziła także badanie potencjału informatycznego administracji publicznej w Polsce¹¹, które dostarczyło następujących danych dotyczących województwa wielkopolskiego:

średnia liczba osób pracujących w komórce informatycznej urzędu ogółem: 1,83
urzędu marszałkowskiego – 4
urzędu wojewódzkiego – więcej niż 10
urzędy miast na prawach powiatu i starostwa powiatowe – 2,39
urzędy gmin wszystkich typów – 1,42.

Oznacza to, że województwo wielkopolskie zajmuje w tym rankingu *ex-aequo* z pomorskim 3 miejsce po śląskim (2,59), warmińsko-mazurskim (1,90).

wydatki na informatyzację (sprzęt, oprogramowanie, projekty, szkolenia) jako odsetek budżetu samorządów (sprzęt, oprogramowanie, projekty, szkolenia):
powyżej 4% budżetu → 10,3 % jednostek samorządu terytorialnego
3-4 % budżetu → 4,5% jednostek samorządu terytorialnego
2-3 % budżetu → 10,9% jednostek samorządu terytorialnego
1-2 % budżetu → 53,8% jednostek samorządu terytorialnego
do 1% budżetu → 20,5% jednostek samorządu terytorialnego,

Dane te sytuują województwo wielkopolskie na 5-tym miejscu w rankingu nakładów w regionie na informatyzację ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego¹².

II.1.3. Dynamika rozwoju firm sektora ICT w województwie wielkopolskim

W województwie wielkopolskim silnie rozwijają się w ostatnich latach firmy sektora teleinformatycznego. W 2005 roku zlokalizowane w Wielkopolsce 43 firmy branży komputerowej, informatycznej oraz internetowej uzyskały przychody powyżej 1 mld zł, co dało Wielkopolsce szóste miejsce w regionalnym rankingu przychodów opracowanym przez „Teleinfo”¹³. Listę liderów sektora ICT przedstawia tabela 13, obrazująca pozycję na rynku 43 czołowych wielkopolskich firm branży na przestrzeni ostatnich pięciu lat.

¹¹ ARC Rynek i Opinie, *Stopień informatyzacji urzędów w Polsce. Raport generalny z badań ilościowych*, Warszawa 2004.

¹² Przyjęto kolejność premiującą ilość JST w województwie o wydatkach na informatyzację przekraczających 4%.

¹³ *Polski Rynek Teleinformatyczny*, Teleinfo 500, Warszawa 2006.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-201

Lp.	Pozycja w skali kraju	Firma/ Miasto	Przychody z działalności informatycznej		Przychody ze sprzedaży						Zyski brutto	Zyski netto	Zyskow.	Prac. Etat.	
			2005	2005	2005	2004	2003	2002	2001	Zmiana	CARG*	2005	2005	2005	2005
			tys. Zł	%	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	05 04	%	tys. zł	tys. zł	%	
Razem 43 firmy			939 623		1 060 967	831 672	690 118	631 767	633 498	28	14				2 125
1	22	Emax SA Poznań	252 740	98	258 161	196 174	131 458	126 481	123 536	32	20	8 995	7 609	2,9	373
2	25	Komputertronik sp. z o.o. Poznań	229 307	99	231 623	161 083	126 472	83 453	61 506	44	39	4 499	3 590	1,5	196
3	53	Talex SA Poznań	112 252	100	112 703	71 793	77 143	109 715	82 999	57	8	1 629	1 165	1	185
4	92	Alma SA Poznań	52 244	97	53 694	36 796	63 249	49 379	101 156	46	-15	-1 392	-1 392		71
5	93	Polsoft PB sp. z o.o. Poznań	51 733	100	51 733	31 621	28 392	28 491	26 083	64	19	7 724	6 194	12	213
6	134	BBC sp. z o.o. Poznań	29 800	100	29 800	26 000	18 100	21 800	19 700	15	11				122
7	144	IDS Scheer Polska sp. z o.o. Poznań	25 974	100	25 974	28 935	21 685	11 411	6 578	-10	41	2 958	2 958	11,4	47
8	162	Energetyka Poznańska BUT SA Poznań	22 873	49	46 679	58 227	47 357	25 222		-20		904	698	1,5	133
9	172	ZETO SA Poznań	21 400	100	21 400	20 816	19 579	20 073	21 711	3	0				89
10	175	Hardsoft-Telekom dg** Poznań	21 300	100	21 300	19 870	20 100	16 970	17 782	7	5	770	770	3,6	24
11	217	ProData sp. z o.o. Poznań	13 342	100	13 342	12 380	11 200	8 900	14 163	8	-1				14
12	240	RCl sp. z o.o. Poznań	10 593	100	10 593	10 192	8 179	7 133	7 306	4	10	243	180	1,7	19
13	244	Ventus Communications sp. z o.o. Poznań	10 356	100	10 356	15 695	7 503	7 139	7 715	-34	8	300	243	2,3	18
14	248	IT.integro sp. z o.o. Poznań	10 117	100	10 117	8 646	9 419	8 805	13 395	17	-7	550	410	4,1	28
15	279	One-2-One SA Poznań	8 100	100	8 100	4 500	2 800	777		80		661	536	6,6	25
16	295	C&C Partners Telecom sp. Z o.o. Leszno	6 950	10	69 496	55 900	41 418	47 318	66 532	24	1	7 718	6 195	8,9	80
17	301	Infocentrum sp. z o.o. Poznań	6 367	71	8 968	9 142	6 513	9 136	12 077	-2	-7	101	78	0,9	69
18	316	Best sp. z o.o. Piła	6 033	90	6 726	6 073	5 716	6 281	6 456	11	1	197	169	2,5	21
19	321	AdvaCom sp. z o.o. Poznań	5 781	100	5 781	6 589	5 013	6 798	3 987	-12	10	107	85	1,5	15
20	331	Ogicom sp. z o.o. Poznań	5 225	95	5 500	4 291	2 979			28					20
21	376	Icon Consulting sp. z o.o. Group Poznań	3 534	93	3 800	3 200	1 500	2 088	3 376	19	3				20

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-201

22	385	PC Guard SA Poznań	3 316	100	3 333	2 637	2 062	1 683	1 519	26	22	731	591	17,7	30
23	398	7milowy sp. z o.o. Poznań	2 919	100	2 919										20
24	410	Integris s.c. Poznań	2 650	100	2 650	2 100	2 057	2 110	1 715	26	11				15
25	415	dGame Computer Studio SA Kalisz	2 544	100	2 544	3 264	3 066	3 237	3 147	-22	-5	142	114	4,5	28
26	418	DSA Polska sp. z o.o. Janikowo k/Poznania	2 448	100	2 448	2 231				10		204	185	7,6	14
27	425	Hardbit s.c. Krotoszyn	2 384	60	3 973										2
28	426	Unicorn T&T dg Turek	2 340	90	2 600	1 520	980	366		71					26
29	464	Kalasoft dg Poznań	1 700	100	1 700	1 200	1 000	1 000	700	42	25				20
29	464	MCM Computer dg Poznań	1 700	100	1 700	1 700	1 890	3 100	2 000		-4				15
31	483	Varico dg Poznań	1 520	100	1 520	1 660	1 480	1 500	1 600	-8	-1				20
32	490	Rapp 2 sp. z o.o. Poznań	1 416	100	1 416	1 777	1 894	2 178	2 713	-20	-15	46	31	2,2	27
33	491	Softronic s.c. Poznań	1 400	100	1 400	1 000	300		3 800	40	-22	250			15
33	491	Gammanet sp. z o.o. Poznań	1 400	100	1 400	1 067	930	850	650	31	21				4
35	512	MacroSoft Wielkopolska sp. z o.o. Poznań	1 163	100	1 163	1 588	1 227	788	978	-27	4		1	0,1	11
36	523	ITTI sp. z o.o. Poznań	1 017	50	2 034	2 675	1 748	1 563	2 004	-24	0	54	37	1,8	30
37	524	Forco dg Orchowo	1 012	100	1 012	1 010	950	1 160		0			70	6,9	6
38	554	Link sp. z o.o. Poznań	742	15	4 944	3 570	3 237	4 262	3 746	38	7	227	151	3,1	9
39	560	Aneks sp. z o.o. Poznań	660	11	5 998	4 694	2 687	918	899	28	61	99	96	1,6	12
40	574	Compol II sp. z o.o. Poznań	536	20	2 680	2 160	1 900	2 519	5 339	24	-16		375	14	16
41	577	Unicorn sp. z o.o. Poznań	500	100	500	410				22		85			5
42	-***	Telefony Opalenickie SA Opalenica	142	2	7 094	7 421	6 819	6 960	6 246	-4	3	682	551	7,8	17
43	-	Info-Tur dg Poznań	94	100	94	67	117	203	383	40	-30				1

*CARG - ang. Compound Annual Growth - średnioroczne tempo wzrostu przychodów (z perspektywy 5 lat)

**działalność gospodarcza

*** poza rankingiem Teleinfo 500

Tabela 13. Przedsiębiorstwa sektora ICT zlokalizowane w Wielkopolsce wg raportu: Polski rynek informatyczny 2005

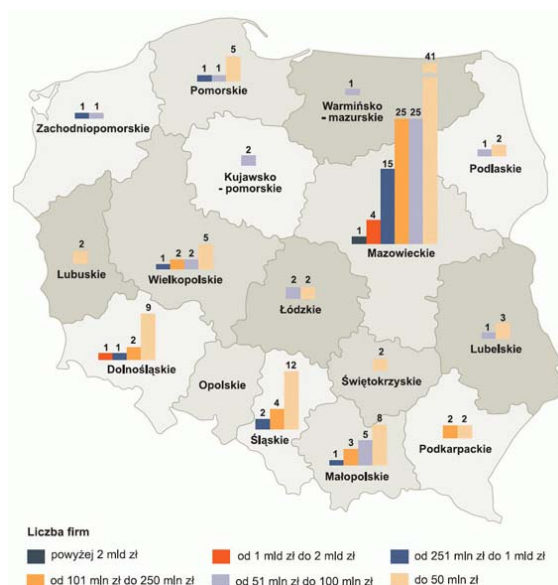

Przychody wszystkich firm informatycznych w 2005 roku wzrosły (w skali kraju) w stosunku do roku poprzedniego o ok. 2 mld złotych. Dane te potwierdzają tezę, że polski rynek informatyczny rozwija się bardzo dynamicznie¹⁴.

Na pozycji liderów informatycznych województwa w przeciągu ostatnich pięciu lat zaszły niewielkie zmiany. Od roku 2001 na pozycji liderów utrzymują się, utworzona w 1988 roku firma Emax, firma Komputronik, powołana do życia w 1996 roku, oraz firma Talex, której założenie datuje się na 1989 rok. Przychody ze sprzedaży oraz zyski 43 największych firm sektora informatycznego w województwie wielkopolskim obrazuje tabela nr 13.

Warto zwrócić uwagę na efektywny wzrost liczby osób zatrudnionych w firmach informatycznych na terenie województwa – w roku 2005 w tej branży zatrudnionych było 2125 pracowników. Natomiast dynamika wzrostu przychodów firm informatycznych zlokalizowanych w Wielkopolsce w roku 2005 w stosunku do roku 2004 wyniosła 28%¹⁵.

Wyniki raportu sporządzonego przez „Teleinfo” potwierdza także zestawienie opublikowane przez „Computerworld”, z którego wynika, że Wielkopolska w 2005 roku zajęła 2 miejsce – po województwie mazowieckim – pod względem dynamiki rozwoju sektora nowych technologii¹⁶ (rys.7).

Rysunek 7. Rozmieszczenie 200 największych firm sektora ICT w Polsce
Źródło: Raport Computerworld TOP 200, 2006

Wysoki potencjał rozwojowy wygenerować może planowane przedsięwzięcie Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii Informatycznych, tworzonego przy współpracy firm sektora ICT. Efektem tej inwestycji w nadchodzących latach ma stać się ponad 1600 nowych miejsc pracy wymagających wysokich kwalifikacji o specjalizacji informatycznej.

W czerwcu 2006 roku firma Microsoft wspólnie z Poznańskim Centrum Superkomputerowo - Sieciowym oraz Politechniką Poznańską uruchomiła w Poznaniu „Centrum Innowacji Microsoft” specjalizujące się w rozwoju innowacyjnych technologii ICT w domenie bezpieczeństwa informatycznego i usług outsourcingowych. Także amerykańska firma WIKIA podjęła we wrześniu 2006 roku decyzję o stworzeniu niewielkiej firmy, produkującej oprogramowanie używane do stworzenia stron w obrębie *Wikipedii*.

¹⁴ Raport Teleinfo 500, *Polski rynek informatyczny 2005 – Tom I*, Warszawa 2006, s.92.

¹⁵ Tamże, s. 93.

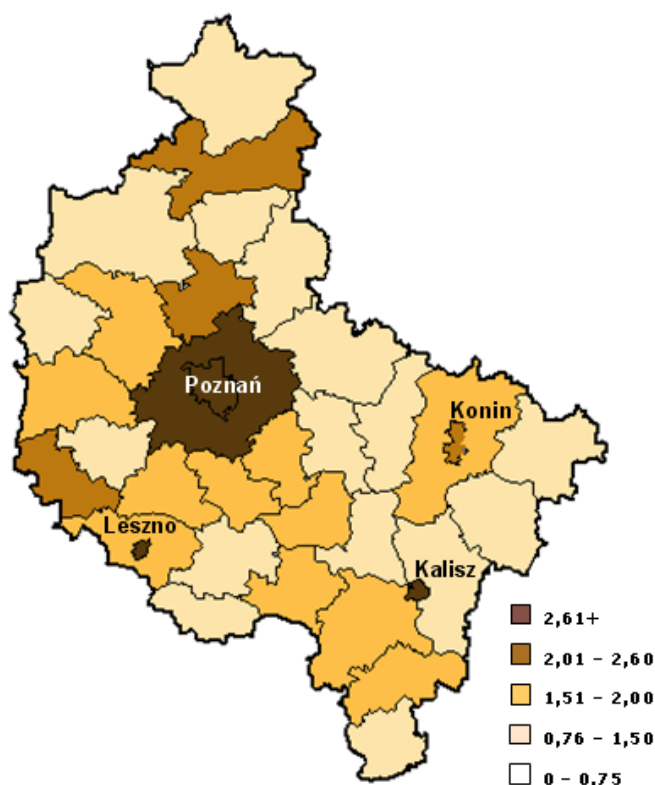
¹⁶ Raport Tygodnika „Computerworld”, *Polski rynek teleinformatyczny 2005*, Warszawa 2006.

II.1.4. Mapa potencjału e-Rozwoju Wielkopolski

Dla zobrazowania stanu e-Rozwoju Wielkopolski, autorzy niniejszego dokumentu posłużyli się metodyką badania wskaźnika potencjału e-Rozwoju zdefiniowanego przez ekspertów Stowarzyszenia „Miasta w Internecie” do analiz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionach¹⁷. Wskaźnik ten różnicuje jednostki samorządu terytorialnego pod względem zdolności do stymulowania rozwoju wynikającego z realizacji przedsięwzięć opartych na wykorzystaniu rozwiązań ICT.

Analizy z wykorzystaniem danych GUS oraz pozyskanych z własnych badań ankietowych, pozwoliły na sporządzenie mapy potencjału e-Rozwoju Wielkopolski, którą przedstawia rys. 8:

Rysunek 8. Mapa potencjału e-Rozwoju województwa wielkopolskiego

Do grupy powiatów o najwyższym wskaźniku potencjału e-Rozwoju należą: powiaty grodzkie – miasta Poznań, Leszno i Kalisz oraz powiat poznański (ziemski). Wysoki potencjał posiadają ponadto powiaty: miasto Konin (grodzki), wolsztyński, obornicki i piłski (ziemskie). Do obszarów o średniej i ponadprzeciętnej wartości wskaźnika potencjału e-Rozwoju zaliczyć trzeba cały podregion poznański (za wyjątkiem powiatów ziemskich: międzychodzkiego, wrzesińskiego oraz gnieźnieńskiego).

W województwie wielkopolskim nie stwierdzono ani jednego powiatu, któremu przypisać można wartość wskaźnika wskazującą na bardzo niski poziom potencjału e-Rozwoju, a co za tym idzie - silne zagrożenie wykluczeniem cyfrowym¹⁸. Fakt ten wyróżnia pozytywnie Wielkopolskę pośród innych regionów Polski.

Pełną klasyfikację powiatów w zależności od wartości wskaźnika potencjału e-Rozwoju prezentuje tabela 14:

¹⁷ Konstrukcja wskaźnika e-Rozwoju – zob. *Strategia e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013*, Warszawa 2006.

¹⁸ (ang.) *digital divide*.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Wskaźnik potencjału e-Rozwoju	Powiaty
Bardzo wysoki Poziom e-Rozwoju	<ul style="list-style-type: none">miasta na prawach powiatu: Poznań, Leszno, Kaliszpowiat poznański (podregion poznański)
Wysoki poziom e-Rozwoju	<ul style="list-style-type: none">miasto na prawach powiatu: Koninpowiaty podregionu poznańskiego: wolsztyński, obornickipowiat pilski (podregion pilski)
Średni poziom e-Rozwoju	<ul style="list-style-type: none">powiaty podregionu poznańskiego: średzki, śremski, leszczyński, szamotulski, kościański, grodzki, nowotomyskipowiaty podregionu kaliskiego: krotoszyński, ostrowski, jarociński, ostrzeszowskipowiat koniński (podregion koniński)
Niski poziom e-Rozwoju	<ul style="list-style-type: none">powiaty podregionu pilskiego: złotowski, chodzieski, czarnkowsko – trzcianecki, wągrowieckipowiaty podregionu poznańskiego: międzychodzki, wrzesiński, gnieźnieńskipowiaty podregionu kaliskiego: gostyński, kaliski, rawicki, kępiński, pleszewskipowiaty podregionu konińskiego: kolski, słupecki, turecki
Bardzo niski poziom e-Rozwoju	<ul style="list-style-type: none">brak

Tabela 14. Poziom e-Rozwoju w powiatach województwa wielkopolskiego

E-Rozwój województwa wielkopolskiego w latach 2007-2013 będzie powiązany interaktywnie z różnorodnymi procesami społecznymi i gospodarczymi, które prezentuje tabela 15:

Procesy społeczne	(1) Odwrotnie niż w innych regionach Polski w okresie realizacji <i>Programu</i> rola będzie liczba mieszkańców regionu. Liczną grupę mieszkańców stanowią aktualnie ludzie młodzi, którzy wkrótce wejdą w wiek produkcyjny
	(2) Znacznemu zmniejszeniu ulegnie liczba ludności m. Poznania – głównie w związku z migracją do innych powiatów subregionu poznańskiego.
	(3) Występuje ścisłe powiązanie bezrobocia z poziomem wykształcenia, kwalifikacjami oraz ze stażem pracy
	(4) Absolwenci, kobiety i najmłodsze roczniki osób w wieku produkcyjnym stanowią znaczącą grupę bezrobotnych
	(5) Odtwarza się wysoki poziom bezrobocia na wsi (46,4%) oraz niski poziom wykształcenia bezrobotnych mieszkających na wsi (74% ukończyło gimnazjum lub zasadniczą szkołę zawodową). Ponad 30% bezrobotnych na wsi to ludzie do 24 roku życia
	(6) Występują wyraźne dysproporcje w zakresie jakości infrastruktury szkolnej i wyposażenia szkół w sprzęt komputerowy w miastach i na wsi, a także w zakresie infrastruktury informatycznej służącej przygotowaniu do życia w społeczeństwie informacyjnym oraz do aktywności w warunkach gospodarki opartej na wiedzy
	(7) Utrwala się niski poziom wykształcenia wśród kierujących gospodarstwami – w tym rolniczymi. 47,2 % właścicieli gospodarstw nie ma wykształcenia rolniczego
Procesy gospodarcze	(1) Rozwój regionu jest niezrównoważony – silne zróżnicowanie zdolności inwestycyjnej jednostek samorządu terytorialnego (gminy przeznaczają na inwestycje od 1 – 53 % budżetu rocznego). Umacniają się „wyspy dynamicznego rozwoju” – gminy Tarnowo Podgórne, Suchy Las, Przykona, Kleczew, Poznań i Powidz

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	(2) Niezrównoważony jest napływ inwestycji zagranicznych – 80% inwestycji koncentruje się w Poznaniu i subregionie poznańskim
	(3) Utrwała się niski poziom wyposażenia w infrastrukturę techniczną obszarów wiejskich – poza siecią wodociągową – w tym w infrastrukturę społeczeństwa informacyjnego
	(4) Umacnia się mocny sektor rolno-spożywczy (31,3% produkcji regionu w 2002 roku) oraz przemysł produkcji pojazdów mechanicznych (8,1% w 2002 roku)
	(5) Niski jest odsetek firm innowacyjnych (ostatnie miejsce w kraju) i inwestycji przedsiębiorstw w rozwiązania innowacyjne. Diagnozuje się słabość i źle sformułowaną ofertę instytucji wsparcia biznesu oraz ich lokalizację głównie w Poznaniu, co utrudnia komunikację. Ponadto w regionie występuje znaczny deficyt współpracy między nauką i sferą B+R a gospodarką
	(6) Odczuwalny jest brak finansowych instrumentów wsparcia przedsiębiorstw i aktywności gospodarczej (w tym innowacyjnej) absolwentów wyższych uczelni
	(7) Od roku 2000 notuje się relatywny spadek nakładów na badania i rozwój w relacji do PKB (0,48% w 2002 roku)

Tabela 15. *Procesy społeczne i gospodarcze w regionie powiązane z e-Rozwojem Wielkopolski*

Działania na rzecz rozwoju regionu z wykorzystaniem narzędzi opartych na technologiach komunikacji i informacji powinny być zatem ukierunkowane w pierwszej kolejności na zapewnienie:

1. infrastruktury społeczeństwa informacyjnego w obszarach wiejskich i małych miasteczkach, w tym infrastruktury komunikacji elektronicznej (dostępu do Internetu), szkolnictwa ponadgimnazjalnego oraz permanentnej edukacji osób w wieku produkcyjnym (w tym bezrobotnych) dla gospodarki opartej na wiedzy
2. narzędzi finansowego i merytorycznego wsparcia dla rozpoczynania i rozwoju innowacyjnych przedsięwzięć gospodarczych bazujących na ICT (*seed capital, venture capital, środki na badania naukowe powiązane z gospodarką, zamówienia publiczne na innowacyjne ICT w fazie przedkomercyjnej*) w celu zaabsorbowania przez rynek pracy rosnącej liczby osób w wieku produkcyjnym
3. narzędzi podnoszenia jakości życia i pracy w obszarach podmiejskich, wiejskich i małych miasteczkach poprzez stworzenie oraz rozwijanie usług publicznych i komercyjnych z wykorzystaniem systemów opartych na ICT (elektroniczna administracja, e-Usługi zdrowotne, zasoby treści dostępne on-line).

II.2. ANALIZA SWOT/TOWS STANU ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM

Podstawą określenia wzajemnych oddziaływań zewnętrznych i wewnętrznych czynników innowacyjnego rozwoju województwa wielkopolskiego jest analiza SWOT/TOWS. Wyniki analizy prezentowane w niniejszym rozdziale będą pomocne w definiowaniu priorytetów społeczeństwa informacyjnego w województwie i projektów głównych na lata 2007-2013.

Zastosowane w analizie kryteria oceny nie są czynnikami równorzędnymi, dlatego w celu określenia hierarchii wskaźników konieczne okazało się przyjęcie skali ocen i przyporządkowanie odpowiedniej liczby punktów poszczególnym wskaźnikom. Ważność poszczególnych czynników dla wyznaczonych trzech domen interwencji strategicznej (społeczeństwo, biznes, administracja) określono w trakcie konsultacji społecznych, przeprowadzonych w formie warsztatu regionalnego¹⁹.

Następny etap prac polegał na przyporządkowaniu kolejnym czynnikom wag w celu wyeliminowania najmniej istotnych. Oceny czynników dokonywano w skali 0-2 pkt, a zebrane wyniki pozwoliły otrzymać średnią wagę – obrazuje to tabela 16. Należy zaznaczyć, iż w przypadku wyniku niższego niż 1 – dany czynnik został odrzucony jako mało istotny.

Czynnik	Średnia waga
Mocne strony	
Społeczeństwo:	
1. wysoki odsetek (49%) internautów w Wielkopolsce	1,75
2. wysokie pozycje poznańskich uczelni wyższych w krajowych rankingach oraz wysoki potencjał uczelni i instytucji naukowo-badawczych jako motoru e-Rozwoju regionu	1,50
3. 750 km infrastruktury światłowodowej programu PIONIER w regionie zarządzanej przez IChB PAN - PCSS, oferujący także e-Uслуги dla ludności	1,50
4. wysoki odsetek osób z wykształceniem informatycznym w regionie	1,37
5. liczna grupa informatyków kształcona corocznie przez szkoły wyższe regionu	1,12
6. korzystna struktura wiekowa społeczeństwa – wysoki odsetek ludzi młodych, wzrost liczby ludności regionu prognozowany do 2020 roku	1,00
Biznes:	
1. występowanie „wysp dynamicznego rozwoju gospodarczego” w regionie (np. podregion poznański), które mogą generować zapotrzebowanie na projekty ICT	2,00
2. lokalizacja i wysoka dynamika rozwoju dużych firm sektora ICT w województwie	1,87
3. rosnąca liczba małych firm wykorzystujących ICT	1,50
4. duży potencjał nowoczesnych technologii w firmach sektora ICT	1,25
Administracja:	
1. istnienie ośrodka koordynacji działań w regionie w postaci Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego UMWW	1,87
2. wysoki odsetek urzędów posiadających dostęp do Internetu	1,62
3. wysoki e-potencjał oraz gotowość do współpracy samorządu miasta Poznania, stanowiący punkt odniesienia dla innych samorządów regionu	1,50
4. wysoki poziom nakładów samorządów na rozwój lokalny	1,37
5. wysoki odsetek samorządów posiadających stronę www	1,12
6. publiczne punkty dostępu do Internetu w ponad 40% gmin	0,87
Słabe strony	

¹⁹ Warsztat przeprowadzony został 1 sierpnia 2006 roku w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu z udziałem ponad 40 zaproszonych gości reprezentujących różnorodne instytucje i organizacje regionu.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Społeczeństwo: 1. deficyt treści informacyjnych w sieci dostosowanych do potrzeb mieszkańców regionu oraz umożliwiających ich rozwój 2. wysokie koszty dostępu do Internetu 3. słabe oddziaływanie miasta Poznań na rozwój całego regionu 4. wysokie bezrobocie na wsi, szczególnie wśród osób o niskim statusie wykształcenia	1,87 1,75 1,37 1,00
Biznes: 1. brak instytucji o charakterze „brokerów” innowacyjnych technologii 2. słaby rozwój usług dla przedsiębiorców świadczonych drogą elektroniczną 3. brak możliwości korzystania z kapitału początkowego (<i>seed capital</i>) i <i>venture capital</i> na stworzenie innowacyjnych przedsięwzięć i firm (<i>start-up</i>)	1,87 1,75 1,62
Administracja: 1. niska świadomość problemów społeczeństwa informacyjnego wśród polityków lokalnych 2. wysokie ryzyko polityczne przy podejmowaniu przez władze samorządowe decyzji inwestycyjnych związanych z rozwojem społeczeństwa informacyjnego 3. deficyt specjalistów zagadnień społeczeństwa informacyjnego i wysoko kwalifikowanych informatyków w urzędach administracji publicznej 4. brak współpracy wewnątrzregionalnej (w tym wymiany dobrych praktyk)	2,00 1,62 1,50 1,12

Czynnik	Średnia waga
Szanse	
1. możliwość sfinansowania i zrealizowania projektów dzięki dużej podaży środków funduszy strukturalnych w latach 2007-2013 oraz możliwości realizacji projektów w ramach programów wspólnotowych	2,00
2. występowanie w regionie silnych i chłonnych na rozwiązania ICT podmiotów gospodarczych, zwłaszcza przemysłu motoryzacyjnego oraz sektora logistyki	1,87
3. duży potencjał zawodowych szkół wyższych w miastach subregionalnych	1,75
4. duży udział przemysłu przetwórstwa rolno-spożywczego w tworzeniu PKB regionu (30%) oraz wysokotowarowe rolnictwo	1,75
5. zainteresowanie problematyką ICT i społeczeństwa informacyjnego na wsi i w małych miasteczkach	1,37
6. aktywność we współpracy z samorządami i gotowość do inwestycji deklarowana przez oddział regionalny TP SA	1,25
7. możliwości współpracy transgranicznej i obsługi klientów tranzytowych	1,25
Zagrożenia	
1. migracja wykształconych w Wielkopolsce pracowników do innych regionów kraju oraz zagranicę związana z niedostatkiem miejsc pracy dla absolwentów szkół wyższych	2,00
2. słaby popyt podmiotów sektora publicznego na innowacyjne rozwiązania ICT	2,00
3. niejasne i częściowo wzajemnie sprzeczne zapisy prawa samorządowego dotyczące możliwości i/lub obowiązku zaangażowania się władz samorządowych w projekty społeczeństwa informacyjnego	2,00
4. brak zainteresowania ustawicznym kształceniem – głównie mieszkańców obszarów wiejskich po ukończeniu 30 roku życia	1,87
5. postępująca marginalizacja grup społecznych o najniższym wykształceniu – głównie mieszkańców obszarów wiejskich	1,87
6. niski poziom finansowania badań i rozwoju w regionie (0,48% PKB województwa)	1,62
7. brak narzędzi wspierania innowacyjnej przedsiębiorczości w zakresie ICT	1,50
8. Regionalna Strategia Innowacyjności nie nadaje problematyce społeczeństwa informacyjnego odpowiedniej rangi	0,87

9. słaba współpraca wewnątrzregionalna na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego – wewnętrzna konkurencja zamiast osiągania wspólnych celów	0,75
10. brak prawnej standaryzacji procedur administracyjnych oraz dokumentów na poziomie ogólnopolskim,	0,62
11. niezdefiniowanie prawnych powiązań projektów regionalnych i lokalnych z centralnymi	0,62

Tabela 16. Analiza SWOT rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie wielkopolskim

Kolejny etap prac nad SWOT polegał na zbadaniu zależności, jakie występują pomiędzy poszczególnymi czynnikami. Kolejno badano zatem:

- jak wewnętrzne czynniki wpływały na zewnętrzne oraz przeciwnie
- jaki wpływ miały czynniki zewnętrzne na wewnętrzne.

Macierz SWOT (tabela 17) pozwala na określenie wpływu czynników wewnętrznych na czynniki zewnętrzne. Odpowiedzi na poniższe pytania pomagają w uzyskaniu wniosków:

- czy mocne strony pozwalają wykorzystać pojawiające się szanse?
- czy słabe strony uniemożliwiają wykorzystanie szans?
- czy mocne strony mogą zapobiec zagrożeniom?
- czy słabe strony wzmocnią negatywne oddziaływanie zagrożeń?

Czynniki wewnętrzne	Czynniki zewnętrzne	
	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony		
Słabe strony		

Tabela 17. Macierz SWOT

Macierz TOWS (tabela 18) określa wpływ szans i zagrożeń na czynniki wewnętrzne. Do wniosków prowadzi odpowiedzi na pytania:

- (a) czy szanse wzmocnią pozytywne oddziaływanie mocnych stron?
- (b) czy zagrożenia osłabiają mocne strony?
- (c) czy szanse pozwalają unicestwić słabe strony?
- (d) czy zagrożenia spotęgują słabości?

Czynniki zewnętrzne	Czynniki wewnętrzne	
	Mocne strony	Słabe strony
Szanse		
Zagrożenia		

Tabela 18. Macierz TOWS

Siłę zależności pomiędzy czynnikami oceniono w następującej skali:

- 0 – brak związku lub związek o marginalnym znaczeniu
- 1 – przeciętna zależność
- 2 – wyraźna zależność.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Wreszcie, finalnie, zależności pomiędzy każdą parą analizowanych czynników przemnożono przez wagi obu czynników, uzyskując ostateczne wartości dla wszystkich zależności.

Jaki powinien być wariant analizowanego *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013* – określają macierze SWOT i TOWS. Z kolei możliwe warianty realizacji *Programu* przedstawia macierz wyborów strategicznych (tabela 19).

Czynniki zewnętrzne	Czynniki wewnętrzne	
	Mocne strony	Słabe strony
Szanse	Plan dynamiczny	Plan konkurencyjny
	Wykorzystywanie szans przy pomocy mocnych stron	Przezwycięzanie słabości w celu wykorzystania szans
Zagrożenia	Plan konserwatywny	Plan defensywny
	Wykorzystanie mocnych stron w celu uniknięcia bądź zneutralizowania zagrożeń	Redukcja lub likwidacja (brak odpowiednika w przypadku jednostki samorządowej)

Tabela 19. Macierz wyborów strategicznych

Poniższa tabela 20 jest prezentacją wyników analizy SWOT dla domeny interwencji strategicznej *społeczeństwo*.

Społeczeństwo	Szanse									Zagrożenia								
	1	2	3	4	5	6	7	Σ	1	2	3	4	5	6	7	Σ	ΣΣ	
Mocne strony	1	0,0	6,5	0,0	0,0	4,8	0,0	0,0	11,3	0,0	7,0	0,0	3,3	3,3	0,0	5,3	18,9	30,2
	2	5,6	5,6	5,3	2,6	2,1	1,9	0,0	23,1	3,0	6,0	4,0	2,8	5,6	4,9	4,5	30,8	53,9
	3	2,8	2,8	0,0	0,0	4,1	1,9	0,0	11,6	0,0	6,0	4,0	2,8	2,8	0,0	2,3	17,9	29,5
	4	2,4	5,1	4,8	2,4	3,8	1,7	0,0	20,2	0,0	2,7	2,0	2,6	2,6	0,0	2,1	12,0	32,2
	5	0,0	4,2	0,0	0,0	1,5	1,4	1,4	8,5	0,0	4,5	0,0	0,0	0,0	1,8	2,4	8,7	17,2
	6	1,8	3,7	3,5	1,8	2,7	0,0	0,0	13,5	4,0	2,0	0,0	0,0	1,9	0,0	1,5	9,4	22,9
Σ	12,6	27,9	13,6	6,8	19,0	6,9	1,4	88,2	7,0	23,7	10,0	11,4	16,1	4,9	15,6	88,7	176,9	
Słabe strony	1	0,0	3,3	0,0	0,0	4,8	0,0	0,0	8,1	0,0	3,7	0,0	3,5	3,5	0,0	2,8	13,5	21,6
	2	0,0	2,8	2,6	2,6	4,1	1,9	0,0	14,0	0,0	7,0	0,0	6,5	6,5	0,0	2,6	22,6	36,6
	3	2,8	2,8	2,6	0,0	2,1	3,8	1,9	16,0	2,7	2,7	2,0	2,6	2,6	4,4	2,1	19,1	35,1
	4	0,0	5,1	0,0	4,8	1,9	0,0	0,0	11,8	4,0	2,0	0,0	3,7	3,7	0,0	1,5	14,9	26,7
	Σ	2,8	14,0	5,2	7,4	12,9	5,7	1,9	49,9	6,7	15,4	2,0	16,3	16,3	4,4	9,0	70,1	120,0
ΣΣ	15,4	41,9	18,8	14,2	31,9	12,6	3,3	138,1	13,7	39,1	12,0	27,7	32,4	9,3	24,6	158,8	296,9	

Tabela 20. Macierz SWOT domeny interwencji strategicznej – społeczeństwo

Tabela 21 obrazuje zależność w formule TOWS. Wskazuje ona, iż najmocniejsze powiązania występują pomiędzy szansami i mocnymi oraz słabymi stronami:

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Społeczeństwo		Mocne strony							Słabe strony					
		1	2	3	4	5	6	Σ	1	2	3	4	Σ	ΣΣ
Szanse	1	7,0	3,0	3,0	0,0	0,0	4,0	17,0	7,5	7,0	5,5	4,0	24,0	41,0
	2	6,5	0,0	5,6	0,0	2,1	7,5	21,7	3,5	3,3	2,6	1,9	11,3	33,0
	3	3,1	5,3	5,3	0,0	1,9	1,8	17,4	3,3	3,1	2,4	1,8	10,6	28,0
	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,4	1,8	4,2	4,2
	5	4,8	4,1	4,1	0,0	3,0	0,0	16,0	5,1	4,8	1,9	2,7	14,5	30,5
	6	2,2	0,0	1,9	0,0	0,0	1,3	5,4	2,3	2,2	1,7	1,3	7,5	12,9
	7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,3	1,3	0,0	0,0	2,5	1,3	3,8	5,1
	Σ	23,6	12,4	19,9	0,0	7,0	15,9	78,8	21,7	20,4	19,0	14,8	75,9	154,7
Zagrożenia	1	0,0	6,0	0,0	5,6	4,5	4,0	20,1	3,7	0,0	2,7	0,0	6,4	26,5
	2	3,5	3,0	3,0	0,0	2,2	2,0	13,7	7,5	3,5	2,7	0,0	13,7	27,4
	3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,0	2,0	3,7	3,5	2,7	0,0	9,9	11,9
	4	3,3	5,6	2,8	0,0	0,0	0,0	11,7	3,5	0,0	2,6	3,7	9,8	21,5
	5	3,3	2,8	2,8	0,0	0,0	0,0	8,9	3,5	3,3	2,6	3,7	13,1	22,0
	6	2,8	4,9	0,0	0,0	1,8	0,0	9,5	3,0	5,7	2,2	1,6	12,5	22,0
	7	2,6	2,3	2,3	0,0	0,0	1,5	8,7	2,8	2,6	2,1	1,5	9,0	17,7
	Σ	15,5	24,6	10,9	5,6	8,5	9,5	74,6	27,7	18,6	17,6	10,5	74,4	149,0
	ΣΣ	39,1	37,0	30,8	5,6	15,5	25,4	153,4	49,4	39,0	36,6	25,3	150,3	303,7

Tabela 21. Macierz TOWS domeny interwencji – społeczeństwo

Kompletne zestawienie wyników uzyskanych w analizach SWOT i TOWS dla domeny interwencji strategicznej *społeczeństwo* przedstawia tabela 22:

Społeczeństwo	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	167,0	163,3
Słabe strony	125,8	144,5

Tabela 22. Macierz wyborów strategicznych dla domeny interwencji strategicznej – społeczeństwo

Z powyższego zestawienia wynika, że dla domeny interwencji strategicznej *społeczeństwo* równouprawnione jest przyjęcie dynamicznego wariantu *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007–2013* lub – ze względu na stosunkowo niewielką przewagę powiązań na linii mocne strony i szanse nad powiązaniem, występującymi pomiędzy mocnymi stronami i zagrożeniami – wariantu hybrydowego dynamiczno-konserwatywnego. Aczkolwiek należy zwrócić uwagę, że także siła powiązań między słabymi stronami a szansami oraz zagrożeniami – jest znacząca.

Kolejna tabela przedstawia wyniki analiz odnoszących się do domeny interwencji strategicznej *biznes*. Dominującą zależnością w tym przypadku jest wpływ czynników wewnętrznych na zewnętrzne.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Biznes	Szanse									Zagrożenia								
	1	2	3	4	5	6	7	Σ	1	2	3	4	5	6	7	Σ	ΣΣ	
Mocne strony	1	8,0	7,5	3,5	3,5	5,5	2,5	5,0	35,5	4,0	8,0	0,0	3,7	7,5	3,2	3,0	29,4	64,9
	2	7,5	7,5	3,3	6,5	2,6	2,3	0,0	29,7	3,7	7,5	0,0	3,5	3,5	6,1	5,6	29,9	59,6
	3	6,0	3,7	0,0	2,6	2,1	0,0	0,0	14,4	3,0	3,0	0,0	2,8	2,8	2,4	4,5	18,5	32,9
	4	5,0	7,5	2,2	2,2	3,4	3,1	1,6	25,0	0,0	5,0	4,0	0,0	2,3	2,0	3,8	17,1	42,1
Σ	26,5	26,2	9,0	14,8	13,6	7,9	6,6	104,6	10,7	23,5	4,0	10,0	16,1	13,8	16,9	95,0	199,6	
Słabe strony	1	3,7	3,7	0,0	0,0	2,6	2,3	0,0	12,3	0,0	3,7	0,0	0,0	3,5	3,0	5,6	15,8	28,1
	2	3,5	1,9	0,0	0,0	2,4	2,2	0,0	10,0	0,0	3,5	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	6,1	16,1
	3	3,2	1,9	0,0	0,0	2,2	2,0	0,0	9,3	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	2,6	4,9	10,7	20,0
Σ	10,4	7,5	0,0	0,0	7,2	6,5	0,0	31,6	0,0	10,4	0,0	0,0	3,5	5,6	13,1	32,6	64,2	
ΣΣ	36,9	33,7	9,0	14,8	20,8	14,4	6,6	136,2	10,7	33,9	4,0	10,0	19,6	19,4	30,0	127,6	263,8	

Tabela 23. Macierz SWOT dla domeny interwencji strategicznej – biznes

Oddziaływanie czynników zewnętrznych na wewnętrzne dla domeny interwencji strategicznej *biznes* opisane zostały w tabeli 24:

Biznes	Mocne strony						Słabe strony				
	1	2	3	4	Σ	1	2	3	Σ	ΣΣ	
Szanse	1	8,0	3,7	3,0	5,0	19,7	3,7	3,5	3,2	10,4	30,1
	2	7,5	3,5	2,8	4,7	18,5	3,5	3,3	3,0	9,8	28,3
	3	3,5	6,5	2,6	4,4	17,0	3,3	3,1	0,0	6,4	23,4
	4	3,5	0,0	2,6	0,0	6,1	0,0	3,1	0,0	3,1	9,2
	5	5,5	2,6	2,1	1,7	11,9	5,1	2,4	0,0	7,5	19,4
	6	2,5	2,3	1,9	1,6	8,3	2,3	2,2	2,0	6,5	14,8
	7	2,5	1,3	1,3	0,0	5,1	1,3	0,0	0,0	1,3	6,4
Σ	33,0	19,9	16,3	17,4	86,6	19,2	17,6	8,2	45,0	131,6	
Zagrożenia	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,0	3,7	3,7
	2	4,0	3,7	3,0	5,0	15,7	3,7	3,5	0,0	7,2	22,9
	3	4,0	0,0	0,0	0,0	4,0	3,7	3,5	3,2	10,4	14,4
	4	3,7	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7
	5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	6	6,5	3,0	2,4	2,0	13,9	3,0	2,8	2,6	8,4	22,3
	7	3,0	2,8	2,3	1,9	10,0	2,8	2,6	2,4	7,8	17,8
Σ	21,2	9,5	7,7	8,9	47,3	16,9	12,4	8,2	37,5	84,8	
ΣΣ	54,2	29,4	24,0	26,3	133,9	36,1	30,0	16,4	82,5	216,4	

Tabela 24. Macierz TOWS dla domeny strategicznej – biznes

Sumaryczne zestawienie wyników analiz SWOT i TOWS przedstawia tabela 25.

BIZNES	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	191,2	142,3
Słabe strony	76,6	70,1

Tabela 25. Macierz wyborów strategicznych dla domeny interwencji strategicznej – biznes

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Analiza macierzy SWOT i TOWS dla domeny *biznes* wskazuje na wyraźną przewagę powiązań na linii szanse i mocne strony nad pozostałymi powiązaniem. Skłania to do sformułowania wniosku, że optymalnym wariantem *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007–2013*, z punktu widzenia sektora biznesu, będzie przyjęcie modelu działania dynamicznego, charakteryzującego się wykorzystywaniem szans w oparciu o zidentyfikowane mocne strony regionu.

Analiza dla domeny interwencji *administracja* – zarówno w przypadku macierzy SWOT (tab. 26), jak i macierzy TOWS (tab. 27) – wskazuje na najsilniejszą zależność występującą pomiędzy pozytywnymi czynnikami wewnętrznymi – mocnymi stronami, a pozytywnymi czynnikami zewnętrznymi – szansami.

Administracja		Szanse							Zagrożenia									
		1	2	3	4	5	6	7	Σ	1	2	3	4	5	6	7	Σ	ΣΣ
Mocne strony	1	7,5	7,0	0,0	0,0	5,5	5,0	0,0	25,0	0,0	7,5	3,7	3,5	0,0	3,0	5,6	23,3	48,3
	2	6,5	0,0	2,8	2,8	4,4	4,1	4,1	24,7	0,0	6,5	4,0	3,0	3,0	5,2	4,9	26,6	51,3
	3	6,0	3,7	2,6	2,6	4,1	3,8	3,8	26,6	0,0	6,0	4,0	2,8	2,8	2,4	4,5	22,5	49,1
	4	5,5	3,7	2,4	0,0	3,8	3,4	3,4	22,2	5,4	5,5	4,0	5,1	5,1	4,4	4,1	33,6	55,8
	5	4,5	3,7	2,0	0,0	3,1	2,8	2,8	18,9	0,0	4,5	0,0	2,1	4,2	1,8	1,7	14,3	33,2
	Σ	30,0	18,1	9,8	5,4	20,9	19,1	14,1	117,4	5,4	30,0	15,7	16,5	15,1	16,8	20,8	120,3	237,7
Słabe strony	1	8,0	0,0	3,5	0,0	2,7	0,0	0,0	14,2	0,0	4,0	4,0	0,0	0,0	3,2	3,0	14,2	28,4
	2	3,2	0,0	0,0	0,0	2,2	0,0	0,0	5,4	0,0	3,2	0,0	0,0	0,0	5,2	2,4	10,8	16,2
	3	6,0	0,0	2,6	0,0	2,1	0,0	1,9	12,6	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,3	5,3	17,9
	4	2,2	0,0	0,0	0,0	1,5	1,4	1,4	6,5	0,0	2,2	0,0	0,0	2,1	0,0	1,7	6,0	12,5
	Σ	19,4	0,0	6,1	0,0	8,5	1,4	3,3	38,7	0,0	12,4	4,0	0,0	2,1	8,4	9,4	36,3	75,0
	ΣΣ	49,4	18,1	15,9	5,4	29,4	20,5	17,4	156,1	5,4	42,4	19,7	16,5	17,2	25,2	30,2	156,6	312,7

Tabela 26. Macierz SWOT dla domeny interwencji strategicznej – administracja

Administracja		Mocne strony						Słabe strony					
		1	2	3	4	5	Σ	1	2	3	4	Σ	ΣΣ
Szanse	1	3,7	3,2	3,0	5,5	4,5	19,9	8,0	3,2	3,0	2,2	16,4	36,3
	2	3,5	3,0	2,8	2,6	2,1	14,0	3,7	3,0	2,8	0,0	9,5	23,5
	3	0,0	0,0	0,0	2,4	2,0	4,4	0,0	2,8	2,6	0,0	5,4	9,8
	4	0,0	2,8	2,6	2,4	2,0	9,8	3,5	0,0	2,6	0,0	6,1	15,9
	5	5,1	4,4	4,1	3,8	3,1	20,5	2,7	4,4	4,1	0,0	11,2	31,7
	6	2,3	4,1	3,8	1,7	1,4	13,3	2,5	2,0	1,9	1,4	7,8	21,1
	7	0,0	2,5	2,5	2,5	0,0	7,5	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	8,8
	Σ	14,6	20,0	18,8	20,9	15,1	89,4	21,7	15,4	17,0	3,6	57,7	147,1
Zagrożenia	1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,0	0,0	6,0	6,0
	2	3,7	3,2	3,0	5,5	2,2	17,6	8,0	0,0	3,0	2,2	13,2	30,8
	3	7,5	0,0	0,0	2,7	2,2	12,4	4,0	3,2	0,0	2,2	9,4	21,8
	4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	0,0	2,8	0,0	6,5	6,5
	5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,6	0,0	5,6	5,6
	6	3,0	2,6	2,4	4,4	0,0	12,4	3,2	0,0	2,4	0,0	5,6	18,0
	7	2,8	0,0	0,0	2,1	0,0	4,9	3,0	0,0	2,3	0,0	5,3	10,2
	Σ	17,0	5,8	5,4	14,7	4,4	47,3	21,9	3,2	22,1	4,4	51,6	98,9
	ΣΣ	31,6	25,8	24,2	35,6	19,5	136,7	43,6	18,6	39,1	8,0	109,3	246,0

Tabela 27. Macierz TOWS dla domeny interwencji strategicznej – administracja

Potwierdzenie tezy postawionej powyżej obrazuje tab. 28:

ADMINISTRACJA	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	206,8	167,6
Słabe strony	96,4	87,9

Tabela 28. Macierz wyborów strategicznych dla domeny interwencji strategicznej – administracja

Zestawienie wyników analiz SWOT i TOWS dla domeny interwencji strategicznej *administracja*, pozwala wytypować jako najkorzystniejszy wariant działanie dynamiczne, które charakteryzuje się wykorzystywaniem szans przy pomocy mocnych stron. Warto zaznaczyć, że przewaga wartości powiązań mocnych stron i szans, przewyższa ponad dwukrotnie wartości powiązań pomiędzy słabymi stronami a szansami oraz zagrożeniami. Z kolei pomiędzy mocnymi stronami a zagrożeniami można zaobserwować wyraźne powiązania, co niesie sugestię zagrożenia unicestwienia atutów przez czynniki z otoczenia zewnętrznego.

Szczegółowa analiza mocnych stron województwa, wskazuje, iż za kluczowe dla e-Rozwoju regionu można uznać następujące czynniki:

- występowanie „wysp dynamicznego rozwoju gospodarczego” w regionie (np. podregion poznański), które mogą generować zapotrzebowanie na projekty ICT (waga 2,00)
- wysoki odsetek internautów w Wielkopolsce (49%) (waga 1,75)
- wysoki odsetek urzędów posiadających dostęp do Internetu (waga 1,62)

Analizując słabe strony regionu, wywiedziono wniosek, iż kluczowymi czynnikami osłabiającymi rozwój województwa są:

- niska świadomość problemów społeczeństwa informacyjnego wśród polityków lokalnych (waga 2,00)
- migracja wykształconych w Wielkopolsce pracowników do innych regionów kraju oraz zagranicę związana z niedostatkiem miejsc pracy dla absolwentów szkół wyższych (waga 2,00)
- deficyt zintegrowanych zasobów informacyjnych w sieci dostosowanych do potrzeb mieszkańców regionu oraz umożliwiających ich rozwój (waga 1,87).

Za najważniejsze szanse uznano jednocześnie:

- możliwość sfinansowania i zrealizowania projektów dzięki dużej podaży środków funduszy strukturalnych w latach 2007-2013 oraz możliwości realizacji projektów w ramach programów wspólnotowych (waga 2,00),
- występowanie silnych i chłonnych na rozwiązania ICT podmiotów przemysłu motoryzacyjnego oraz logistyki w regionie (waga 1,87),
- istnienie ośrodka koordynacji działań w regionie w postaci Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego (waga 1,87)
- duży potencjał zawodowych szkół wyższych w miastach subregionalnych (waga 1,75).

Za czynniki stanowiące najpoważniejsze zagrożenia dla innowacyjnego rozwoju województwa wielkopolskiego należy uznać:

- słaby popyt na innowacyjne rozwiązania ICT sektora publicznego (waga 2,00),
- niejasne i częściowo wzajemnie sprzeczne zapisy prawa samorządowego dotyczące możliwości i/lub obowiązku zaangażowania się władz samorządowych w projekty społeczeństwa informacyjnego (waga 2,00),
- brak zainteresowania ustawicznym kształceniem – głównie mieszkańców obszarów wiejskich po ukończeniu 30 roku życia (waga 1,87).

Wyniki pełnej analizy SWOT/TOWS wyraźnie wskazują, iż optymalnym wariantem realizacji *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007 – 2013* jest model dynamiczny. W każdej domenie interwencji strategicznej daje się zaobserwować przewagę powiązań mocnych stron z szansami, a jedynie w przypadku domeny *społeczeństwo* nie mamy do czynienia z przewagą bardzo zdecydowaną.

SWOT/TOWS – Wyniki	Szanse	Zagrożenia
Mocne strony	565,0	473,2
Słabe strony	298,8	302,5

Tabela 29. Macierz wyborów strategicznych w ujęciu całościowym

Sumaryczne zestawienie powiązań będących wynikiem analiz SWOT i TOWS dla trzech domen interwencji strategicznej wskazuje wyraźnie na fakt, że realizację założeń *Programu Operacyjnego* winna charakteryzować duża dynamika i intensyfikacja działań, które pozwolą na wykorzystanie atutów województwa wielkopolskiego w kontekście pojawiających się szans.

Z przeprowadzonych analiz wynika ponadto, że istnieje potrzeba:

1. opracowania modeli współpracy między władzami regionu a operatorami teleinformatycznymi (telekomunikacyjnymi) w celu uzyskania synergii działań i najkorzystniejszych ofert ze strony operatorów w zamian za wsparcie środkami funduszy strukturalnych oraz zdefiniowania obiektywnych wskaźników dla oceny efektywności takiej współpracy
2. stworzenia mechanizmów (narzędzi instytucjonalnych, organizacyjnych, prawnych i finansowych) budowania regionalnego konsensusu na rzecz realizacji *Programu* i strategii *e-Wielkopolska*
3. wykorzystania zasobów potencjału uczelni wyższych ulokowanych w Poznaniu i regionie na rzecz e-Rozwoju całego województwa
4. stworzenia warunków dla realizacji innowacyjnych przedsięwzięć z udziałem podmiotów sektora publicznego (w tym naukowo-badawczego) i prywatnego (branży dominujących w kreowaniu wzrostu PKB w regionie).

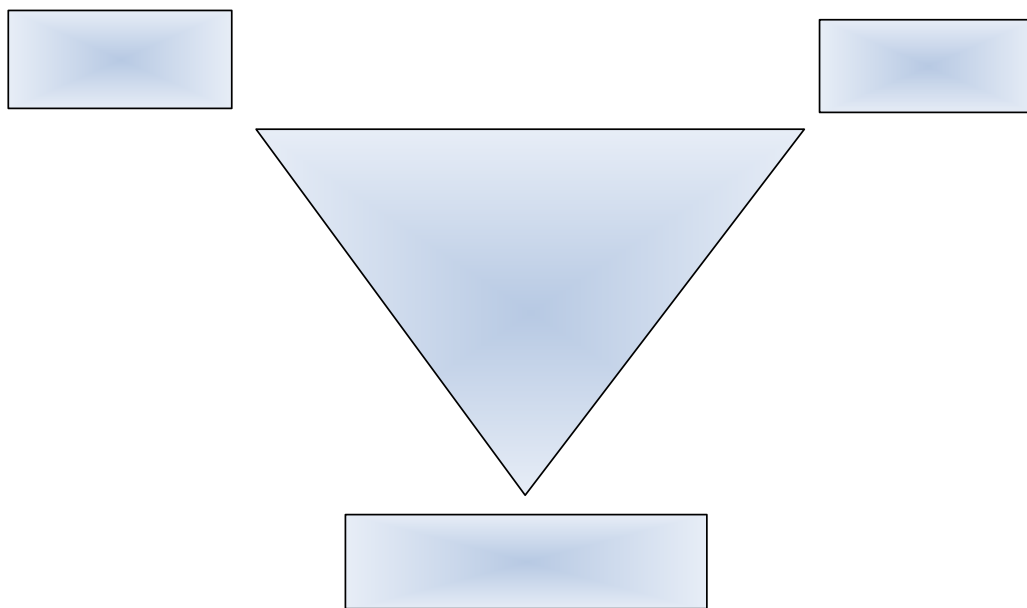

Rozdział III

CELE OPERACYJNE ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WIELKOPOLSCE DO ROKU 2013

III.1 CELE PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM NA LATA 2007-2013

Istotą każdego *Programu Operacyjnego* jest jego praktyczny charakter i bezpośrednia przydatność jako narzędzia zarządzania politykami rozwoju regionu. W przypadku niniejszego dokumentu znajduje on swój wyraz w powiązaniu celów operacyjnych *Programu* z celami strategicznymi i zadaniami strategii *e-Wielkopolska*, zdefiniowaniu tzw. projektów głównych służących realizacji założonych celów operacyjnych oraz wskazaniu źródeł finansowania ich realizacji.

Rysunek 9. *Projekty główne jako wyraz synergicznych powiązań podstawowych dokumentów planistycznych regionu*

Określenie celów operacyjnych *Programu* stanowiło element debaty w trakcie warsztatu z udziałem regionalnych interesariuszy procesu e-Rozwoju²⁰ a także dyskusji podczas spotkań z liderami rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolsce (m.in. Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, Instytut Inżynieryjny i Magazynowania, Urząd Miasta Poznania). W analizie wzięto także pod uwagę propozycje i uwagi skierowane na piśmie do Departamentu Społeczeństwa Informacyjnego UMWW oraz Stowarzyszenia „Miasta w Internecie”.

Efektom prac analitycznych jest sformułowanie trzech operacyjnych celów rozwoju społeczeństwa informacyjnego Wielkopolski do roku 2013:

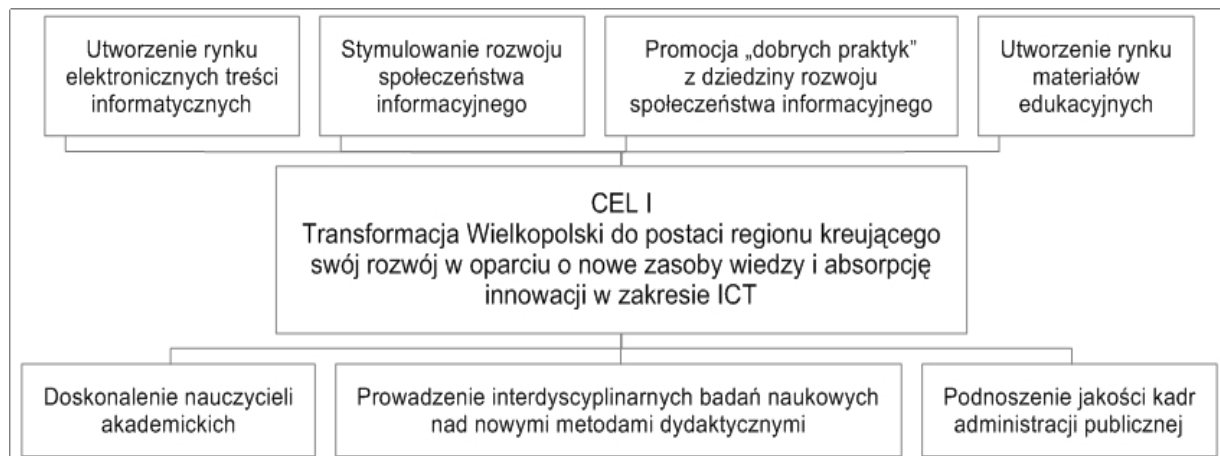
- (1) Transformacja Wielkopolski do postaci regionu kreującego swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i absorpcję innowacji w zakresie ICT
- (2) Budowa zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej interoperacyjnie z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi

²⁰ Warsztat zorganizowany został 15 września 2006 roku. Wzięło w nim udział 46 przedstawicieli regionalnych instytucji naukowych, samorządów, firm sektora ICT oraz organizacji pozarządowych.

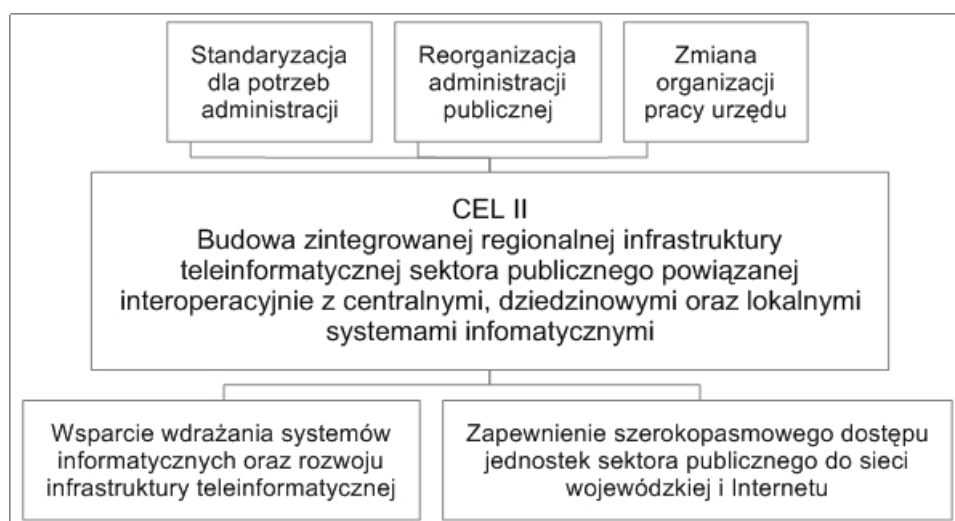

- (3) Zapewnienie powszechności edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną (e-Integracja²¹).

Powiązania celów *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013* z celami strategii *e-Wielkopolska* prezentują rysunki 10 -12:

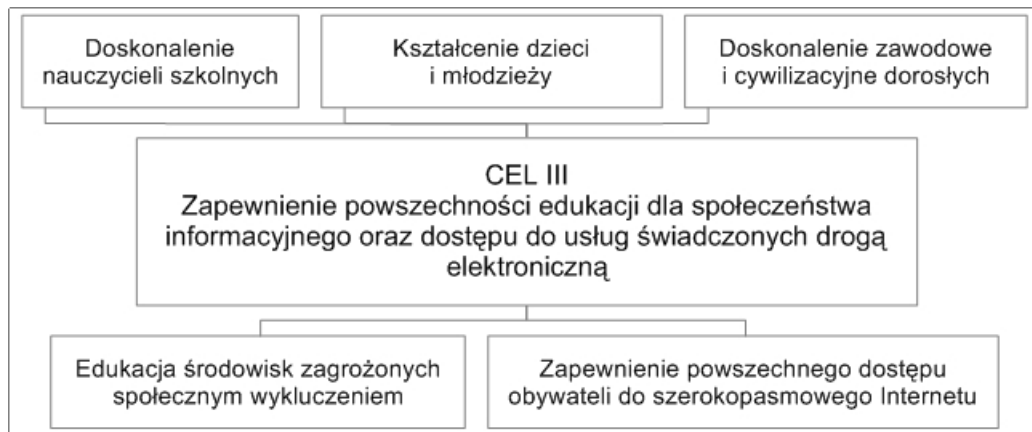

Rysunek 10. Powiązanie celów strategii e-Wielkopolska z celem operacyjnym I Programu

Rysunek 11. Powiązanie celów Strategii e-Wielkopolska z celem operacyjnym II Programu

²¹ (ang) eInclusion. Por. m.in.
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/all_about/einclusion/index_en.htm.

Rysunek 12. Powiązanie celów Strategii e-Wielkopolska z celem operacyjnym III Programu

Analiza powyższych powiązań oraz wnioski z debaty regionalnej na temat celów oraz projektów głównych Programu wskazują na:

1. konieczność rewizji zasadności umieszczenia niektórych „zadań” stanowiących rozwinięcie celów strategii e-Wielkopolska w Programie (np. zadania: *Uporządkowanie kwestii rejestrów państwowych* – jako niezależnych od intencji i działań władz regionu)
2. konieczność dostosowania celów operacyjnych Programu do możliwości realizacyjnych wynikających z założeń organizacyjno-finansowych Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego oraz zmian w otoczeniu prawnym, organizacyjnym oraz technologicznym wdrażania Programu
3. konieczność uwzględnienia nowych czynników (organizacyjnych, technicznych, prawnych), które ujawniły się i wpływają na zmiany w regionie po przyjęciu strategii e-Wielkopolska.

Modyfikacje te zostały uwzględnione na poziomie definiowania projektów głównych Programu.

Warunkiem koniecznym realizacji założonych celów Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013 będzie uznanie przez władze województwa czynników powiązanych z e-Rozwojem za kluczowe dla transformacji regionu do postaci „regionu wiedzy” i konsekwentne uwzględnianie ich we wdrażaniu polityki inwestycyjnej. Decydujące znaczenie dla powodzenia procesów transformacji będzie miało także skoordynowane zarządzanie nimi poprzez wyspecjalizowane instytucje regionalne posiadające odpowiednie zasoby wiedzy i kompetencje oraz możliwości finansowania budowy sieci i centrów kompetencji dziedzinowych.

III.1.1. Cel I – Transformacja Wielkopolski do postaci regionu kreującego swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i absorpcję innowacji w zakresie ICT

Działania służące osiągnięciu pierwszego celu Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013 koncentrują się na:

- stworzeniu regionalnych zasobów wiedzy oraz infrastruktury transferu wiedzy i innowacyjności (tak do sektora publicznego, jak i prywatnego),
- wsparciu procesów modernizacyjnych w regionie, bazujących na rozwiązaniach ICT
- zapewnieniu powszechnej edukacji dla społeczeństwa informacyjnego, a w szczególności dla grup zawodowych uważanych za kluczowe z punktu widzenia e-Rozwoju Wielkopolski.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 oparta o diagnozę zwracającą w swojej ocenie szczególną uwagę na problem budowy społeczeństwa informacyjnego, który stanowi

przecież istotny element potencjału intelektualnego regionu, konstatuje jednocześnie, że niestety, poziom informatyzacji wielu dziedzin nie stawia Wielkopolski wśród czołówki województw w kraju²². W dokumencie tym uwzględniono ponadto następujące wyniki analiz:

- a) Wielkopolska pod względem poziomu wykształcenia nie zalicza się do czołówki województw. Wyższym wykształceniem legitymuje się 9,3% mieszkańców, czyli o 0,6% mniej niż wynosi ten wskaźnik dla kraju. W dużym stopniu sytuacja ta wynika z faktu, iż większość ludności Wielkopolski mieszka w małych miastach i na wsi
- b) istotnym elementem potencjału intelektualnego jest Poznań, jako jeden z największych akademickich i naukowo-badawczych ośrodków w kraju. Jednak w Wielkopolsce liczba studentów na 10 tys. mieszkańców (454,7) jest mniejsza od średniej krajowej (486,7)
- c) wartość nakładów na działalność B+R w Wielkopolsce w 2003 roku wyniosła 106,6 zł na mieszkańca i była niższa od średniej krajowej o 12,8 zł. Ponadto, maleje udział tych nakładów w relacji do PKB. W 2002 r. wynosił on 0,49%, gdy średnio w UE osiągnął prawie 2%. Przy tak niskich nakładach nie można budować przewagi konkurencyjnej w tym zakresie
- d) poziom intelektualny kadry naukowo-badawczej jest porównywalny z poziomem innych krajów UE. Natomiast zdecydowanie gorszy jest poziom infrastruktury badawczo-naukowej. Słabo wykształcony jest także system współpracy nauki z gospodarką. Pod tym względem potencjał regionu wykorzystywany jest w niewielkim zakresie.

Już zaprezentowane powyżej elementy diagnozy strategicznej wskazują, iż realizacja zdefiniowanego w Programie pierwszego celu operacyjnego będzie silnie powiązana z kreowaniem warunków dla uzyskania przez Wielkopolskę przewag konkurencyjnych w skali europejskiej.

Cel ten realizowany będzie w ramach trzech zadań:

ZADANIE I.1	Działania na rzecz osiągnięcia istotnego wzrostu poziomu wiedzy grup zawodowych kluczowych dla rozwoju regionu, w powiązaniu z podnoszeniem ich kompetencji i umiejętności istotnych z punktu widzenia pracy i życia w środowisku technologii społeczeństwa informacyjnego
ZADANIE I.2	Zaplanowane i skoordynowane działania na rzecz udostępniania i rozwoju regionalnego zasobu treści dostępnych on-line w formie elektronicznej przydatnych w pracy, nauce i edukacji permanentnej grup zawodowych uznawanych za kluczowe dla rozwoju regionu (nauczyciele akademicy, pracownicy sektora publicznego, przedsiębiorcy)
ZADANIE I.3	Wzmocnienie potencjału instytucjonalnego pomiotów publicznych działających na rzecz e-Rozwoju Wielkopolski – instytucji naukowo-badawczych, instytucji transferu wiedzy i technologii ICT z sektora badawczo-rozwojowego do branż gospodarki regionu (ze szczególnym uwzględnieniem branż nie-ICT ²³).

Realizacja zarysowanego celu wymagać będzie skoordynowanego i zarządzanego w skali regionu współdziałania instytucji sektora badawczo-rozwojowego, wytypowania i konsekwentnego finansowania regionalnych centrów kompetencji dziedzinowych, usieciowienia współpracy regionalnych interesariuszy procesów e-Rozwoju oraz zapewnienia warunków organizacyjno-

²² *Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020*, Sejmik Województwa Wielkopolskiego, Poznań 2005, s. 35.

²³ Zob. m.in.: M. Piątkowski, *Information society in Poland. A prospective analysis*, Szkoła Wyższa Przedsiębiorczości i Zarządzania, Warszawa, 2005 oraz M. Piątkowski i B. van Ark, *ICT and productivity growth in transition economies: two-phase convergence and structural reforms*, TIGER Working Paper Series N° 72, Warszawa 2005.

prawnych do współpracy sektora publicznego z sektorem prywatnym (także w modelu partnerstw publiczno-prywatnych).

III.1.2 Cel II – Budowa zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej interoperacyjnie z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi

Działania celu drugiego *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013* służąc mają zbudowaniu regionalnej infrastruktury technicznej dla e-Rozwoju regionu.

W debatach poprzedzających powstanie *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013* zwracano szczególną uwagę na istniejący potencjał wiedzy i umiejętności w zakresie ICT skumulowane z jednej strony w podmiotach sektora naukowo-badawczego²⁴, z drugiej zaś stanowiące wynik innowacyjnych działań Urzędu Miasta Poznania. Podkreślano także możliwość wykorzystania produktów i rozwiązań informatycznych wypracowanych w projektach samorządu poznańskiego (zwłaszcza aplikacji pozwalających na inicjowanie niektórych usług publicznych poprzez Internet), sfinansowanych w ostatnich latach ze środków publicznych, do realizacji przyszłych projektów o skali regionalnej w celu stworzenia zintegrowanego środowiska informatycznego dla sektora publicznego Wielkopolski. Znaczący potencjał województwa – oddziaływujący zresztą daleko poza granice regionu – stanowią kompetencje oraz infrastruktura sieciowa i obliczeniowa Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego.

Wykorzystanie istniejącego potencjału regionu dla osiągnięcia drugiego celu operacyjnego, jakim jest budowa regionalnej infrastruktury teleinformatycznej, winno nastąpić poprzez realizację w ramach *Programu* trzech podstawowych zadań:

ZADANIE II.1	Stworzenie środowiska teleinformatycznego zapewniającego identyfikację i uwierzytelnienie użytkowników usług świadczonych drogą elektroniczną oraz bezpieczeństwo i interoperacyjność systemów informatycznych sektora publicznego (warstwa pośrednicząca)
ZADANIE II.2	Stworzenie środowiska usług świadczonych drogą elektroniczną mieszkańcom i przedsiębiorcom Wielkopolski w oparciu o regionalne centrum przetwarzania danych
ZADANIE II.3	Budowę regionalnej sieci szkieletowej oraz zapewnienie warunków dla budowy lokalnych sieci dostępu do Internetu.

Osiągnięcie omawianego celu operacyjnego *Programu* winno nastąpić poprzez działania skoordynowane regionalnie oraz oparte na współpracy i uzgodnieniach podmiotów sektora publicznego Wielkopolski, a także poprzez zapewnienie komunikacji elektronicznej z kluczowymi centralnymi systemami informatycznymi państwa – ePUAP²⁵ oraz PESEL2²⁶.

²⁴ Na plan pierwszy wybijają się Politechnika Poznańska - Wydział Informatyki i Zarządzania - Katedra Informatyki, Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, Instytut Logistyki i Magazynowania.

²⁵ Por. <http://www.e-puap.mswia.gov.pl/>.

²⁶ Por. <http://pesel2.mswia.gov.pl/>.

Realizacja zadań celu II w modelu otwartej koordynacji regionalnej zapobiegać będzie duplikowaniu wydatków na lokalne i regionalne systemy teleinformatyczne, pozytywnie wpłynie na zapewnienie ich interoperacyjności przez co zapewni wysoką efektywność inwestycji w skali regionu.

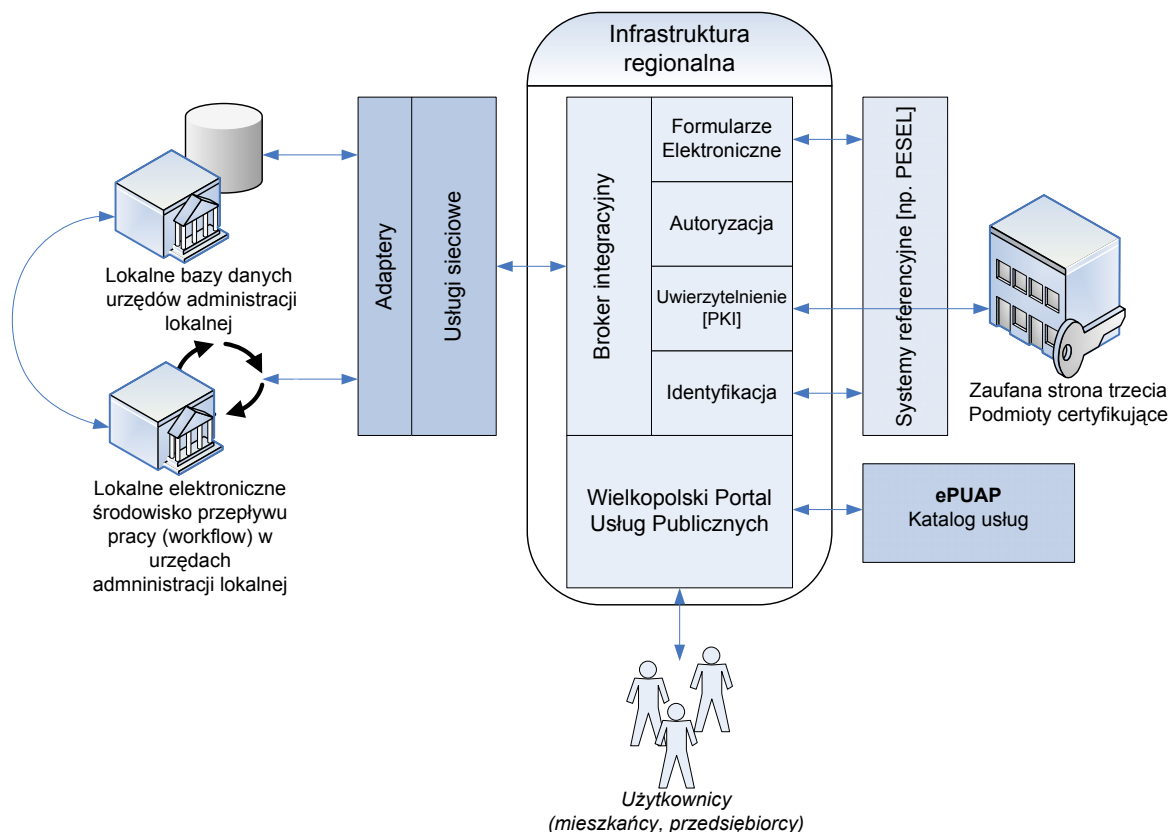
Koordinacja taka będzie także mechanizmem zapewniającym efektywność wdrażania elektronicznej administracji w regionie. Docelowe modele realizacji usług publicznych, przez wzajemnie ze sobą powiązane regionalne systemy teleinformatyczne, przedstawiają rysunki 13 i 14.

WARIANT I. Rysunek 13 przedstawia wariant pierwszy pożądanej architektury regionalnych systemów teleinformatycznych, prezentując ogólną architekturę świadczenia usług publicznych w Wielkopolsce, w sytuacji, gdy istnieją centralne systemy referencyjne, zaś centralny system teleinformatyczny – Platforma ePUAP działa jedynie jako tak zwany „katalog”, czyli rejestr usług publicznych z odnośnikami do stron internetowych, gdzie można je zainicjować (pierwsza faza rozwoju ePUAP).

Na podstawie dokumentów udostępnionych przez MSWiA wolno sądzić, że to stadium rozwoju centralnych systemów informatycznych (przed integracją rejestrów państwowych oraz w I fazie rozwoju ePUAP) osiągnięte zostanie w latach 2007-2009.

Orientacja na taki model świadczenia usług publicznych w Wielkopolsce oznaczałaby stworzenie w latach 2007-2009 w oparciu o zasoby regionalne:

1. Regionalnego centrum identyfikacji, uwierzytelniania i autoryzacji (zapewniającego także bezpieczeństwo świadczenia e-USług)
2. Wielkopolskiego Portalu Usług Publicznych – świadczącego e-USługi publiczne w powiązaniu z możliwościami oferowanymi przez Platformę ePUAP.

Rysunek 13. Model regionalnej infrastruktury informatycznej województwa wielkopolskiego powiązanej z I etapem wdrażania ePUAP

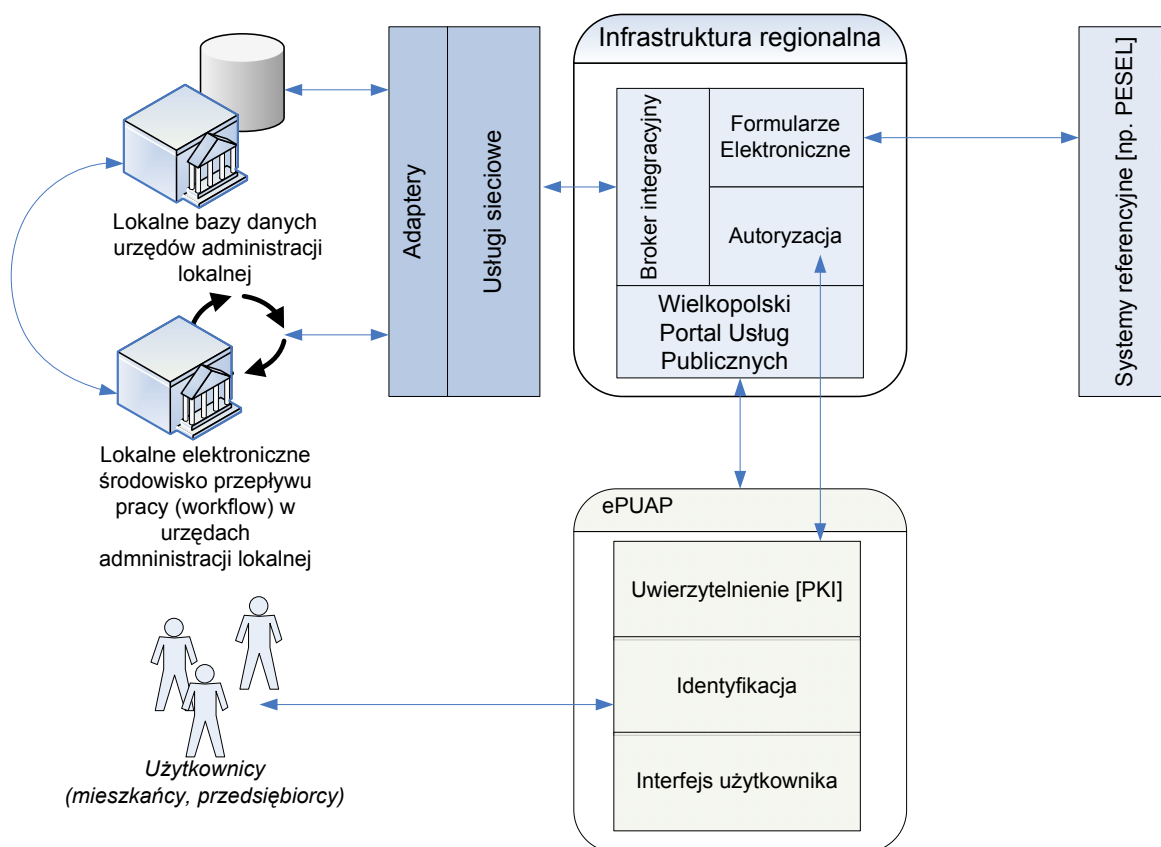

WARIANT 2. Dalszy rozwój centralnych systemów teleinformatycznych używanych do realizacji zadań publicznych (w tym zakończenie realizacji fazy II rozwoju Platformy ePUAP) oraz rejestrów publicznych (zwłaszcza modernizacja i integracja rejestrów publicznych do postaci tzw. PESEL2) spowodować winno, iż większość usług publicznych realizowana będzie z wykorzystaniem Platformy ePUAP, która stanowić ma bramę dla udostępnionych usług publicznych. Planowana realizacja tych założeń spodziewana jest począwszy od roku 2008.

W omawianym przypadku (rysunek 14) procesy uwierzytelnienia i identyfikacji oraz znacząca część usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną realizowana byłaby przez Platformę ePUAP. W takim przypadku regionalna infrastruktura zapewniająca uwierzytelnienie i identyfikację straciłaby na znaczeniu.

Jednakże ze względu na uwarunkowania regionalne, limitowany katalog wystandaryzowanych usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną oraz znane z dotychczasowej praktyki ryzyka wynikające z realizacji centralnych projektów informatycznych o publicznym zastosowaniu – postuluje się dalszy rozwój Wielkopolskiego Portalu Usług Publicznych, koncentrującego się na świadczeniu usług lokalnych i innych nie objętych listą usług Platformy ePUAP.

Przedstawiony model regionalnej infrastruktury informatycznej województwa wielkopolskiego stanowi generalny model referencyjny dla beneficjentów regionalnych i lokalnych projektów teleinformatycznych planowanych do realizacji w latach 2007-2013. Beneficjenci winni uwzględnić go w wszelkich inwestycjach realizowanych w najbliższych latach. Budowa systemów teleinformatycznych składających się na ten model nastąpi w ramach projektów głównych finansowanych w trakcie wdrażania *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego* w ścisłej koordynacji regionalnej.

Rysunek 14. Model regionalnej infrastruktury informatycznej województwa wielkopolskiego powiązanej z II etapem wdrażania ePUAP

III.1.3 Cel III – Zapewnienie powszechności edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną (e-Integracja²⁷)

Działania na rzecz osiągnięcia trzeciego celu operacyjnego *Programu* koncentrują się na zapewnieniu warunków organizacyjnych, technicznych oraz zasobów wiedzy niezbędnych dla wywołania w Wielkopolsce przemian społecznych o skali masowej, właściwych dla społeczeństwa informacyjnego. Cel trzeci jest bezpośrednio powiązany z rozwiązywaniem problemów szczegółowo przedstawionych w rozdziałach 6-9 strategii *e-Wielkopolska*.

Prowadzące do realizacji celu III zadania – tożsame ze stosowanym od niedawna w europejskiej literaturze przedmiotu pojęciem e-Integracji²⁸ – powiązane są z interwencją publiczną w celu:

- zapewnienia powszechnego, w tym publicznego, dostępu do usług i treści dostępnych on-line, zwłaszcza w obszarach zdefaworyzowanych oraz dla grup wykluczenia społecznego, a także promocji korzystania z tych usług przez obywateli i przedsiębiorców
- zapewnienia dostępu do edukacji dla społeczeństwa informacyjnego środowiskom zdefaworyzowanym funkcjonalnie (np. niepełnosprawni, gospodynie domowe, przewlekłe chorzy, bezrobotni) lub ze względu na położenie geograficzne (mieszkańcy słabo rozwiniętych obszarów wiejskich i peryferyjnych)
- podnoszenia umiejętności cywilizacyjnych i kwalifikacji niezbędnych do życia w otoczeniu technologii ICT u osób „trzeciego wieku”, a także podnoszenie zaufania do korzystania z treści i usług dostępnych on-line
- opracowania i upowszechnienia treści edukacyjnych i szkoleniowych niezbędnych dla stałego podnoszenia wiedzy i umiejętności niezbędnych dla życia i pracy w otoczeniu nowoczesnych technologii ICT
- udostępniania w sposób przystępny treści i usług zwiększających udział obywateli w procesach demokratycznych (konsultacjach dotyczących decyzji podejmowanych przez władze publiczne, wyborach)
- dostosowania serwisów informacyjnych on-line oraz systemów informatycznych świadczących e-Usługi do potrzeb użytkowników, w tym użytkowników niepełnosprawnych (osoby upośledzone ruchowo, niewidome)
- zapewnienia możliwości korzystania z rozwiązań ICT dla działających lokalnie organizacji pozarządowych i wolontariatu.

Dażenie do osiągnięcia celu trzeciego oznacza realizację w ramach regionalnego programu wielu zindywidualizowanych, rozproszonych przedsięwzięć, których adresatem będą zdefiniowane grupy docelowe i obszary wykluczenia cyfrowego. Istotnym zadaniem wyprzedzającym realizację takiego programu winno być zdefiniowanie tych grup oraz stref wykluczenia w ramach specjalnie w tym celu zaprojektowanych badań społecznych²⁹. Dlatego szczególną uwagę należy zwrócić na koordynację, monitoring i ewaluację działań, prowadzących do określania dwuletnich planów realizacji celu trzeciego.

²⁷ Por. m.in. http://europa.eu.int/information_society/eeurope/2005/all_about/einclusion/index_en.htm.

²⁸ Terminem tym obejmuje się obecnie także zagadnienia – e-Participation (e-Uczestnictwa), e-Democracy (e-Demokracji), e-Accessibility (e-Dostępności).

²⁹ Potrzeba ta wynika wprost ze znanych z praktyki regionów europejskich niepowodzeń w realizacji programów edukacyjnych oraz działań na rzecz zapewnienia publicznego dostępu do Internetu, które w niedostatecznym stopniu uwzględniały potrzeby grup docelowych – zarówno w sferze doboru treści, jak i metodyki procesów edukacyjnych.

Proponuje się trzy zadania służące realizacji celu III:

- ZADANIE III.1 Podniesienie powszechności oferowanego publicznie dostępu do usług i treści on-line oraz wspieranie lokalnych inicjatyw i przedsięwzięć zapewniających szerokopasmową jakość sieci dostępowej.
- ZADANIE III.2 Realizacja regionalnego programu powszechnej edukacji dla społeczeństwa informacyjnego dla zdefiniowanych w badaniach grup docelowych oraz mieszkańców obszarów wykluczenia cyfrowego
- ZADANIE III.3 Wsparcie dla innowacyjnych inicjatyw mających na celu zwiększanie aktywności publicznej i społecznej mieszkańców, wspólne przewyższanie problemów lokalnych i środowiskowych oraz współdziałanie dla dobra wspólnego.

Rozdział IV PROJEKTY GŁÓWNE PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2007-2013

IV.1 LISTA PROJEKTÓW GŁÓWNYCH

W rozdziale III zdefiniowano cele operacyjne *Programu* oraz określono zadania służące ich osiągnięciu. Praktyczny wymiar dokumentu planistycznego wyraża się jednak w szczególnym stopniu dopiero w tzw. projektach głównych – szczegółowo zwymiarowanych, wzajemnie synergicznie powiązanych przedsięwzięciach na rzecz e-Rozwoju regionu³⁰. Różnorodne typy organizacji, zróżnicowane zakresy i sposoby wdrażania projektów głównych³¹ sprawiają, iż stanowią one swoiste *puzzle* – moduły funkcjonalne, z których władze wojewódzkie wspólnie z interesariuszami regionalnymi stworzyć mogą całościowy obraz inwestycji w przedsięwzięcia na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolsce w najbliższych latach.

Metodyka opisu projektów głównych wykorzystana w niniejszym opracowaniu stanowi rozwinięcie modelu zaproponowanego przez Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” dla regionalnych dokumentów planistycznych³² – wypracowane podczas warsztatu zorganizowanego we wrześniu 2006 roku w Poznaniu.

Lista projektów głównych *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013* obejmuje 6 przedsięwzięć wymienionych w tabeli 30:

Nazwa projektu	Powiązanie z celami operacyjnymi i zadaniami <i>Programu</i>					
Projekt I WIELKOPOLSKI INTERNET SZEROKOPASMOWY (WIS)	II.3			III.1		
Projekt II PROGRAM WZROSTU REGIONALNEGO E-POTENCJAŁU WIEDZY (WPW)	I.1			I.2		
Projekt III REGIONALNY PROGRAM TRANSFERU E-INNOWACJI (RTI)	I.2		I.3		III.3	
Projekt IV WIELKOPOLSKIE CENTRUM USŁUG ELEKTRONICZNYCH (WCU)	II.1			II.2		
Projekt V EDUKACJA DLA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (ESI)	III.2			I.2		
Projekt VI SIEĆ INTERESARIUSZY SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (SIS)	I.1	I.2	II.1	II.2	III.2	III.3

Tabela 30. *Projekty główne Programu Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013*

³⁰ „Projekty główne” *Programu* nie są tożsame z tzw. projektami kluczowymi Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego. Te ostatnie stanowią zindywidualizowaną ekspresję oczekiwań i planów potencjalnych beneficjentów projektów, podczas gdy projekty główne stanowią wynik debaty interesariuszy regionalnych i władz województwa oraz rezultat prac analitycznych, których celem jest uwzględnienie obiektywnego interesu regionu i praktyczne wdrożenie decyzji władz województwa odnoszących się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

³¹ Por. ERIS@, *Przewodnik: Jak rozwijać Regionalne Inicjatywy Społeczeństwa Informacyjnego?*, [wydanie polskie] Tarnów 2006, s. 48.

³² Por. *Program Wojewódzkiej Informatyzacja Województwa Małopolskiego w latach 2004-2006*, Kraków 2004 oraz *Strategia e-Rozwoju Województwa Mazowieckiego na lata 2007-2013*, Warszawa 2006.

Projekty główne *Programu* zostały zdefiniowane w tabelach 31 - 36:

Projekt główny	Projekt I WIELKOPOLSKI INTERNET SZEROKOPASMOWY (WIS)	
Cel projektu	Celem projektu jest zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu na 80% obszaru województwa wielkopolskiego poprzez budowę publicznej infrastruktury sieci szkieletowej oraz wsparcie dla projektów budowy lokalnych (gminnych, powiatowych) sieci dostępu do Internetu.	
Zakres oddziaływania	Województwo wielkopolskie ³³	
Zakres projektu	Na projekt składać się będą dwa działania realizowane w ramach zróżnicowanych organizacyjnie przedsięwzięć:	
	Działanie (1)	WIELKOPOLSKA SIĘC SZKIELETOWA
	Budowa sieci szkieletowej (światłowodowej) oraz infrastruktury sieciowej, uzupełniającej dotychczasowy zakres sieci PIONIER w województwie o dodatkowe 2300 km sieci zapewniającej wysokiej jakości dostęp do Internetu (> 2Mb/s). WSS będzie docierać do każdej z gmin województwa i będzie otwarta na lokalne inicjatywy budowy sieci "ostatniej mili" lub inne projekty zapewniające społecznościom lokalnym szerokopasmowy dostęp do zawartości i usług Internetu. Zasięg geograficzny i przebieg tworzonej sieci prezentuje załącznik nr 1 do <i>Programu</i> . Szczegółowe założenia projektu winny obejmować otwarcie tworzonej sieci szkieletowej na potrzeby innych operatorów, w tym przedsiębiorców lokalnych.	
	Działanie (2)	WSPARCIE DLA LOKALNYCH INICJATYW BUDOWY INFRASTRUKTURY DOSTĘPOWEJ
Wsparcie środkami publicznymi inwestycji w infrastrukturę dostępu do Internetu dla społeczności lokalnych w ramach przedsięwzięć realizowanych przez porozumienia samorządowe oraz partnerstwa publiczno-prywatne samorządów z operatorami teleinformatycznymi. Projekty te będą dowiązane do regionalnej infrastruktury sieci szkieletowej (WSS).		
Model organizacyjny	Projekt realizowany będzie w 2 modelach organizacyjnych:	
	Działanie (1)	Działanie realizowane będzie jako projekt o skali regionalnej w ramach porozumienia podmiotów publicznych, które tworzyć będą: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz IChB PAN – Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe, a także jednostki samorządu terytorialnego województwa wielkopolskiego i inne podmioty publiczne, które podpiszą porozumienie o wspólnej realizacji przedsięwzięcia.
	Działanie (2)	Wsparcie udzielane będzie przedsięwzięciom realizowanym w modelu porozumienia samorządów lokalnych lub partnerstwa publiczno-prywatnego z udziałem operatorów telekomunikacyjnych oraz lokalnych firm prywatnych. Preferowane będą przedsięwzięcia realizowane z udziałem lokalnych przedsiębiorców, przyczyniające się do wzrostu potencjału e-Rozwoju gmin i powiatów. Dostęp do Internetu zapewniany będzie przy zastosowaniu zróżnicowanych rozwiązań technologicznych, odpowiednich do warunków miejscowych.
Lider projektu	Działanie (1)	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz jednostki samorządu terytorialnego województwa Wielkopolskiego

³³ Szczegółowy zasięg oddziaływania publicznej sieci szkieletowej został przedstawiony na rysunku, stanowiącym załącznik nr 1 do *Programu*.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (2)	Liderzy projektów wytypowanych do realizacji w ramach konkursów organizowanych przez odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego przy współpracy podmiotu powołanego do bieżącego zarządzania wdrażaniem <i>Programu</i>
Budżet projektu	Działanie (1)	128 mln PLN
	Działanie (2)	40 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Działanie (1)	Umieszczenie projektu jako projektu kluczowego w <i>Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym</i> stanowi gwarancję realizacji projektu w latach 2007-2013 pod warunkiem spełnienia przez beneficjentów formalnych i merytoryczno-finansowych warunków pozyskania dofinansowania projektu ze środków WRPO.
	Działanie (2)	Działanie realizowane będzie poprzez konkurs na dofinansowanie lokalnych inicjatyw związanych z budową infrastruktury dostępu do Internetu.
Grupy docelowe	Mieszkańcy oraz przedsiębiorcy wykonujący swoją działalność na terenie województwa wielkopolskiego.	
Czas realizacji	Działanie (1)	2008-2010
	Działanie (2)	2009-2011
Źródło finansowania	Środki Priorytetu II WRPO na lata 2007-2013	
Sposób pomiaru	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none">▪ długość (w km) sieci światłowodowej▪ liczba powstałych inicjatyw lokalnych budowy sieci „ostatniej mili” lub inne projekty (szt.)▪ liczba wdrożonych systemów bezpieczeństwa sieci (szt.) Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba instytucji publicznych posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu (szt.)▪ liczba partnerów/podmiotów projektu korzystających z systemu stworzonego w ramach projektu (szt.)▪ ilość mieszkańców mających dostęp do Internetu (szt.) Wskaźniki oddziaływania: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba gospodarstw domowych posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu (szt.)▪ liczba podmiotów gospodarczych powstałych w ramach realizacji projektu (szt.)	
Niezbędne działania powiązane	Działanie (1)	1) Zawiązanie porozumienia podmiotów publicznych z PCSS, określającego zakres geograficzny projektu, zasady współdziałania i zakres partycypacji samorządów lokalnych w przedsięwzięciu (2007) 2) Opracowanie studium wykonalności i dokumentacji projektu, w tym analizy ekonomiczno-finansowej określającej zaangażowanie środków publicznych w inwestycję budowy usług dostępu do Internetu w warunkach konkurencyjnych (2007) 3) Uzgodnienie zasad współpracy z innymi operatorami teleinformatycznymi i podmiotami zainteresowanymi dostarczaniem usługi dostępowej na poziomie lokalnym (rok 2008)

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (2)	4) Opracowanie i przyjęcie regulaminu konkursu na dofinansowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zapewnienia – w zróżnicowany technicznie sposób – dostępu do Internetu (2007) 5) Udostępnienie punktu doradczo-konsultacyjnego dla potencjalnych beneficjentów projektów, zwłaszcza w modelu partnerstwa publiczno-prywatnego (2008) 6) Ogłoszenie pierwszego konkursu na projekty (2008)
Powiązania z innymi projektami głównymi	Powiązanie o charakterze nadrzędnym z projektem IV - Wielkopolskiego Centrum Usług Elektronicznych. Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na jakość usług świadczonych przez telecentra powstające w ramach projektu V. Projekt WIS - regionalna infrastruktura dla świadczenia usług oraz dostępu do treści Internetu - stanowi „kręgosłup” dla innych projektów <i>Programu</i>	

Tabela 31. Opis projektu głównego I - Wielkopolski Internet Szerokopasmowy

Projekt główny	Projekt II PROGRAM WZROSTU REGIONALNEGO EPOTENCJAŁU WIEDZY (WPW)	
Cel projektu	Celem projektu jest stworzenie regionalnego systemu kształcenia grup zawodowych uznawanych za kluczowe dla rozwoju regionu w celu podniesienia umiejętności ich pracy w otoczeniu rozwiązań bazujących na ICT oraz uzyskania przez nie wiedzy na poziomie europejskiego <i>state-of-the-art</i> o uwarunkowaniach życia w społeczeństwie informacyjnym.	
Zakres oddziaływania	1. Pozyskanie przez grupy zawodowe najsilniej wpływające na rozwój regionu nowoczesnych kwalifikacji i specjalistycznej wiedzy przyczyni się do zwiększenia efektywności i produktywności pracy, a tym samym dynamiki rozwoju gospodarki Wielkopolski. Grupy te będą liderem transformacji Wielkopolski w region 'gospodarki wiedzy'. 2. Specyficzne grupy zawodowe i lokalizacje wsparcia zostaną wytypowane w ramach badania społecznego definiującego grupy potencjalnie najsilniej wpływające na rozwój świadomości innowacyjnej i zaangażowane w działania na rzecz e-Rozwoju regionu. Grupami tymi być mogą np.: mali i średni przedsiębiorcy, pracownicy samorządowi - zwłaszcza administracji gmin wiejskich, nauczyciele szkół ponadpodstawowych, wykładowcy akademicki, rolnicy i doradcy rolni, liderzy i pracownicy lokalnych organizacji pozarządowych. 3. Zakres interwencji projektu powinien dotyczyć w szczególnym stopniu grup zawodowych zlokalizowanych w powiatach zdefiniowanych jako obszary o niskim wskaźniku e-Rozwoju.	
Zakres projektu	Projekt realizowany będzie w ramach dwóch działań:	
	Działanie (1)	SYSTEM GRANTÓW DLA ORGANIZATORÓW PROJEKTÓW EDUKACYJNYCH
	1. Zdefiniowanie grup docelowych dla projektów edukacyjnych będzie przedmiotem wspomnianych badań społecznych. Badania wskażą szczegółowo, kto gdzie i w jakim zakresie powinien być podmiotem prowadzonej działalności edukacyjnej i szkoleniowej. 2. W ramach systemu grantów dofinansowane będą projekty o wysokich walorach szkoleniowych, realizowane w oparciu o nowoczesny program, pozwalające na zdobycie przydatnych umiejętności praktycznych oraz gruntownej wiedzy odnoszącej się do europejskiego kanonu nauczania w tej dziedzinie.	

	<p>3. Oczekiwane formaty działań edukacyjnych to:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ kursy dla liderów działań na rzecz społeczeństwa informacyjnego w społecznościach lokalnych i zawodowych▪ kursy dla trenerów "edukacji dla społeczeństwa informacyjnego" - osób, których wiedza i nabyte kwalifikacje pozwolą na prowadzenie zajęć edukacyjnych we własnych środowiskach▪ studia podyplomowe – dla pracowników sektora publicznego▪ kursy dla przedsiębiorców z zakresu modernizacji firm oraz wsparcia prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem rozwiązań ICT▪ cykle wyjazdów studyjnych w celu zapoznania się z dobrymi praktykami i doświadczeniami z wdrażania projektów teleinformatycznych w regionach UE▪ stypendia dla autorów prac doktorskich o tematyce zbieżnej z zagadnieniami regionalnych przedsięwzięć dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego. <p>4. Istotny warunek wsparcia finansowego przedsięwzięć edukacyjnych stanowić winny:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ przedstawienie programu edukacyjnego zgodnego z europejskimi dobrymi praktykami w tym zakresie▪ zapewnienie aktywnego uczestnictwa przedstawicieli wytypowanych w badaniach grup docelowych▪ zapewnienie nowoczesnej infrastruktury edukacyjnej, w tym pracowni komputerowych z dostępem do Internetu oraz platform zdalnego nauczania▪ zapewnienie wysokokwalifikowanej kadry wykładowców.
Działanie (2)	SYSTEM GRANTÓW NA ROZWÓJ MULTIMEDIALNYCH TREŚCI EDUKACYJNYCH, DOKUMENTACYJNYCH I KULTURALNYCH
	<p>1. Dofinansowywane będą projekty, w ramach których opracowywane zostaną i opublikowane w Internecie:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ treści edukacyjne (podręczniki, poradniki, materiały źródłowe, gry symulacyjne oraz inne multimedia i in.) powiązane z projektami edukacyjnymi i szkoleniowymi▪ materiały informacyjne na temat innowacyjnego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa (opracowania naukowe, popularno-naukowe, monografie, dokumentacje multimedialne, zbiory archiwalne i in.)▪ multimedia i materiały archiwalne dokumentujące tożsamość kulturową i działalność artystyczną w Wielkopolsce (w tym dzieła sztuki Internetu). <p>2. Multimedialne treści pozyskane tą drogą składać się będą na opracowany zbiór udostępniony mieszkańcom województwa bezpłatnie w regionalnym portalu informacyjnym (patrz projekt IV), prowadzonym przez wytypowany przez władze wojewódzkie podmiot odpowiedzialny także za koordynację działania (2) projektu V – Edukacja dla Społeczeństwa Informacyjnego. Opracowanie, rozwijanie i udostępnianie zbioru zostanie sfinansowane w ramach grantu działania (2).</p>
Model organizacyjny	<p>1. Środki na sfinansowanie badań społecznych zostaną pozyskane w ramach procedury właściwej dla tzw. projektów celowych zamawianych i sfinansowanych z budżetu województwa wspartego środkami budżetu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego lub/i Programu Operacyjnego „Innowacyjna Gospodarka (priorytet 2)</p> <p>2. Realizatorzy działań (1) i (2) zostaną wyłonieni w ramach konkursów na granty zorganizowanych przez odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego w oparciu o regulamin i wytyczne wynikające z wyników badań społecznych.</p>

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Lider projektu	Projekt koordynowany przez podmiot powołany do zarządzania wdrażaniem <i>Programu</i> przy współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego.	
	Liderzy projektów, które uzyskają akceptację w procedurze konkursowej	
	Wytypowany przez Zarząd Województwa podmiot, który opracuje i będzie zarządzał udostępnianiem regionalnego zbioru treści multimedialnych.	
Budżet projektu	Działanie (1)	8 mln PLN
	Działanie (2)	6 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Coroczne procedury konkursowe realizowane w oparciu o regulamin oraz roczne programy pozyskania materiałów multimedialnych określające priorytetowe zakresy treści przewidzianych do udostępnienia w Internecie.	
Grupy docelowe	Mieszkańcy województwa wielkopolskiego, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none">▪ pracownicy naukowci uczelni, instytucji naukowo-badawczych oraz wyspecjalizowanych firm edukacyjnych i szkoleniowych▪ pracownicy sektora publicznego▪ przedsiębiorcy Wielkopolski▪ uczniowie szkół średnich i studenci szkół wyższych▪ członkowie organizacji pozarządowych aktywnych lokalnie.	
Czas realizacji	2007-2013	
Źródło finansowania	Środki pochodzące z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz innych programów pomocowych, które pojawią się w okresie wdrażania programu.	
Sposób pomiaru	Wskaźniki na poziomie produktu: <ol style="list-style-type: none">1. liczba projektów finansowanych w ramach systemu grantów:<ul style="list-style-type: none">▪ edukacyjnych (szt.)▪ dokumentalnych (szt.)▪ kulturalnych (szt.)2. liczba opracowanych i opublikowanych w Internecie zbiorów treści multimedialnych w ramach projektów dofinansowanych w systemie grantów:<ul style="list-style-type: none">▪ edukacyjnych (szt.)▪ dokumentacyjnych (szt.)▪ związanych z historią, kulturą i sztuką regionu (szt.) Wskaźnik na poziomie rezultatów: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba studentów na studiach, kursach w ramach zdiagnozowanych grup docelowych (osoby) Wskaźnik na poziomie oddziaływania: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba osób korzystających on-line z treści udostępnionych bezpłatnie w Internecie (osoby).	
Niezbędne działania powiązane	<ol style="list-style-type: none">1. Przeprowadzenie badania społecznego, którego celem jest zdefiniowanie w powiązaniu z układem geograficznym grup zawodowych najsilniej wpływających na rozwój regionu, a także zakresu programowego szkoleń oraz programów edukacyjnych (2007)2. Opracowanie Wielkopolskiego Programu Edukacji dla Społeczeństwa Informacyjnego – niezbędnego dla realizacji Projektu II oraz VII, określającego cele, potrzeby regionu, zakres programowy (2007)3. Opracowanie regulaminu konkursów oraz zdefiniowanie wymagań merytorycznych, technicznych i organizacyjnych dla beneficjentów projektów edukacyjnych i szkoleniowych (2007).	
Powiązania z innymi projektami głównymi	Projekt, którego realizacja warunkuje powodzenie realizacji projektów III, VI i VII, kreując wysokokwalifikowany kapitał ludzki.	

Tabela 32. Opis projektu głównego II - Program Wzrostu Regionalnego ePotencjału Wiedzy

Projekt główny	Projekt III REGIONALNY PROGRAM TRANSFERU E-INNOWACJI (RTI)														
Cel projektu	Zwiększenie zakresu i efektywności transferu oraz absorpcji innowacji w regionie, bazujących na rozwiązaniach ICT w zakresie: <ul style="list-style-type: none">▪ nowych sposobów produkcji (procesów produkcyjnych)▪ nowych produktów▪ nowych sposobów organizacji przedsiębiorstw▪ nowych sposobów (procesów) świadczenia usług publicznych i zarządzania terytorium przez władze publiczne, prowadzących do transformacji Wielkopolski w "region gospodarki wiedzy".														
Zakres oddziaływania	Przedsiębiorstwa i instytucje sektora publicznego województwa wielkopolskiego														
Zakres projektu	Na projekt III składają się trzy działania: <table border="1"><tr><td>Działanie (1)</td><td>WIELKOPOLSKIE CENTRUM ZAAWANSOWANYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH</td></tr><tr><td colspan="2">1. Stworzenie w oparciu o obecny potencjał instytucji naukowo – badawczych zlokalizowanych w Poznaniu Centrum przedsięwzięć pro-innowacyjnych, na które składać się będą:<ul style="list-style-type: none">▪ centrum badawczo – rozwojowe powiązane z centrami rozwoju technologii wiodących światowych firm sektora ICT▪ inkubator firm ICT i system wsparcia typu inicjatyw <i>start up</i> (wsparcie innowacyjnych inicjatyw kapitałem początkowym)▪ centrum transferu europejskich rozwiązań ICT do Polski i krajów Europy Wschodniej.</td></tr><tr><td colspan="2">2. W ramach projektu sfinansowana zostanie budowa Kampusu Piotrowo, na który składać się będą: centrum kongresowo-wykładowe, centrum nauk informatycznych oraz siedziba Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego.</td></tr><tr><td colspan="2">3. Centrum działać będzie w strukturze sieciowej (filie), obejmując także ośrodki zlokalizowane w państwowych wyższych szkołach zawodowych w Koninie, Lesznie, Pile, Kaliszu i Gnieźnie</td></tr><tr><td colspan="2">4. Prace Centrum koncentrować się będą na: prowadzeniu działalności edukacyjnej na poziomie wyższym; badaniach naukowych; stymulowaniu tworzenia lokalnych operatorów Internetu oraz firm świadczących usługi elektroniczne, a także wytwarzających treści cyfrowe; na produkcji specjalistycznego oprogramowania oraz świadczeniu usług zdalnego nauczania w oparciu o wytworzone edukacyjne zasoby multimedialne, a także usług informatycznych dla firm.</td></tr><tr><td>Działanie (2)</td><td>WIELKOPOLSKI KLASTER LOGISTYCZNY</td></tr><tr><td colspan="2">1. Stworzenie – w oparciu o dobrowolne porozumienie przedsiębiorstw, organizacji przedsiębiorców oraz instytucji sektora publicznego – klastra innowacyjności w zakresie zarządzania zintegrowanymi procesami logistycznymi oraz decyzjami/działaniami administracyjnymi mającymi wpływ na sferę działalności logistycznej przedsiębiorstw lub wywołującymi skutki o charakterze logistycznym z wykorzystaniem rozwiązań opartych na technologiach ICT.</td></tr></table>	Działanie (1)	WIELKOPOLSKIE CENTRUM ZAAWANSOWANYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH	1. Stworzenie w oparciu o obecny potencjał instytucji naukowo – badawczych zlokalizowanych w Poznaniu Centrum przedsięwzięć pro-innowacyjnych, na które składać się będą: <ul style="list-style-type: none">▪ centrum badawczo – rozwojowe powiązane z centrami rozwoju technologii wiodących światowych firm sektora ICT▪ inkubator firm ICT i system wsparcia typu inicjatyw <i>start up</i> (wsparcie innowacyjnych inicjatyw kapitałem początkowym)▪ centrum transferu europejskich rozwiązań ICT do Polski i krajów Europy Wschodniej.		2. W ramach projektu sfinansowana zostanie budowa Kampusu Piotrowo, na który składać się będą: centrum kongresowo-wykładowe, centrum nauk informatycznych oraz siedziba Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego.		3. Centrum działać będzie w strukturze sieciowej (filie), obejmując także ośrodki zlokalizowane w państwowych wyższych szkołach zawodowych w Koninie, Lesznie, Pile, Kaliszu i Gnieźnie		4. Prace Centrum koncentrować się będą na: prowadzeniu działalności edukacyjnej na poziomie wyższym; badaniach naukowych; stymulowaniu tworzenia lokalnych operatorów Internetu oraz firm świadczących usługi elektroniczne, a także wytwarzających treści cyfrowe; na produkcji specjalistycznego oprogramowania oraz świadczeniu usług zdalnego nauczania w oparciu o wytworzone edukacyjne zasoby multimedialne, a także usług informatycznych dla firm.		Działanie (2)	WIELKOPOLSKI KLASTER LOGISTYCZNY	1. Stworzenie – w oparciu o dobrowolne porozumienie przedsiębiorstw, organizacji przedsiębiorców oraz instytucji sektora publicznego – klastra innowacyjności w zakresie zarządzania zintegrowanymi procesami logistycznymi oraz decyzjami/działaniami administracyjnymi mającymi wpływ na sferę działalności logistycznej przedsiębiorstw lub wywołującymi skutki o charakterze logistycznym z wykorzystaniem rozwiązań opartych na technologiach ICT.	
Działanie (1)	WIELKOPOLSKIE CENTRUM ZAAWANSOWANYCH TECHNOLOGII INFORMACYJNYCH														
1. Stworzenie w oparciu o obecny potencjał instytucji naukowo – badawczych zlokalizowanych w Poznaniu Centrum przedsięwzięć pro-innowacyjnych, na które składać się będą: <ul style="list-style-type: none">▪ centrum badawczo – rozwojowe powiązane z centrami rozwoju technologii wiodących światowych firm sektora ICT▪ inkubator firm ICT i system wsparcia typu inicjatyw <i>start up</i> (wsparcie innowacyjnych inicjatyw kapitałem początkowym)▪ centrum transferu europejskich rozwiązań ICT do Polski i krajów Europy Wschodniej.															
2. W ramach projektu sfinansowana zostanie budowa Kampusu Piotrowo, na który składać się będą: centrum kongresowo-wykładowe, centrum nauk informatycznych oraz siedziba Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego.															
3. Centrum działać będzie w strukturze sieciowej (filie), obejmując także ośrodki zlokalizowane w państwowych wyższych szkołach zawodowych w Koninie, Lesznie, Pile, Kaliszu i Gnieźnie															
4. Prace Centrum koncentrować się będą na: prowadzeniu działalności edukacyjnej na poziomie wyższym; badaniach naukowych; stymulowaniu tworzenia lokalnych operatorów Internetu oraz firm świadczących usługi elektroniczne, a także wytwarzających treści cyfrowe; na produkcji specjalistycznego oprogramowania oraz świadczeniu usług zdalnego nauczania w oparciu o wytworzone edukacyjne zasoby multimedialne, a także usług informatycznych dla firm.															
Działanie (2)	WIELKOPOLSKI KLASTER LOGISTYCZNY														
1. Stworzenie – w oparciu o dobrowolne porozumienie przedsiębiorstw, organizacji przedsiębiorców oraz instytucji sektora publicznego – klastra innowacyjności w zakresie zarządzania zintegrowanymi procesami logistycznymi oraz decyzjami/działaniami administracyjnymi mającymi wpływ na sferę działalności logistycznej przedsiębiorstw lub wywołującymi skutki o charakterze logistycznym z wykorzystaniem rozwiązań opartych na technologiach ICT.															

		<p>2. Na działania WKL składać się będą:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ badania naukowe i realizacja projektów związanych z wdrożeniem w województwie wielkopolskim zintegrowanego środowiska informatycznego konsolidującego procesy logistyczne w sieciach i łańcuchach dostaw▪ współpraca z MŚP w zakresie stymulowania wzrostu gospodarczego poprzez opracowywanie i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie logistyki służących wszystkim przedsiębiorstwom regionu oraz dyfuzja dobrych praktyk do przedsiębiorstw▪ wspomaganie budowy subregionalnych centrów logistycznych: branżowych i produktowych. <p>3. WKL stworzą lokalne przedsiębiorstwa transportowe, spedycyjne, logistyczne, produkcyjne, dystrybucyjne i usługowe – głównie firmy należące do sektora MŚP, a także wyspecjalizowani dostawcy technologii i usług informatycznych, jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe, stowarzyszenia branżowe, jednostki administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz inne instytucje sektora publicznego.</p>
	Działanie (3)	SYSTEM WSPARCIA DLA LOKALNYCH INICJATYW INNOWACYJNYCH
		<p>Wsparcie finansowania przedsięwzięć realizowanych przez konsorcja partnerów lokalnych i subregionalnych ukierunkowane na wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań bazujących na ICT w celu:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ modernizacji MŚP regionu wielkopolskiego dla zwiększenia produktywności pracy oraz unowocześniania produktów i usług (szczególnie w branżach nie-ICT)▪ modernizacji świadczenia usług publicznych i zarządzania terytorium przez samorządy lokalne i ich jednostki organizacyjne w oparciu o innowacyjne projekty realizowane w modelu partnerstwa publiczno – prywatnego.
Model organizacyjny	Działanie (1)	Centrum powstanie w wyniku porozumienia jego inicjatorów: Politechniki Poznańskiej i działającego w strukturze Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN – Poznańskiego Centrum Superkomputerowo–Sieciowego z Urzędem Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego oraz wiodącymi firmami sektora ICT, a także placówkami naukowo-badawczymi i uczelniami wyższymi regionu (szczegółowa dokumentacja inwestycji została opracowana w latach 2005- 2006).
	Działanie (2)	Klaster powstanie w wyniku porozumienia inicjatora przedsięwzięcia: Instytutu Logistyki i Magazynowania (podległego Ministerstwu Gospodarki) z partnerami regionalnymi i spoza regionu (w tym zagranicznymi)
	Działanie (3)	<p>1. Przedsięwzięcia działania (3) odpowiadać będą na potrzeby samorządów lokalnych województwa i wykorzystywać będą potencjał innowacyjny firm sektora ICT regionu, m.in. w modelu zamówień na rozwiązania innowacyjne w fazie przedkomercyjnej³⁴.</p> <p>2. Realizacji działania towarzyszyć będą badania nad efektywnością (<i>benchmarkingiem</i>) inwestycji publicznych w projekty innowacyjne oraz produktywnością struktur klastrów innowacyjności, nawiązujące do europejskich metodyk w tym zakresie. Badania pozwolą na ocenę celowości wsparcia publicznego dla działań pro-innowacyjnych zaplanowanego w ramach projektu głównego III (2007-2010)</p>
Lider projektu	Działanie (1)	Politechnika Poznańska oraz Instytut Chemii Bioorganicznej PAN w Poznaniu

³⁴ Por. m.in. *Pre-commercial procurement. Public sector needs as a driver of innovation*, Bruksela 2006.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (2)	Podmiot wyłoniony w procedurze konkursowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
	Działanie (3)	Liderzy projektów wytypowanych do realizacji w ramach konkursów organizowanych przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Budżet projektu	Działanie (1)	195 mln PLN
	Działanie (2)	30 mln PLN
	Działanie (3)	30 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Działanie (1)	Umieszczenie projektu jako tzw. projektu kluczowego w Wielkopolskim Regionalnym Programie Operacyjnym stanowi gwarancję realizacji projektu w latach 2007-2013 pod warunkiem spełnienia przez beneficjentów (Politechnikę Poznańską oraz Instytut Chemii Bioorganicznej PAN – PCSS w Poznaniu) merytoryczno-finansowych warunków pozyskania dofinansowania projektu.
	Działanie (2)	Potencjalny beneficjent projektu winien aplikować o środki finansowe alokowane w Priorytecie I Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.
	Działanie (3)	Wyłonienie beneficjentów przedsięwzięć finansowanych w ramach działania (3) nastąpi w formule corocznych konkursów realizowanych w oparciu o regulamin oraz wytyczne odnoszące się do realizacji projektów modernizacyjnych, a także tzw. minima techniczne oraz standardy zapewniające zachowanie interoperacyjności systemów informatycznych realizujących zadania publiczne.
Grupy docelowe	Działanie (1)	Regionalni przedstawiciele sektora naukowo-badawczego, przedsiębiorcy, studenci szkół wyższych, osoby zainteresowane utworzeniem mikroprzedsiębiorstw typu <i>start up</i> oraz skorzystaniem z kapitału początkowego (<i>seed capital</i>) do stworzenia przedsiębiorstw innowacyjnych
	Działanie (2)	Przedsiębiorcy regionu wielkopolskiego, instytuty naukowo-badawcze, firmy sektora ICT
	Działanie (3)	Przedsiębiorstwa branż produkcyjnych w regionie i poza nim (także zlokalizowane w regionach krajów członkowskich UE). Samorządy gmin i powiatów Wielkopolski
Czas realizacji	Działanie (1)	2007 – 2012
	Działanie (2)	2009– 2011
	Działanie (3)	2008 – 2012
Źródło finansowania	Środki finansowe Priorytetu I Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i 7 Programu Ramowego.	
Sposób pomiaru	Wskaźniki produktu: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba stworzonych w ramach projektu przedsięwzięć pro-innowacyjnych (szt.)▪ liczba klastrów innowacyjności w zakresie zarządzania zintegrowanymi procesami logistycznymi (szt.)▪ liczba lokalnych inicjatyw innowacyjnych realizowanych w ramach systemu wsparcia (szt.) Wskaźniki rezultatu: <ul style="list-style-type: none">▪ liczba rozwiązań innowacyjnych dla MSP (szt.)▪ liczba wdrożonych innowacyjnych rozwiązań przez MSP powstałych w ramach projektu (szt.)▪ liczba wdrożonych rozwiązań modernizacyjnych świadczenia usług publicznych on-line (szt.)	

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	<p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw (szt) ▪ stopień upowszechnienia dobrych praktyk w przedsiębiorstwach (%) ▪ stopień absorpcji wypracowanych w ramach projektu rozwiązań (pro)innowacyjnych w: <ul style="list-style-type: none"> - MSP - jednostkach administracji publicznej. (%)
Niezbędne działania powiązane	<p>1. Opracowanie – w ramach odrębnego projektu badawczego – aktualizacji strategii „Innowacyjna Wielkopolska”, która uwzględni nowo zdefiniowaną oś rozwojową regionu, związaną ze zwiększeniem jego innowacyjności poprzez realizację przedsięwzięć bazujących na rozwiązaniach ICT (2007)</p> <p>2. Opracowanie regulaminu konkursów oraz zdefiniowanie wymagań merytorycznych, technicznych i organizacyjnych dla beneficjentów projektów modernizacyjnych (2007)</p> <p>3. Realizacja badań nad efektywnością inwestycji publicznych w przedsięwzięcia pro-innowacyjne w skali województwa, służące zwiększeniu konkurencyjności regionu w skali europejskiej, w wyniku których powstaną metodyki <i>benchmarkingu</i> i monitoringu tych procesów (2009)</p>
Powiązania z innymi projektami głównymi	<p>Ważnym warunkiem powodzenia projektu jest zapewnienie usługi powszechnej szerokopasmowego dostępu do Internetu dla przedsiębiorstw i podmiotów publicznych zlokalizowanych poza obszarem metropolii Poznania (projekt główny I). Istotnym czynnikiem powodzenia projektu będzie także zapewnienie wysokokwalifikowanych kadr dla przedsiębiorstw i podmiotów sektora publicznego, co stanowi planowany efekt projektu II.</p>

Tabela 33. Opis projektu głównego III – Regionalny Program Transferu e-Innowacji

Projekt główny	Projekt IV WIELKOPOLSKI SYSTEM USŁUG ELEKTRONICZNYCH (WCU)
Cel projektu	Budowa regionalnej zintegrowanej infrastruktury teleinformatycznej dla potrzeb sektora publicznego województwa wielkopolskiego, interoperacyjnie skomunikowanej z centralnymi systemami informatycznymi realizującymi zadania publiczne oraz rejestrami publicznymi, a także z systemami lokalnymi i dziedzinowymi.
Zakres oddziaływania	Województwo wielkopolskie – działania (1), (2), (3), (5) Aglomeracja Poznańska – działanie (4)
Zakres projektu	Projekt realizowany będzie w ramach 5 działań:
	Działanie (1) REGIONALNA PLATFORMA CYFROWA
	<p>Budowa regionalnej platformy usług publicznych, której architektura logiczna została zaprezentowana na rys.13 <i>Programu</i>. Platforma będzie nadrzędnym, referencyjnym systemem teleinformatycznym dla innych systemów teleinformatycznych sektora publicznego w regionie. Systemy te wykorzystywać będą udostępnione elementy funkcjonalne Platformy, a to:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Wielkopolski Portal Usług Publicznych ▪ System autoryzacji ▪ System uwierzytelnienia ▪ System identyfikacji ▪ System formularzy elektronicznych ▪ Portal informacji regionalnej. <p>Platforma regionalna współpracować będzie ze zmodernizowanymi rejestrami publicznymi (PESEL2) oraz platformą ePUAP, a dzięki wdrożonym brokerom integracyjnym także z lokalnymi bazami danych urzędów administracji publicznej i środowiskami pracy elektronicznej (<i>workflow</i>) podmiotów sektora publicznego (głównie administracja publiczna).</p>

	<p>Wielkopolski Portal Usług Publicznych wykorzystywać będzie doświadczenia w realizacji usług publicznych drogą elektroniczną zgromadzone przez samorządy lokalne Wielkopolski, a w szczególności Urząd Miasta Poznania. W ramach projektu zweryfikowana zostanie także możliwość wykorzystania produktów projektów informatycznych zrealizowanych w latach 2004-2006 przez samorządy lokalne województwa.</p> <p>Kluczowymi wyzwaniem projektu będą: zapewnienie interoperacyjności systemów informatycznych realizujących zadania publiczne w skali województwa oraz zapobieganie duplikowaniu wydatków ze środków publicznych na analogiczne elementy infrastruktury informatycznej budowane przez różne podmioty w regionie.</p> <p>RPC będzie systemem referencyjnym dla wszystkich podmiotów publicznych, które w latach 2007-2013 zamierzają inwestować w systemy informatyczne realizujące zadania publiczne. Możliwe jest także uzgodnienie wykorzystania RPC dla realizacji funkcji: uwierzytelniania, identyfikacji i autoryzacji dla innych projektów realizowanych w ramach niniejszego <i>Programu</i> przez podmioty niepubliczne.</p>
	<p>Działanie (2) WIELKOPOLSKA MAPA CYFROWA</p>
	<p>Założeniem projektu jest budowa platformy integracji danych przestrzennych dla województwa wielkopolskiego w zakresie organizacji procedur pasywnego i aktywnego wykorzystania danych oraz konstrukcji zaawansowanych aplikacji teleinformatycznych na bazie narzędzi zarządzania danymi przestrzennymi. Poprzez integrację dziś rozproszonych podmiotów zarządzających informacją przestrzenną i ich zasobów, platforma ta umożliwi utrzymywanie zawsze aktualnej informacji oraz udostępni zgromadzone dane w postaci pożądanej przez końcowego odbiorcę. Integracja zasobów Wielkopolskiej Mapy Cyfrowej umożliwi budowę i wdrożenie szeregu aplikacji dla służb bezpieczeństwa, jednostek samorządowych, przedsiębiorstw i obywateli. Platforma udostępniac będzie dane na różnym poziomie szczegółowości, różnego rodzaju (np. ortofotomapy, mapy cyfrowe, mapy wektorowe), w różnej skali oraz zawierające informacje zgromadzone na różnych „warstwach”.</p> <p>Najistotniejsze funkcjonalności z punktu widzenia realizacji projektu, to:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ wspomaganie podejmowania szybkich i precyzyjnych decyzji w zakresie działań kryzysowych i innych działań o charakterze zapewnienia bezpieczeństwa,▪ usprawnienie zarządzania infrastrukturą komunikacyjną na poziomie miast/gmin, powiatów i województwa,▪ udostępnienie jednolitej informacji z zakresu planowania przestrzennego na rzecz samorządów, przedsiębiorstw i obywateli,▪ wspomaganie ochrony środowiska i zasobów naturalnych,▪ udostępnienie informacji turystycznej „zawsze i wszędzie”.
	<p>Działanie (3) TELEMEDYCYNĄ WIELKOPOLSKA</p>
	<p>Istotą projektu jest budowa rozproszonego systemu telemedycznego obejmującego: regionalne Centrum Usług Telemedycznych i specjalistyczne zespoły kompetencyjne szpitali klinicznych w województwie oraz umożliwienie zarządzania jednostkami nadzorowanymi przez Departament Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego i Starostwa Powiatowe, realizowane w trybie usług outsourcingowych. Projekt ma za zadanie usprawnić system służby zdrowia w województwie na poziomie organizacyjnym, medycznym i technologicznym.</p>

	<p>Efektom będzie wdrożenie nowych procedur medycznych w oparciu o zastosowanie systemów teleinformatycznych, utworzenie procedur kształcenia ustawicznego personelu medycznego oraz wdrożenie narzędzi wspomagających diagnostykę i procesy lecznicze.</p> <p>Podstawowe założenia projektu obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dostarczenie szpitalom i innym placówkom medycznym nadzorowanym przez samorządy lokalne połączeń szerokopasmowych dla realizacji usług telemedycznych w Wielkopolsce▪ wyposażenie placówek medycznych w niezbędną aparaturę umożliwiającą realizację zdalnych konsultacji telemedycznych▪ efektywne zarządzanie specjalistyczną pomocą lekarską wysokiej klasy oraz środkami ekonomicznymi wydatkowanymi na jej wykorzystanie na poziomie województwa▪ udostępnienie zdalnych konsultacji specjalistycznych wysokiej klasy (np. w zakresie chirurgii urazowej, kardiologii)▪ udostępnienie rozproszonego repozytorium danych medycznych powiązanych z ochroną zdrowia mieszkańców województwa (np. repozytorium zdjęć radiologicznych wykonanych w jednostkach ochrony zdrowia na terenie województwa)▪ wdrożenie procedur i narzędzi zdalnego dostarczania, tworzenia i aktualizacji treści edukacyjnych dla kształcenia ustawicznego personelu medycznego oraz weryfikacji poziomu wiedzy.
Działanie (4)	POZNAŃSKA ELEKTRONICZNA KARTA AGLOMERACYJNA [PEKA]
	<p>Realizacja projektu PEKA przyczyni się do rozwiązania problemu autentykacji obywatela, pozwalającej na bezpieczne zapewnienie dostępu dodanych zgromadzonych i załatwianie spraw urzędowych w organach samorządu terytorialnego, a także zbudowania systemu rozliczeń opłat za przejazdy aglomeracyjne komunikacją publiczną. Ponadto w ramach projektu poszerzona zostanie wbudowana w kartę funkcja instrumentu pieniądza elektronicznego o funkcję elektronicznej portmonetki, pozwalającej na bezgotówkowe płatności we wszystkich miejskich instytucjach: opłaty skarbowe, płatności za usługi miejskich jednostek organizacyjnych.</p> <p>Wśród głównych założeń projektowych wymienić można:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zakodowanie danych personalnych właściciela karty i PIN – kodu pozwalającego na personalizację dostępu do danych urzędowych▪ funkcję elektronicznej legitymacji uczniowskiej dla poznańskich szkół średnich (ponadgimnazjalnych)▪ funkcję instrumentu pieniądza elektronicznego i elektronicznej portmonetki pozwalającej na dokonywanie płatności za miejskie usługi (SOP, wstęp do muzeów, obiektów sportowych itp.) wraz z siecią minimum dziesięciu bankomatów pozwalających na bezobsługowe doładowanie elektronicznej portmonetki, zakup biletu okresowego itp.▪ funkcję biletu okresowego na środki komunikacji miejskiej oraz urządzenia dla kontrolerów pozwalające na sprawdzanie wniesienia płatności za przejazd▪ funkcję karty PLOT pozwalającej na korzystanie ze zryczałtowanych pakietów turystycznych (dienne lub kilkudniowe bilety komunikacji miejskiej, w tym rodzinne, wstęp do miejskich instytucji kulturalnych i sportowych) wraz z infrastrukturą pozwalającą opłacić karty w hotelach i innych instytucjach,

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	<ul style="list-style-type: none">▪ funkcjonalności przewidziane w przepisach o elektronicznej legitymacji studenckiej i zalecenia Konferencji Rektorów Poznańskich Szkół Wyższych.▪ opłacenie okresowych przejazdów aglomeracyjnych środkami komunikacji publicznej▪ obsługę płatności masowych na rzecz obywateli (świadczenia społeczne, zasiłki dla bezrobotnych, emerytury i renty itp.)▪ obsługę rejestru usług medycznych możliwość opłacania biletów jednorazowych w pojazdach komunikacji aglomeracyjnej	
	Działanie(5) E-TURYSTYKA	
	<p>Podstawowymi założeniami projektu e-turystyka są: zwiększenie dostępu do Internetu, poprawa jakości usług turystycznych i promocja regionu. Powszechny dostęp do zasobów sieci internetowej oraz mnogość usług w niej oferowanych, może znacznie poprawić warunki życia i pracy mieszkańców naszego regionu oraz podnieść atrakcyjność naszego województwa (korzyści ekonomiczne).</p> <p>Podstawowe założenia projektu obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Opracowanie i utworzenie systemu Regionalnej Sieci Informacji Turystycznej i Regionalnego Centrum Informacji Turystycznej, w tym nowoczesnej, interaktywnej sieci informacji internetowej, umożliwiającej również zamawianie usług i rezerwację miejsc przez Internet.▪ Wspieranie tworzenia punktów "it", infokiosków oraz wirtualnych lokalnych systemów informacji turystycznej.▪ Rozbudowę i modernizację turystycznych stron internetowych Wielkopolski.	
Model organizacyjny	Działanie (1)	Projekt powstanie w wyniku porozumienia Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego z partnerami regionalnymi istotnymi merytorycznie z punktu widzenia przedsięwzięcia: Instytutem Logistyki i Magazynowania, Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowymi Urzędem Miasta Poznania.
	Działanie (2)	Projekt powstanie w wyniku porozumienia takich instytucji jak: Urząd Marszałkowski, Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartografii, Wydział Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego, Urząd Miasta Poznania, samorządów lokalnych zainteresowanych wykorzystywaniem zasobów Wielkopolskiej Mapy Cyfrowej oraz inne podmiotów publicznych i prywatnych zainteresowanych pozyskiwaniem i wprowadzaniem informacji geograficznych do systemu. Partnerem technologicznym konsorcjum będzie Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (3)	Projekt zakłada współpracę w grupie konsorcyjnej, przy udziale Urzędu Marszałkowskiego, Starostw Powiatowych i podmiotów systemu ochrony zdrowia, z udziałem Akademii Medycznej w roli partnera merytorycznego, Instytutu Informatyki PP i PCSS jako partnerów technologicznych. Projekt o charakterze etapowym, powołany z inicjatywy Kliniki Chirurgii Urazowej Akademii Medycznej w Poznaniu, Politechniki Poznańskiej i Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego. W oparciu o zrealizowany przez te jednostki pilotowy system telekonsultacji dla chirurgii urazowej Urząd Marszałkowski powoła konsorcjum na rzecz realizacji wielodziałowej platformy medycznej na rzecz telekonsultacji, edukacji i polepszenia opieki medycznej.
	Działanie (4)	Projekt zakłada współpracę wielu instytucji: Urzędu Miasta Poznania, Konferencji Rektorów Poznańskich Szkół Wyższych i rektorów PWSZ z Kalisza, Gniezna, Piły, Leszna, Ostrowa Wlkp., Konina, Starosty Powiatowego w Poznaniu, wójtów i burmistrzów gmin aglomeracji poznańskiej, Marszałka Województwa, prezydentów miast: Kalisza, Gniezna, Piły, Leszna, Ostrowa Wlkp., Konina, Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu, Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu, Banku PKO BP, Narodowego Funduszu Zdrowia.
	Działanie (5)	Projekt zakłada współpracę wielu instytucji: samorządów województwa wielkopolskiego, instytucji kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych, branży turystycznej (hotele, restauracje), Autostrady Wielkopolskiej, instytucji i organizacji branżowych, przedsiębiorstw obsługujących ruch turystyczny.
Lider projektu	Działanie (1)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przez odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.
	Działanie (2)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przez odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.
	Działanie (3)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przez odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.
	Działanie (4)	Urząd Miasta Poznania
	Działanie (5)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
Budżet projektu	Działanie (1)	35 mln PLN
	Działanie (2)	54 mln PLN
	Działanie (3)	40 mln PLN
	Działanie (4)	32 mln PLN
	Działanie (5)	10 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Działanie (1)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
	Działanie (2)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (3)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
	Działanie (4)	Decyzją Zarządu Województwa Wielkopolskiego projekt „Poznańska Karta Aglomeracyjna” został wpisany na listę projektów kluczowych w ramach WRPO. Beneficjent zostanie wskazany poza procedurą konkursową.
	Działanie (5)	Podmiot wytypowany do realizacji w ramach konkursu organizowanego przed odpowiednie służby Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego.
Grupy docelowe	Działanie (1)	Mieszkańcy i przedsiębiorcy województwa wielkopolskiego.
	Działanie (2)	Samorządy, służby bezpieczeństwa, turyści, przedsiębiorstwa.
	Działanie (3)	Szpitala i inne jednostki ochrony zdrowia.
	Działanie (4)	Mieszkańcy aglomeracji poznańskiej.
	Działanie (5)	Mieszkańcy, przedsiębiorcy województwa wielkopolskiego i turyści.
Czas realizacji	Działanie (1)	2007-2009
	Działanie (2)	2007-2008 (pilotaż), 2008-2012 (realizacja)
	Działanie (3)	2007-2013
	Działanie (4)	2007-2011
	Działanie (5)	2007-2011
Źródło finansowania	Działanie (1)	Środki Priorytetu II Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i 7 Programu Ramowego
	Działanie (2)	Środki Priorytetu II Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka i 7 Programu Ramowego
	Działanie (3)	Środki Priorytetu II Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013, Norweskiego Mechanizmu Finansowego i 7 Programu Ramowego
	Działanie (4)	Środki Priorytetu II Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013
	Działanie (5)	Środki Priorytetu II Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013 oraz Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka
Sposób pomiaru	Działanie (1)	Wskaźniki produktu: 1. liczba wdrożonych systemów identyfikacji i autentykacji (szt.) 2. liczba systemów administracji publicznej w regionie skomunikowanych interoperacyjnie (szt.) Wskaźniki rezultatu: 1. skrócenie czasu obsługi interesantów (godz.) 2. liczba partnerów/podmiotów korzystających z systemu (szt.) Wskaźniki oddziaływania: 1. liczba w pełni dostępnych on-line usług publicznych (szt.)

	Działanie (2)	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. liczba gmin włączonych w zintegrowaną platformę „Wielkopolskiej Mapy Cyfrowej”2. powierzchnia województwa pokryta Wielkopolską Mapą Cyfrową (km²), <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. liczba jednostek służb publicznych korzystających z pasywnych usług Wielkopolskiej Mapy Cyfrowej2. liczba atrakcji turystycznych, dla których dostępna jest informacja „zawsze i wszędzie”3. skrócenie czasu podejmowania decyzji w zakresie działań kryzysowych i innych działań o charakterze zapewnienia bezpieczeństwa (%) <p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ol style="list-style-type: none">1. poprawa bezpieczeństwa w województwie2. poprawa w zakresie ochrony środowiska i zasobów naturalnych
	Działanie (3)	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. liczba specjalności medycznych, dla jakich uruchomiono system zdalnych konsultacji2. liczba szpitali/jednostek ochrony zdrowia korzystających z usług Centrum3. liczba mieszkańców województwa z dostępem do usług telemedycznych <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. liczba osób (pacjentów) korzystających z usług telemedycznych2. liczba wdrożonych procedur i narzędzi zdalnego dostarczania, tworzenia i aktualizacji treści edukacyjnych <p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ol style="list-style-type: none">1. zwiększenie efektywności zarządzania specjalistyczną pomocą lekarską2. zwiększenie efektywności wykorzystania (wydatkowania) środków na pomoc lekarską na poziomie województwa.
	Działanie (4)	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Liczba wydanych obywatelom kart2. Liczba funkcjonalności karty3. Liczba partnerów projektu <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Liczba obywateli „załatwiających sprawy” w urzędzie za pomocą karty2. Liczba samorządów, którym nieodpłatnie zostały udostępnione produkty projektu3. Kontrola wydatków urzędu związanych z udzielaniem wsparcia finansowego obywatelom (np. zasiłki) <p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Skrócenie czasu „załatwiania spraw” w urzędach przez obywateli2. Zwiększenie efektywności obsługi obywateli korzystających z wsparcia finansowego (np. zasiłki) ze strony urzędu

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (5)	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. liczba wdrożonych infokiosków (szt.) 2. liczba zmodernizowanych portali turystycznych (szt.) 3. liczba podmiotów oferujących usługi i rezerwacje on-line <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. skrócenie czasu obsługi interesantów (godz.) 2. liczba partnerów/podmiotów korzystających z systemu (szt.) 3. stopień dostępu do usług turystycznych (%) <p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie efektywności obsługi 2. Łatwiejszy dostęp do informacji
Niezbędne działania powiązane		<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie szczegółowej koncepcji regionalnej platformy usług publicznych w oparciu o architekturę logiczną zaprezentowaną na rys. 13 i w powiązaniu z koncepcjami projektów centralnych, m.in. projekt PESEL2 oraz ePUAP (2007) 2. Opracowanie wytycznych władz województwa w zakresie regionalnego zbioru minimów technicznych oraz zapewnienia interoperacyjności systemów informatycznych realizujących zadania publiczne w regionie (2007) 3. Opracowanie regulaminów konkursu na projekty działania (2), (3) oraz wytycznych dla potencjalnych beneficjentów przedsięwzięć realizowanych w ramach tych działań (2007)
Powiązania z innymi projektami głównymi		<p>Projekt IV oraz I są równorzędne – zapewniając podstawową infrastrukturę dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie wielkopolskim. W ramach projektu IV powstanie infrastruktura usług publicznych oraz portal informacji regionalnej wspomagające działania podejmowane w ramach projektu V: Lokalnych Centrów Społeczeństwa Wiedzy.</p>

Tabela 34. Opis projektu głównego IV – Wielkopolski System Usług Elektronicznych

Projekt główny	Projekt V EDUKACJA DLA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (ESI)	
Cel projektu	Organizacja i wdrożenie systemu permanentnej edukacji dla społeczeństwa informacyjnego dla grup docelowych zagrożonych wykluczeniem cyfrowym oraz zapewnienie publicznego dostępu do treści, usług (w tym edukacyjnych) dostępnych w Internecie dla mieszkańców i przedsiębiorców w gminach wiejskich i małych miasteczkach	
Zakres oddziaływania	Województwo wielkopolskie	
Zakres projektu	Projekt realizowany będzie w ramach dwóch działań:	
	Działanie (1)	LOKALNE CENTRA SPOŁECZEŃSTWA WIEDZY
	<p>Stworzenie regionalnej sieci 450 wielofunkcyjnych ‘telecentrów’ o ściśle zdefiniowanych funkcjach obejmujących:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnienie dostępu do treści i usług Internetu dzięki nieodpłatnemu udostępnianiu użytkownikom komputerów wraz z multimedialnym wyposażeniem ▪ opiekę merytoryczną i techniczną nad użytkownikami prowadzoną przez kwalifikowaną kadrę pracowników ▪ pomoc merytoryczną w korzystaniu z e-Usług oraz pozyskiwaniu treści dostępnych w Internecie ▪ prowadzenie szkoleń, kursów, prezentacji podnoszących umiejętności i wzbogacających wiedzę różnych grup mieszkańców, w tym bezrobotnych 	

	<ul style="list-style-type: none">▪ organizację i wsparcie dla inicjatyw lokalnych związanych z wykorzystaniem ICT dla pracy, wzbogacania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności niezbędnych do życia w otoczeniu rozwiązań ICT▪ promocję zagadnień społeczeństwa informacyjnego w społecznościach lokalnych. <p>Kluczowe dla powodzenia projektu jest realizowanie go w formule sieciowej przy jednoczesnym zapewnieniu koordynacji działań telecentrów w zakresie prowadzonej działalności szkoleniowej, edukacyjnej i promocyjnej poprzez regionalnego operatora projektu.</p> <p>Działanie prowadzone będzie pod regionalną marką (brandem) ESI, którego nadanie powiązane będzie ze spełnieniem wymogów organizacyjnych i merytorycznych przez organizatora telecentrum.</p> <p>Pierwszeństwo w uzyskiwaniu dofinansowania na budowę telecentrów będą miały podmioty zlokalizowane w gminach o niskim wskaźniku e-Rozwoju (patrz rysunek 8, rozdział III <i>Programu</i>), które opracują lokalne programy edukacji na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz wykorzystywać będą wykwalifikowane kadry – wykształcone w ramach przedsięwzięć Projektu II - Program Wzrostu Regionalnego e-Potencjału Wiedzy.</p> <p>Działanie to posłuży także sfinansowaniu pracy regionalnego operatora projektu – koordynującego prace sieci telecentrów w województwie wielkopolskim. Operator ten stworzy – w oparciu o zasoby portalu informacji regionalnej (patrz: Projekt IV Wielkopolskie Centrum Usług Elektronicznych) – serwis internetowy obsługujący prace telecentrów.</p>	<p>Działanie (2)</p> <p style="text-align: center;">REGIONALNY PROGRAM SZKOLEŃ I KSZTAŁCENIA DLA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO</p> <p>System grantów na dofinansowanie organizacji przez wyspecjalizowane podmioty z województwa przedsięwzięć szkoleniowych, edukacyjnych, kursów, konferencji i seminariów związanych z podnoszeniem praktycznych umiejętności korzystania z e-Usług oraz wzbogacaniem wiedzy przedstawicieli grup docelowych wytypowanych w ramach badania społecznego (patrz: Projekt II Program Wzrostu Regionalnego e-Potencjału Wiedzy).</p>
Model organizacyjny	Działanie (1)	<p>Granty na stworzenie infrastruktury i prowadzenie telecentrów przyznawane będą w drodze konkursów, corocznie, po spełnieniu przez organizatorów telecentrów warunków opisanych w wytycznych przygotowanych przez regionalnego operatora projektu (określenie warunków <i>franszyzy</i> marki). Prowadzenie telecentrum i korzystanie ze środków publicznych na ten cel pod brandem projektu Edukacja dla Społeczeństwa Informacyjnego będzie monitorowane przez regionalnego operatora projektu.</p> <p>Organizatorami telecentrów będą:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ samorządy lokalne województwa wielkopolskiego▪ organizacje pozarządowe działające lokalnie (organizacje pozarządowe, w tym kulturalne i prowadzące „małe szkoły” wiejskie, Ochotnicze Straże Pożarne, parafie, inne)▪ wspólnoty wiejskie, które zdecydują się na stworzenie stowarzyszeń na rzecz rozwoju lokalnego wspieranego rozwiązaniami ICT. <p>Dodatkowym warunkiem przyznania dofinansowanie będzie przedstawienie lokalnego programu edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz zatrudnienie pracowników o odpowiednich kwalifikacjach – absolwentów kursów i szkoleń prowadzonych w ramach projektu II.</p>

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Działanie (2)	Dofinansowanie na realizację przedsięwzięć edukacyjnych przyznawane będzie w ramach procedur konkursowych w oparciu o regulamin konkursu oraz wytyczne dla organizatorów, zgodnie z Wielkopolskim Programem Edukacji dla Społeczeństwa Informacyjnego. Beneficjentami tego działania będą wyspecjalizowane organizacje i instytucje edukacyjne, posiadające odpowiednie kadry i infrastrukturę.
Lider projektu	Regionalny operator projektu wyłoniony w procedurze konkursowej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	
Budżet projektu	Działanie (1)	24 mln PLN
	Działanie (2)	16 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Działanie (1)	Procedura konkursowa
	Działanie (2)	Procedura konkursowa
Grupy docelowe	Mieszkańcy i przedsiębiorcy lokalni – przedstawiciele grup docelowych zlokalizowanych w obszarach zagrożonych wykluczeniem cyfrowym oraz o niskich wskaźnikach e-Rozwoju. Wytypowanie tych grup będzie przedmiotem projektu badawczego (patrz Projekt II)	
Czas realizacji	Działanie (1)	2008 – 2013
	Działanie (2)	2008 – 2013
Źródło finansowania	Środki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz innych programów pomocowych, które pojawią się w okresie wdrażania programu.	
Sposób pomiaru	Wskaźniki produktu: 1. liczba stworzonych telecentrów (szt.) 2. liczba zrealizowanych przedsięwzięć edukacyjnych (szt.) Wskaźniki rezultatu: 1. liczba osób korzystających z telecentrów (szt.) 2. liczba nowych miejsc pracy w telecentrach (szt.) Wskaźniki oddziaływania: 1. liczba osób uczestniczących w organizowanych w ramach projektu szkoleń, kursów, konferencji, seminariów itp. (szt.)	
Niezbędne działania powiązane	1. Wytypowanie grup docelowych w ramach projektu badawczego, którego wyniki pozwolą na zlokalizowanie obszarów i społeczności o największym deficycie umiejętności i wiedzy związanych z życiem i pracą w otoczeniu rozwiązań ICT. Wyniki badań będą podstawą działań w ramach projektów II i V (2007) 2. Opracowanie przez grono specjalistów w regionie Wielkopolskiego Programu Edukacji dla Społeczeństwa Informacyjnego, uwzględniającego wyniki badania (2007). 3. Opracowanie regulaminu konkursu - zasad udzielania dofinansowania (warunków <i>franszyzy</i> marki) organizatorom telecentrów oraz przygotowanie wytycznych dla podmiotów zainteresowanych prowadzeniem telecentrów (2007). 4. Opracowanie regulaminu konkursu oraz wytycznych dla podmiotów prowadzących działalność szkoleniową i edukacyjną dofinansowywaną ze środków publicznych w ramach działania (2) projektu V (2007). 5. Wytypowanie – w drodze konkursu – „regionalnego operatora projektu” odpowiedzialnego za koordynację prac sieci telecentrów w regionie, za stworzenie strefy edukacyjnej w regionalnym portalu informacyjnym, za monitoring wykorzystania środków publicznych przez organizatorów telecentrów oraz za przeprowadzenie konkursów na przedsięwzięcia realizowane w ramach działania (2) projektu V (2007).	
Powiązania z innymi projektami głównymi	Projekt uwarunkowany rozpoczęciem i postępami w realizacji projektów I, II i IV. Projekt silnie powiązany z projektem II – wspólnie stanowią one kluczowy mechanizm dynamizujący rozwój regionalnego kapitału ludzkiego, który z kolei wpływa na dynamikę transformacji gospodarki regionu	

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	do stadium 'gospodarki wiedzy'.
--	---------------------------------

Tabela 35. Opis projektu głównego V – Edukacja dla Społeczeństwa Informacyjnego

Projekt główny	Projekt VI SIEĆ INTERESARIUSZY SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO (SIS)
Cel projektu	Stworzenie sieci regionalnych interesariuszy procesów rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie oraz instytucjonalnych warunków dla efektywnego zarządzania wdrożeniem <i>Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim w latach 2007-2013</i>
Zakres oddziaływania	Województwo wielkopolskie
Zakres projektu	<p>Stworzenie sieci instytucji publicznych i prywatnych zainteresowanych udziałem w realizacji <i>Programu</i> w celu:</p> <ol style="list-style-type: none">transferu wiedzy, dobrych praktyk i doświadczeń do potencjalnych beneficjentów projektów współfinansowanych w ramach WRPO na lata 2007-2013stworzenia grup liderów lokalnych oddziałujących w swoich środowiskach na podnoszenie świadomości i umiejętności związanych z korzystaniem z nowoczesnych technologii informatycznychstworzenia zespołów zadaniowych do przygotowania i wdrażania projektów <i>Programu</i>skupiania uwagi polityków regionalnych wokół tematyki e-Rozwoju Wielkopolski. <p>Na prace sieci składać się będą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none">konferencje, seminaria, warsztaty tematycznewyjazdy studyjne w celu zapoznania się z dobrymi praktykami w kraju i zagranicąszkolenia w ramach Akademii e-Rozwoju Regionalnegoprowadzenie portalu umożliwiającego dostęp do informacji na temat e-Rozwoju regionalnego, komunikację w obrębie sieci, zdalną pracę grup tematycznych i zespołów zadaniowych oraz koordynację działań <p>Sieć koordynowana będzie przez powołany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego wyspecjalizowany podmiot, do którego zadań ponadto należeć będzie :</p> <ol style="list-style-type: none">bieżąca koordynacja całości procesu wdrażania <i>Programu</i> z upoważnienia Zarządu Województwa Wielkopolskiegobieżąca koordynacja działań z Departamentem Społeczeństwa Informacyjnego UMWM, który pełnić będzie rolę zwierzchnią podmiotuprzygotowywanie od strony merytorycznej i udział w przeprowadzaniu procedur konkursowych związanych z wyłonieniem beneficjentów projektów WRPO objętych <i>Programem</i>organizacja dorocznych regionalnych konferencji przeglądowych podsumowujących stan realizacji <i>Programu</i>koordynacja prac nad opracowaniem i wdrażania Wielkopolskiego <i>Programu Edukacji dla Społeczeństwa Informacyjnego</i>koordynacja współpracy z zespołami naukowo-badawczymi prowadzącymi badania naukowe niezbędne dla efektywnego wdrożenia <i>Programu</i> oraz z ekspertami zewnętrznymi zatrudnionymi do wspomagania wdrażania <i>Programu</i>koordynacja współpracy między interesariuszami rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie, a zespołem prowadzącym badania społeczne niezbędne dla powodzenia projektu II i V

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	<ul style="list-style-type: none">h) prowadzenie prac związanych z corocznymi badaniami e-Rozwoju regionu w oparciu o metodykę projektu UNDERSTANDi) koordynacja współpracy regionu z polskimi i europejskimi organizacjami działającymi na rzecz regionalnego i lokalnego rozwoju społeczeństwa informacyjnegoj) monitoring realizacji Programu na poziomie wskaźników produktu i proponowanie władzom województwa okresowych korekt i modyfikacji Programuk) doradztwo i bieżąca pomoc dla potencjalnych beneficjentów projektów na rzecz e-Rozwoju Wielkopolski.
Model Projektu	<p>Wyspecjalizowana instytucja koordynująca wdrażanie <i>Programu</i>, powinna być podmiotem publicznym, niezależnym od potencjalnych beneficjentów projektów społeczeństwa informacyjnego. Podmiot ten – w odróżnieniu od DSI UMWW podejmującego decyzje strategiczne, zatwierdzającego roczne plany wdrażania <i>Programu</i> oraz monitorującego wskaźniki rezultatu i oddziaływania - odpowiedzialny będzie za bieżące współdziałanie z interesariuszami procesów e-Rozwoju województwa. Podmiot ten pełnić będzie rolę <i>Jednostki Zarządzającej</i> w rozumieniu metodyki RISI³⁵</p> <p>Proponuje się sformowanie 8-10 osobowego zespołu złożonego z wysokokwalifikowanej kadry o zróżnicowanych i dopełniających się kompetencjach. Zespół taki należałoby umiejscowić w strukturze już istniejącego podmiotu podległego Zarządowi Województwa (np. Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości lub Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego SA) jako strukturę wydzieloną i posiadającą szeroki zakres autonomii i niezależności merytorycznej (wydział, departament).</p>
Lider projektu	Podmiot powołany przez władze województwa do bieżącego zarządzania rozwojem społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolsce w oparciu o przesądzenia <i>Programu</i>
Budżet projektu	21 mln PLN
Sposób pozyskania beneficjenta projektu	Decyzja Zarządu Województwa Wielkopolskiego
Grupy docelowe	Podmioty sektora prywatnego i publicznego zainteresowane udziałem w projektach i działaniach na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolsce
Czas realizacji	2007-2013
Źródło finansowania	Środki Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, budżet województwa
Sposób pomiaru	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none">1. liczba partnerów/interesariuszy projektu (liczba podmiotów zaangażowanych formalnie w prace sieci) (szt.)2. liczba stworzonych zespołów zadaniowych w ramach sieci (szt.) <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none">1. liczba zorganizowanych w ramach prac sieci:<ul style="list-style-type: none">a) konferencjib) seminariówc) wyjazdów studyjnychd) szkoleńe) warsztatów tematycznych (szt.)

³⁵ Metodyka RISI – metodyka programowania i wdrażania regionalnych programów e-Rozwoju opracowana przez regiony uczestniczące w projekcie Regional Information Society Initiative, dominująca we wiodących regionach Unii Europejskiej.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	<p>Wskaźniki oddziaływania:</p> <ol style="list-style-type: none">1. liczba osób podnosząca kwalifikacje z zakresu rozwoju SI biorąca udział realizowanych w ramach sieci:<ol style="list-style-type: none">a) konferencjib) seminariówc) wyjazdów studyjnychd) szkoleńe) warsztatów tematycznych (szt.)2. liczba przedsięwzięć opracowanych przez zespoły zadaniowe zrealizowanych w ramach Programu (szt.)
Niezbędne działania powiązane	<ol style="list-style-type: none">1. Opracowanie koncepcji i programu pracy zespołu2. Dokonanie zmian w statucie podmiotu publicznego podległego Zarządowi Województwa Wielkopolskiego, którego zadania zostaną rozszerzone o problematykę zarządzania rozwojem społeczeństwa informacyjnego.
Powiązania z innymi projektami głównymi	Realizacja projektu silnie wpłynie na skuteczność realizacji wszystkich projektów <i>Programu</i> , zapewnia bowiem wzajemną spójność podejmowanych działań, ich koordynację, standaryzację oraz synergie międzyprojektowe.

Tabela 36. Opis projektu głównego VI – Sieć Interesariuszy Społeczeństwa Informacyjnego

IV.2 HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW GŁÓWNYCH

Zintegrowany harmonogram działań związanych z realizacją projektów głównych *Programu* w ujęciu rocznym ilustruje tabela 37.

Projekt	Lata	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wielkopolski Internet Szerokopasmowy								
Działanie 1			X	X	X			
Działanie 2				X	X	X		
Program Wzrostu Regionalnego e-Potencjału Wiedzy								
Regionalny Program Transferu e-Innowacji								
Działanie 1		X	X	X	X	X	X	
Działanie 2				X	X	X		
Działanie 3			X	X	X	X	X	
Wielkopolskie Centrum Usług Elektronicznych								
Działanie 1		X	X	X				
Działanie 2		X	X	X	X	X	X	
Działanie 3		X	X	X	X	X	X	X
Działanie 4		X	X	X	X	X		
Działanie 5		X	X	X	X	X		
Edukacja dla Społeczeństwa Informacyjnego								
Działanie 1			X	X	X	X	X	X
Działanie 2			X	X	X	X	X	X
Sieć Interesariuszy Społeczeństwa Informacyjnego								

Tabela 37. Harmonogram realizacji Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Rok 2007 będzie okresem przygotowawczym do wdrażania projektów głównych. Z przedstawionych w podrozdziale IV.1 opisów projektów wynika, iż w pierwszym okresie wdrażania *Programu* najważniejsze prace obejmować będą:

1. zbudowanie zespołu, który odpowiedzialny będzie za bieżące zarządzanie wdrażaniem *Programu* we współpracy z DSI UMWW oraz liderami projektów głównych. Zespół ten:
 - a. opracuje regulaminy konkursów na przedsięwzięcia projektów głównych pozyskiwane w drodze konkursowej w latach 2008-2012
 - b. opracuje merytoryczne wytyczne dla potencjalnych beneficjentów przedsięwzięć realizowanych i dofinansowywanych w ramach realizacji *Programu*, obejmujące m.in. minima techniczne i ramy zapewnienia interoperacyjności systemów teleinformatycznych realizujących zadania publiczne w regionie (w powiązaniu z Polskimi Ramami Interoperacyjności, stanowiącymi element *Planu Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010*³⁶)

³⁶ Dokument taki zostanie opracowany w pierwszej połowie 2007 roku przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

- c. przeprowadzi akcję informacyjną, prezentującą szczegółowe zapisy *Programu*, która upowszechni wiedzę o projektach głównych, zasadach pozyskiwania dofinansowania przedsięwzięć objętych *Programem* i regionalnej infrastrukturze teleinformatycznej planowanej do wdrożenia w latach 2008-2011
 - d. rozpocznie budowę regionalnej Sieci Interesariuszy Społeczeństwa Informacyjnego.
2. opracowanie i przeprowadzenie badań niezbędnych do efektywnej realizacji *Programu*, a to:
- a. badań umożliwiających monitoring wskaźników rezultatu i oddziaływania (diagnoza stanu wyjścia)
 - b. badań społecznych służących zdefiniowaniu grup docelowych, które zostaną objęte działaniami szkoleniowo-edukacyjnymi projektu głównego II oraz programów nauczania i szkoleń
 - c. interdyscyplinarnymi badaniami społecznymi i ekonomicznymi na temat efektywności inwestycji w przedsięwzięcia na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w aspekcie wpływu na rozwój regionu (m.in. *bechamarking* regionalny, rozwój metodyki projektu UNDERSTAND)
 - d. prac badawczych, które umożliwią aktualizację strategii „Innowacyjna Wielkopolska” w celu uwzględnienia roli rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Wielkopolsce jako osi rozwoju innowacyjności w regionie
 - e. badań nad ekonomicznymi aspektami inwestycji w szerokopasmowy dostęp do Internetu (badania oddziaływania budowy sieci na rozwój regionu, badania nad zasadnością inicjatyw finansowanych ze środków publicznych w otoczeniu konkurencyjnego rynku).

IV.3 FINANSOWANIE REALIZACJI PROJEKTÓW GŁÓWNYCH

Proponowane w rozdziale IV.1 alokacje środków finansowych na projekty główne i ich działania opierają się na szacunkach przedstawionych przez podmioty zainteresowane realizacją tzw. *projektów kluczowych* WRPO oraz analizach autorów *Programu*. Jako źródło finansowania projektów głównych wskazano przede wszystkim środki *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013* ale także Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki czy Siódmego Programu Ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego. Istnieje również możliwość wykorzystania innych programów pomocowych jakie mogą pojawić się w czasie wdrażania *Programu Operacyjnego*.

Całkowity budżet niezbędny do realizacji *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim w latach 2007-2013* został oszacowany na poziomie 663 mln złotych.

IV.4 MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU OPERACYJNEGO ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM NA LATA 2007-2013

W dokumencie *e-Wielkopolska. Strategia budowy i rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Województwie Wielkopolskim* jako jeden z głównych celów uznano stworzenie systemu monitoringu tej strategii. Dlatego też w ramach *Programu* zaproponowano system zbieżny z określonymi w strategii *e-Wielkopolska* zadaniami w tym zakresie.

Wdrażanie *Programu* jest nierozzerwalnie związane z dwoma zasadniczymi elementami: monitoringiem i ewaluacją. Działania te mające z definicji zbieżne zadania, ale nieco różne charakterystyki stanowią narzędzia do zarządzania polityką regionalną.

Monitoring jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych opisujących postęp i efekty programów regionalnych, wspomagając tym samym proces zarządzania środkami funduszy strukturalnych. Monitoring dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania pomocy - począwszy od pojedynczego projektu, poprzez działanie i priorytet, a skończywszy na *Programu* zgodnie z zasadą *bottom-up*, czyli kwantyfikowania efektów od najniższego poziomu (projektu) do najwyższego (programu operacyjnego). Monitoring spełnia ponadto rolę systemu wczesnego ostrzegania o ewentualnych nieprawidłowościach³⁷.

W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzieli się na rzeczowy i finansowy. Niniejszy rozdział dotyczy jedynie monitoringu rzeczowego wyrażanego zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej poprzez wskaźniki: produktu, rezultatu i oddziaływania.

Natomiast ewaluacja (wg Komisji Europejskiej) stanowi ocenę interwencji według jej rezultatów, oddziaływania oraz potrzeb, które ma /miała spełnić.

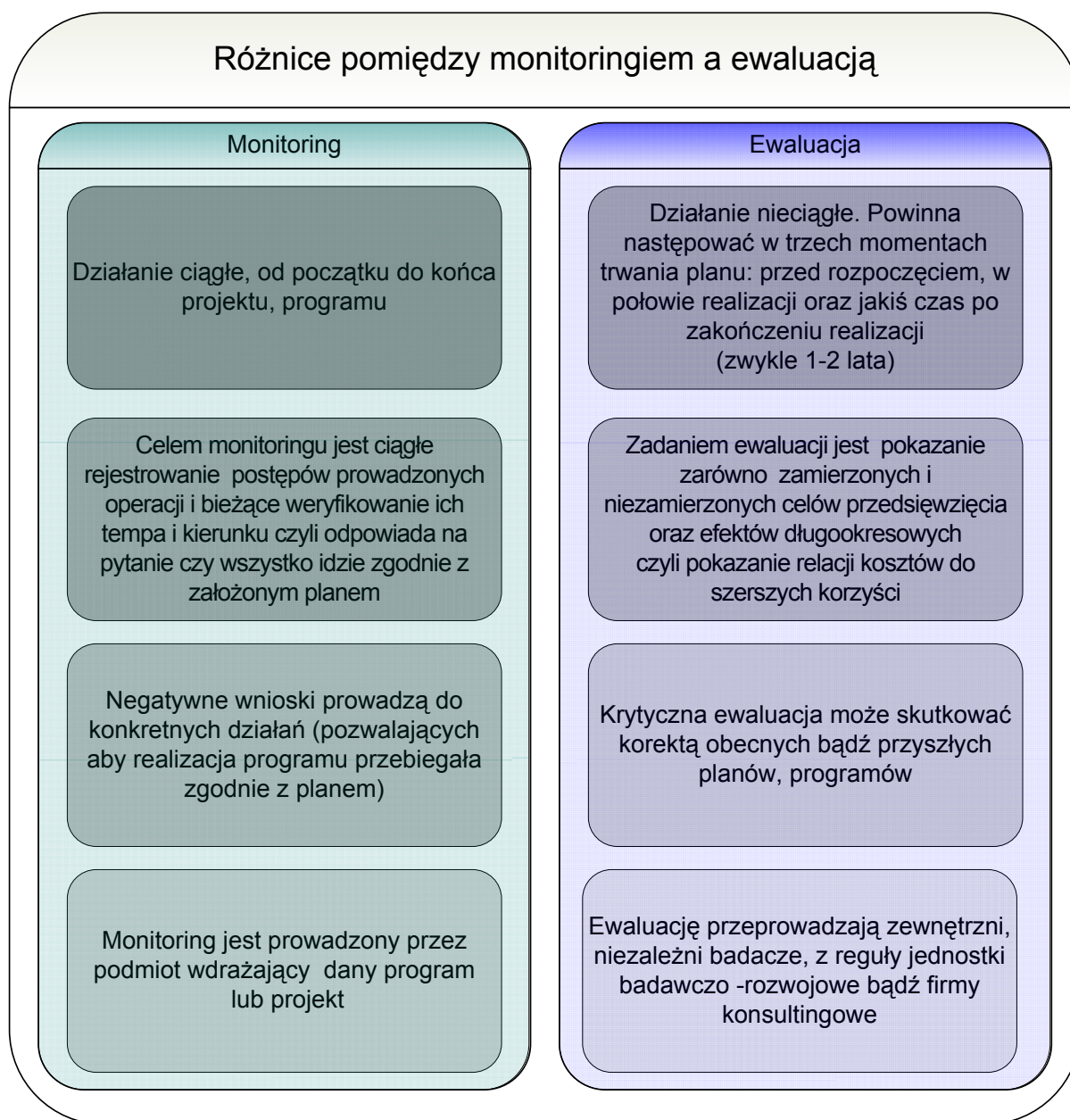
Ewaluacja posiada 3 zasadnicze funkcje:

1. funkcja poznawcza – oszacowuje wpływ polityk, programów, projektów na społeczeństwo lub daną społeczność
2. funkcja normatywna – pomaga politykom, decydującym ocenić wartość podjętych działań publicznych
3. narzędzie „uczenia się” – dostarcza praktycznych informacji wykonawcom, beneficjentom działań i w ten sposób pomaga poprawiać ich jakość³⁸.

Zasadnicze różnice pomiędzy monitoringiem a ewaluacją przedstawia rysunek.

³⁷ *Zasady doboru i pomiaru wskaźników w ramach ZPORR*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2006.

³⁸ K. Olejniczak, M. Olejniczak, *Ewaluacja projektów i programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej*, Studia Europejskie 2/2004.

Rysunek 15. *Różnice pomiędzy monitoringiem a ewaluacją*

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: K. Olejniczak, M. Olejniczak, *Ewaluacja projektów i programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej*, Studia Europejskie 2/2004.

Wskaźniki dla potrzeb wdrażania i monitoringu *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013* określone zostały zgodnie z logiką interwencji funduszy strukturalnych na trzech poziomach:

1. wskaźników produktu
2. wskaźników rezultatu
3. wskaźników oddziaływania.

Wskaźniki produktu określone zostały dla poszczególnych projektów głównych zdefiniowanych w rozdziale IV *Programu*. Projekty te stanowią najbardziej rzeczywisty i mierzalny efekt realizacji *Programu*.

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

Wskaźniki rezultatu określone zostały w odniesieniu do wskazanych w *Programie Operacyjnym Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013* trzech operacyjnych celów:

1. Transformacja Wielkopolski do postaci regionu kreującego swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i absorpcję innowacji w zakresie ICT
2. Budowa zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej interoperacyjnie z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi
3. Zapewnienie powszechności edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną (e-Integracja).

Wskaźniki zawierające nazwę wskaźnika, jednostkę miary, częstotliwość jego pomiaru oraz źródło informacji o poszczególnym mierniku przedstawia tabela.

L.p.	Wskaźnik/Miernik	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru	Źródło informacji o wskaźniku
Transformacja Wielkopolski do postaci regionu kreującego swój rozwój w oparciu o nowe zasoby wiedzy i absorpcję innowacji w zakresie ICT				
	Udział przedsiębiorstw innowacyjnych w przemyśle	%	Rok	GUS
	Kształcenie ustawiczne dorosłych (% udział osób w wieku 25-64 lata uczących się i doksztalających w ludności w wieku 25-64 lata)	%	Rok	GUS
	Współczynnik polaryzacji netto wg poziomu kształcenia: Zasadniczy zawodowy Średni zawodowy Średni ogólnokształcący Wyższy	%	Rok	GUS
	Odsetek osób, które uczestniczyły w szkoleniach komputerowych: - w ciągu ostatnich 12 mies. - ponad rok temu	%	Rok	GUS
Budowa zintegrowanej regionalnej infrastruktury teleinformatycznej sektora publicznego powiązanej interoperacyjnie z centralnymi, dziedzinowymi oraz lokalnymi systemami informatycznymi				
	Dostępne usługi on-line dla mieszkańców na poziomie: - informacji - interakcji jednokierunkowej - interakcji dwukierunkowej - transakcji	%	Rok	Raport Capgemini „Rozwój eGovernment w Polsce”
	Dostępne usługi on-line dla przedsiębiorców na poziomie: - informacji - interakcji jednokierunkowej - interakcji dwukierunkowej - transakcji.	%	Rok	Raport Capgemini „Rozwój eGovernment w Polsce”

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
w województwie wielkopolskim w latach 2007-2013

	Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną	%	Rok	GUS
	Odsetek przedsiębiorstw korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną	%	Rok	GUS
Zapewnienie powszechności edukacji dla społeczeństwa informacyjnego oraz dostępu do usług świadczonych drogą elektroniczną (e-Integracja).				
	Wykształcenie ludności w wieku 15 lat i więcej: - średnie (łącznie z zasadniczym zawodowym i policealnym) - wyższe	%	Rok	GUS
	Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego (województw, powiatów, gmin) na oświatę i wychowanie na 1 mieszkańca	zł	Rok	GUS
	Udział szkół wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu według poziomu kształcenia (szkoły podstawowe i gimnazja; szkoły ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne, łącznie z policealnymi)	%	Rok	GUS
	Odsetek ogółu gospodarstw domowych posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu	%	Rok	GUS

Tabela 38. Wskaźniki rezultatu - odnoszące się do operacyjnych celów Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013

Natomiast punktem odniesienia dla określenia wskaźników oddziaływania były dwa cele główne strategii e-Wielkopolska:

1. Niedopuszczenie do wystąpienia zjawiska wykluczenia cyfrowego
2. Zapewnienie zatrudnienia dobrze wykształconej młodzieży przez transformację wielkopolskiej gospodarki do gospodarki elektronicznej opartej na wiedzy.

Proponowany zestaw wskaźników i mierników statystycznych opracowanych na potrzeby Programu obejmuje: nazwę wskaźnika, jednostkę miary, częstotliwość pomiaru, a także wskazuje, jaka instytucja będzie źródłem informacji dla skonstruowania danego wskaźnika czy miernika.

L.p.	Wskaźnik/Miernik	Jednostka miary	Częstotliwość pomiaru	Źródło informacji o wskaźniku
Cel główny: Niedopuszczenie do wystąpienia zjawiska wykluczenia cyfrowego				
	Pracujący na wsi	%	Rok	GUS
	Stopa bezrobocia na wsi	%	Rok	GUS
	Wskaźnik skolaryzacji netto wg poziomu szkolnictwa na wsi	%	Rok	GUS
	Przeciętny miesięczny dochód	zł	Rok	GUS

	rozporządzalny w gospodarstwach domowych na osobę w zł: - gospodarstw pracowników - gospodarstw rolników			
Zapewnienie zatrudnienia dobrze wykształconej młodzieży przez transformację wielkopolskiej gospodarki do gospodarki elektronicznej opartej na wiedzy				
	Pracujący (stan w dniu 31 XII): - ogółem (rok poprzedni = 100) - w tym w sektorze prywatnym: - razem (rok poprzedni = 100)	tys. %	Rok	GUS
	Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) na 1 mieszkańca; - w tym w sektorze prywatnym na 1 mieszkańca	zł	Rok	GUS
	Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących komputery i posiadających dostęp do Internetu	%	Rok	GUS
	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu w % ogółu gospodarstw domowych	%	Rok	GUS

Tabela 39. Wskaźniki oddziaływania odnoszące się celów głównych strategii e-Wielkopolska

Wskaźniki wskazane jako dane do pomiaru stopnia wdrażania *Programu* pochodzą przede wszystkim z tzw. krótkiej listy obejmującej 53 wskaźniki, stworzonej na potrzeby Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 oraz 16 strategii regionalnych³⁹. Wskazane wskaźniki nie stanowią katalogu zamkniętego. Ich lista powinna być uzupełniana o nowe mierniki, również o te mające się pojawić w planowanej kontynuacji projektu UNDERSTAND.

Za wdrażanie systemu monitoringu *Programu* na poziomie rezultatów i oddziaływania odpowiedzialny będzie Departament Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, zaś na poziomie produktów (projektów głównych) podmiot powołany do bieżącego zarządzania wdrażaniem *Programu*.

W ramach prac DSI przygotowywane będą roczne raporty monitoringowe przedkładane Zarządowi Województwa⁴⁰. W raportach tych uwzględnione będą uwagi ewaluatorów wraz z określeniem sposobu ich wdrożenia. Zadaniem DSI UMWM będzie również monitorowanie zmian i określenie ich wpływu na realizację celów założonych w *Programie Operacyjnym*. Ze względu na fakt, iż *Program* będzie realizowany w kilkuletniej perspektywie czasowej istotne jest uwzględnienie zmieniających się realiów jego wdrażania.

Ewaluację projektu przeprowadzi niezależny podmiot wyłoniony na zlecenie DSI UMWU⁴¹. Efektem jego pracy będzie raport ewaluacyjny, którego rekomendacje oraz wnioski posłużą do określenia zaawansowania realizacji celów i zadań *Programu*.

³⁹ Projekt Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 - zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 6 września 2005 r.

⁴⁰ W ramach NSRR 2007-2013 (Projekt Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 - zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 6 września 2005 r.) przewidziano, że poziomie wojewódzkim komitetem monitorującym powoływanym do nadzorowania przebiegu wdrażania kontraktów regionalnych oraz RPO przewodniczył będzie Marszałek Województwa. Stąd raporty monitoringowe związane z wdrażaniem *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim* będą przedkładane na Zarządzie Województwa Wielkopolskiego.

⁴¹ Takie zalecenia co do ewaluacji przewidziano w ramach NSRR 2007-2013 (Projekt Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013 - zaakceptowany przez Radę Ministrów w dniu 6 września 2005 r.).

W ramach monitorowania postępów realizacji *Programu Operacyjnego Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim na lata 2007-2013* nastąpi ewaluacja w trzech terminach:

1. ewaluacja *ex-ante*⁴², zwana również oceną szacunkową bądź wstępną, przeprowadzana zostanie po przyjęciu *Programu*; ma na celu przede wszystkim przyczynienie się do poprawienia i wzmocnienia ostatecznej jakości przygotowywanego programu operacyjnego⁴³.
2. ewaluacja *mid-term* (średniookresowa) przeprowadzana jest w połowie trwania programu. Ma na celu analizę implementacji trwającego planu, wychwycenie słabości oraz sprawdzenie czy plan posuwa się w wytyczonym kierunku.
3. ewaluacja *ex-post* (końcowa) przeprowadzana po zakończeniu wdrażania programu operacyjnego (1-2 lata).

Według zapisów w NSRR na lata 2007-2013 *ewaluacja powinna obejmować przede wszystkim analizę SWOT, analizę spójności strategii rozwoju i jej celów ze specyficznymi celami obszarów, których dotyczą, a także szacunek wpływu planowanych działań priorytetowych na sytuację społeczno-gospodarczą regionu. Istotnym elementem tej oceny jest także analiza skutków środowiskowych i konsekwencji dla rynku pracy.*

W ogólnym zarysie ewaluacja powinna odpowiedzieć na następujące pytania⁴⁴:

1. Czy *Program* przedstawia właściwy zestaw rozwiązań i działań, pozwalającą sprostać wyzwaniom, przed którymi stoi dany region czy sektor?
2. Czy *Program* jest właściwie zdefiniowany, ma przejrzyste cele i priorytety? Czy realne jest osiągnięcie tych celów przy danej alokacji zasobów finansowych na poszczególne priorytety?
3. Czy *Program* jest spójny z politykami regionalnymi, krajowymi i Wspólnoty?
4. Czy zidentyfikowano właściwe wskaźniki dla poszczególnych celów? Czy zaproponowane wskaźniki i ich wartości docelowe tworzą podstawę przyszłego systemu monitoringu i ewaluacji wdrażania danego *Programu*?
5. Jakie będzie - w kategoriach ilościowych - oddziaływanie *Programu*?
6. Czy system wdrażania jest zaprojektowany w sposób umożliwiający realizację *Programu* i osiągnięcie jego celów?

Odpowiedzi na te pytania określą skalę skuteczności wdrażanych priorytetów oraz postępów w osiąganiu założonych celów.

⁴² Więcej informacji na temat ewaluacji *ex-ante* zawiera projekt dokumentu roboczego związany z tym zagadnieniem 7 lipca 2005, *2007-2013 Nowy okres programowania, Metodologiczny dokument roboczy*, Komisja Europejska Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej.

⁴³ W ramach tworzenia *Programu* jest on poddawany konsultacjom społecznym gdzie zainteresowane podmioty/jednostki mogą wnosić uwagi do tego dokumentu co nosi znamiona ewaluacji wstępnej.

⁴⁴ Projekt dokumentu roboczego dot. ewaluacji *ex-ante* z 7 lipca 2005, *2007-2013 Nowy okres programowania, Metodologiczny dokument roboczy*, Komisja Europejska Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej s. 75.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

Program Operacyjny Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Wielkopolskim w latach 2007-2013, przed przyjęciem przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego poddany został wcześniejszym konsultacjom społecznym.

Konieczność przeprowadzenia konsultacji wynika z art. 11 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, która ustanawiając przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności, nałożyła też na państwa członkowskie obowiązek partnerstwa (ściślej współpracy) w zakresie realizacji celów funduszy z podmiotami samorządowymi, gospodarczymi, społecznymi i wszelkimi innymi organizacjami reprezentującymi społeczeństwo.

Celem konsultacji było poinformowanie mieszkańców regionu o przygotowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wstępnej wersji PO RSI, oraz uzyskanie informacji zwrotnej od różnych środowisk i grup społecznych na temat proponowanej strategii realizacji celów założonych w dokumencie będącym przedmiotem tej publicznej debaty.

Konsultacje odbyły się w pięciu największych miastach regionu: Leszno (19.04.2007r.), Piła (20.04.2007r.), Konin (26.04.2007r.), Kalisz (27.04.2007r.), Poznań (23.05.2007r.). W spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele jednostek samorządów terytorialnych, organizacji pozarządowych, instytucji gospodarczych, kadra naukowa szkół wyższych i mieszkańcy regionu.

W wyniku wspólnej debaty pojawiły się pytania wyjaśnione w trakcie spotkania oraz uwagi, które zostały wzięte pod uwagę w trakcie aktualizacji PO RSI.

Najczęściej zadawane pytania i spostrzeżenia:

1. Czy zaprezentowany projekt jest spójny z pozostałymi projektami realizowanymi w skali kraju, lub w innych regionach?

Odpowiedź znajduje się w rozdziale I PO RSI, ss. 4-14.

2. Dlaczego najwięcej inwestycji koncentruje się w Poznaniu? Pojawiła się obawa o to, że na realizacji PO RSI najwięcej skorzysta Miasto Poznań.

Inwestycje będą rozpoczęte nie tylko w Poznaniu, ale na terenie całego regionu. Do udziału w projektach mogą przystępować także inne organizacje i instytucje, działające poza Poznaniem, na podstawie złożonych wniosków

3. Czy brak mechanizmów finansowania małych grantów oznacza, że wszelkie pomysły informatyków powiatowych, gminnych lub związków gmin, dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego, nie będą mogły być realizowane? Zaproponowano iż lepszym rozwiązaniem byłaby realizacja kilku mniejszych projektów w różnych miastach.

Małe granty również mogą zostać wybrane na podstawie konkursu projektów, jednakże będą konkurowały z projektami dużymi, które odnoszą się do rozwoju całego województwa, a nie pojedynczych gmin i powiatów.

4. Czy w planach budowy sieci szerokopasmowej brane są pod uwagę istniejące już zasoby?

Podczas budowy sieci szerokopasmowej nie wyklucza się wykorzystania już istniejących zasobów.

5. Kiedy w gminach pojawi się łącze internetowe?

Projekt Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa jest podzielony na dwa działania:

1. Wielkopolska Sieć Szkieletowa

2. Wsparcie dla Lokalnych Inicjatyw Budowy Infrastruktury Dostępowej.

Przewidywany okres realizacji działania 1. to lata 2008-2010, a dla działania 2. 2009-2011.

6. Jakie korzyści przyniesie Wielkopolanom Wielkopolska Mapa Cyfrowa?

Odpowiedź znajduje się w PO RSI na s. 57.

7. Dlaczego zapisanej w PO RSI Regionalnej Platformie Cyfrowej brakuje uszczegółowienia? Zaproponowano, aby przy realizacji projektu Platformy Usług Cyfrowych, wzorować się na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej.

Uszczegółowienie projektu Regionalnej Platformy Cyfrowej znajduje się w PO RSI s. 56.

8. Dlaczego w PO RSI nie została uwzględniona PWSZ w Kaliszu jako jedna z filii Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii?

Po konsultacjach społecznych omawiany dokument uległ modyfikacji. Jedną ze zmian było uwzględnienie PWSZ w Kaliszu, jako współtwórcy Poznańskiej Elektronicznej Karty Aglomeracyjnej. W przypadku kwestii Wielkopolskiego Centrum Zaawansowanych Technologii, PWSZ w Kaliszu wpisuje się w pojęcie „uczelnie wyższe regionu”.

9. Dlaczego w PO RSI przytoczono negatywne doświadczenie przy budowie kujawsko-pomorskiej Sieci Informacyjnej KPSI?

Spostrzeżenie uczestnika konsultacji, uświadomiło twórcom PO RSI, iż przytoczony przykład był nieprawidłowy w stosunku do opisywanej sytuacji. W efekcie został on wyłączony z dokumentu.

10. W jaki sposób będą wykorzystane dotychczasowe rozwiązania (portale, własny obieg dokumentów, publiczne punkty dostępu do Internetu) utrzymywane na bardzo wysokim poziomie przez samorządy?

Dotychczas funkcjonujące wśród samorządów rozwiązania informatyczne, będą mogły być kontynuowane, jednakże w unowocześnionej formie, dzięki nowym możliwościom, wynikających z PO RSI.

11. Czy przewidziane są środki na dofinansowanie przedsięwzięcia związanego z realizacją projektu PESEL2?

Projekt PESEL2 jest projektem ogólnopolskim. W przypadku PO RSI, który jest programem regionalnym, nie są przewidziane środki na sfinansowanie w/w działania.

12. W ustawie o samorządzie gminnym, czy powiatowym nie ma żadnych zapisów, które upoważniają gminy do prowadzenia działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Pojawiła się zatem wątpliwość na jakiej podstawie samorządy mają realizować politykę społeczeństwa informacyjnego.

Mimo iż w w/w ustawach nie ma mowy o zadaniach spoczywających na gminach i powiatach dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego, to taki obowiązek wynika jednak z wielu zapisów wspólnotowych, np. strategia i2010 oraz krajowych, np. Ustawa o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne, z 17 lutego 2005r. (DzU, nr 64, poz. 564-565).

13. Pojawił się zarzut, że PO RSI nie wskazuje wyraźnych celów jakie samorząd chce realizować. Czy chce być niezależny od operatorów komercyjnych? Czy chce mieć tańsze usługi dostępne na terenie powiatów i gmin?

Województwo Wielkopolskie, podobnie jak Województwo Małopolskie, zakłada że właścicielem wybudowanej sieci będzie województwo, nie dostawcy usług internetowych czy operatorzy. Jednakże każdy, kto będzie dostarczał usługi szerokopasmowe, w równym stopniu będzie mógł z niej skorzystać

14. Uwaga dotycząca projektów strategicznych – brakuje w nich bowiem jednego dużego projektu miękkiego, który wskazywałby, że kształcenie jest też ważne.

Na potrzeby edukacji społeczeństwa informacyjnego został stworzony Program Wzrostu Regionalnego e-Potencjału Wiedzy oraz Regionalny Program Szkoleń i Kształcenia dla Społeczeństwa Informacyjnego, który przewiduje różne formy kształcenia i doskonalenia zawodowego na rzecz społeczeństwa informacyjnego.

15. W jaki sposób i w oparciu o jakie instytucje będzie realizowany projekt V?

Opis grup koordynujących ten projekt znajduje się PO RSI ss. 62-63.

Po zakończonych konsultacjach, na podstawie zgromadzonych uwag do projektu IV Wielkopolski System Usług Elektronicznych, stworzono kolejne działanie E-turystyka. Opis tegoż działania znajduje się w PO RSI na ss. 58-62.

SŁOWNIK

Benchmarking - polega na porównywaniu procesów i praktyk stosowanych przez własną organizację ze stosowanymi w organizacjach uważanych za najlepsze w analizowanej dziedzinie. Benchmarking jest wykrywaniem czynników, które sprawiają, że analizowany proces jest wykonywany efektywnie a następnie wskazanie podobnych możliwości we własnej organizacji - uczenie się i twórcze adaptowanie najlepszych praktyk (*best practices*).

Broadband (dostęp szerokopasmowy) - definiowany jest jako dostęp stały (nie komutowany), którego przepustowość dostosowana jest do zakładanej liczby użytkowników korzystających z połączenia (przepustowość nie niższa niż 256 kbitów/sekundę) i spodziewanej zajętości pasma przez działające na tym łączu aplikacje. Infrastruktura szerokopasmowego dostępu do Internetu powinna wykorzystywać technologię umożliwiającą proste zwiększenie przepustowości, w razie pojawienia się takiej potrzeby w przyszłości. Dla szerokopasmowej sieci szkieletowej, natomiast, zalecana przepustowość nie powinna wynosić mniej niż 100Mb/s.

Cross-financing - ma na celu ułatwienie wdrażania jednofunduszowych programów operacyjnych. Mechanizm ten polega na dopuszczeniu – w ramach priorytetu oraz w należycie uzasadnionych przypadkach – ograniczonego finansowania grupy projektów, indywidualnych projektów lub części projektów, które należą do obszaru interwencji drugiego funduszu. *Cross-financing* ogranicza się jedynie do takich działań, które są zarówno niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu lub grupy projektów, jak i bezpośrednio powiązane z projektem lub grupą projektów.

Efektywność pomocy - kryterium ewaluacyjne porównujące wielkość nakładów na rzecz realizacji programu (np. finansowych, administracyjnych, ludzkich) z rzeczywistymi osiągnięciami programu na poziomie „produktu”, „rezultatu” lub „oddziaływania”; (ang. *efficiency*).

eGovernment (elektroniczna administracja) - zastosowanie technologii komunikacji i informacji do planowania, realizacji i monitorowania zadań administracji publicznej (rządowej i samorządowej). Służy to zminimalizowaniu czasu dostępu do usług administracji publicznej, zwiększeniu dostępu do informacji, jak również zmniejszeniu kosztów związanych z działalnością administracji.

eLearning - metoda nauki przy wykorzystaniu narzędzi ICT. eLearning, odróżnia od tradycyjnych metod nauki to, że główny ciężar nauki i wzmożona aktywność spoczywa nie na nauczycielu a na uczącym się.

e-Rozwój - to kreowanie wzrostu PKB za pomocą inwestycji w technologie ICT oraz tworzenie warunków dla nowoczesnej edukacji niezbędnej w gospodarce opartej na wiedzy.

i2010 — Europejskie społeczeństwo informacyjne na rzecz wzrostu i zatrudnienia - jest całościową strategią na rzecz modernizacji i organizacji instrumentów, którymi dysponuje Komisja Europejska, a które służyć mają rozwojowi gospodarki cyfrowej. W szczególności KE będzie wspierać rozwój szybkich i bezpiecznych łącz szerokopasmowych, dzięki którym Europejczycy będą mieli dostęp do bogatej i zróżnicowanej zawartości internetowych, wzbogacanych również dzięki realizacji i2010.

KE wskazała na trzy zasadnicze priorytety w dziedzinie kształtowania nowej polityki społeczeństwa informacyjnego. Są nimi:

- stworzenie otwartego i konkurencyjnego rynku dla rozwoju SI oraz usług medialnych w Unii
- zwiększenie poziomu inwestycji w badania naukowe nad technologiami społeczeństwa informacyjnego o 80 proc.
- promowanie integracji SI w Europie.

IDA II - misją Programu IDA II (*Interchange of Data between Administrations* - wymiana danych pomiędzy administracjami) jest wspieranie implementacji polityki i działalności Wspólnot poprzez koordynację procesu tworzenia transeuropejskich sieci telematycznych pomiędzy administracjami. Wszędzie tam gdzie niezbędna jest wymiana danych w skali europejskiej, program IDA jest zarazem

narzędziem niezbędnego re-engineeringu procesów biznesowych administracji. Prace programu IDA skupiają się na następujących obszarach działań:

1. Wspieranie implementacji sieci sektorowych w obszarach priorytetowych dla Wspólnot;
2. Rozwijanie narzędzi współdziałania i ich wykorzystania w sieciach sektorowych;
3. Rozszerzanie korzyści płynących z sieci na przedsiębiorstwa i obywatele Wspólnot.
4. Współpraca z administracjami krajowymi oraz z innymi podmiotami Wspólnot

W wymienionym obszarze IDA jest jednym ze starszych Programów Wspólnotowych. Jej historia sięga 1995 roku, kiedy to wraz z rozwojem instytucjonalnym Unia Europejska zdecydowała o stworzeniu aparatu wymiany informacji w obrębie jej instytucji oraz administracji krajów członkowskich. W roku 1999 zapoczątkowana została II faza IDA (stąd IDA II).

Infrastruktura teleinformatyczna - na strukturę tą składają się systemy i sieci teleinformatyczne. Umożliwia ona świadczenie usług on-line poprzez urządzenia telekomunikacyjne oraz serwery wraz z zainstalowanym na nich oprogramowaniem.

Innowacja - zmiana wprowadzona celowo, która polega na zastępowaniu dotychczasowych stanów rzeczy innymi. Można wyróżnić innowacje organizacyjne oraz innowacje technologiczne w obrębie produktów i procesów.

Klaster - termin ten wywodzi się z teorii rozwoju regionalnego i odnosi się do sieci małych i średnich przedsiębiorstw, które ze względu na swoją niewielką siłę przy działaniu w pojedynkę decydują się na współpracę. Klastry obejmują kontakty i współpracę przedsiębiorstw z instytucjami naukowo-badawczymi i władzami publicznymi.

Podział klastrów (wg OECD):

- *Klastry oparte na wiedzy* - skupiające firmy, dla których istotny jest bezpośredni dostęp do badań podstawowych i publicznych instytucji badawczych oraz uczelni wyższych (przemysł lotniczy, chemia, elektronika)
- *Klastry oparte na korzyściach skali* - skupiające firmy powiązane z instytucjami technicznymi i uniwersytetami prowadzące własne badania na ograniczoną skalę (przetwórstwo materiałów masowych, przemysł samochodowy, maszynowy)
- *Klastry uzależnione od dostawcy* - skupiające firmy importujące technologie w formie dóbr kapitałowych i półproduktów, których działalność innowacyjna determinowana jest przez zdolności do współdziałania zarówno z dostawcami jak i usługami posprzedażnymi (rolnictwo, leśnictwo, tradycyjne gałęzie przemysłu przetwórczego jak przemysł włókienniczy, meblarski i metalowy oraz usługi)
- *Klastry wyspecjalizowanych dostawców* - skupiające przedsiębiorstwa o dużej intensywności B+R, kładące nacisk na innowacje produktowe, zazwyczaj zlokalizowane blisko siebie, klientów i użytkowników; firmy produkujące komponenty do złożonych systemów produkcyjnych (sprzęt i oprogramowanie komputerowe).

Partnerstwo publiczno-prywatne - definiowane jest jako oparta na umowie o partnerstwie publiczno-prywatnym współpraca podmiotu publicznego i partnera prywatnego, służąca realizacji zadania publicznego, jeżeli odbywa się na zasadach określonych w ustawie.

Definicja ta wynika z ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o *partnerstwie publiczno-prywatnym* (Dz.U. 2005 nr 169 poz. 1420).

PKB - Produkt Krajowy Brutto - Miernik produkcji wytworzonej na obszarze danego kraju, który jest sumą wydatków gospodarstw domowych na zakup dóbr i usług konsumpcyjnych, wydatków sektora prywatnego na zakup dóbr i usług inwestycyjnych, wydatków państwa na zakup dóbr i usług oraz salda bilansu handlu zagranicznego; (z ang. GDP - gross domestic product).

Regionalny Program Operacyjny RPO - jest dokumentem programowym danego województwa, służącym realizacji Narodowego Planu Rozwoju. Składa się on ze spójnego zestawienia priorytetów operacyjnych i działań, odnoszących się do województwa. Za przygotowanie RPO odpowiedzialny jest zarząd województwa.

Rezultaty - w odniesieniu do wskaźników rezultatu są to bezpośrednie i natychmiastowe efekty zrealizowanego programu lub projektu. Rezultaty dostarczają informacji o zmianach, jakie nastąpiły w wyniku wdrożenia programu lub projektu u Beneficjentów, bezpośrednio po uzyskaniu przez nich wsparcia; (ang. *results*).

Rozwój zrównoważony - rozwój społeczno ekonomiczny, zachowujący cechy trwałości w długim okresie oraz nie działający destrukcyjnie na środowisko, w którym zachodzi; (ang. *sustainable development*).

Społeczeństwo informacyjne - w powszechnym rozumieniu społeczeństwo informacyjne to, takie które stosuje różnego rodzaju nowoczesne technologie służące gromadzeniu, analizowaniu i przesyłaniu informacji (ang. *information society*). Przede wszystkim jednak posiada instrumenty niezbędne do korzystania z tych technologii, czyli wiedzę. Powszechnemu zastosowaniu technologii towarzyszą zmiany organizacyjne, ekonomiczne, społeczne, mające wpływ na wszystkie sfery życia i działalności ludzi.

Dotychczasowe analizy teoretyczne, pozwalają odnosić rozumienie terminu społeczeństwo informacyjne do czterech znaczeń:

- ideologicznego, gdzie społeczeństwo informacyjne określane jest w kategoriach polityki państwa wobec zachodzących transformacji gospodarczych i społecznych
- ewolucyjnego, odnoszonego do znanych koncepcji fal rozwojowych (rolnictwo, przemysł, wiedza i komunikacja) i przypisywanych im określonych typów społeczeństw (rolnicze, industrialne, informacyjne)
- technologicznego, kiedy utożsamia się rozwój gospodarczy i społeczny ze spektakularnym rozwojem technologii informacyjnej, przekształcającej systemy pracy, zatrudnienia, sprawowania władzy, edukacji, gospodarowania, w wyniku czego powstają nowe wzory kulturowe i cywilizacyjne
- poznawczego, związanego z tworzeniem teorii socjologicznych celem odnalezienia analitycznego paradygmatu istoty i sensu kształtowania społeczeństwa informacyjnego.

Strategia lizbońska – jest wieloletnim programem reform i zmian strukturalnych dla Europy, przyjętym na szczycie przywódców państw UE w marcu 2000 r. w Lizbonie, posiadającym rangę nadrzędnego instrumentu kreowania rozwoju społeczno-gospodarczego Unii do 2010 roku.

Strategia skupia się na czterech kwestiach: innowacyjności (gospodarka oparta o wiedzę), liberalizacji (rynków telekomunikacji, energii, transportu oraz rynków finansowych), przedsiębiorczości (ułatwienia w zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej) oraz spójności społecznej (kształtowanie nowego aktywnego państwa socjalnego).

SWOT/TOWS - analiza typu SWOT/TOWS Znajduje zastosowanie na poziomie zarządzania całym podmiotem/regionem, poszczególnymi jednostkami i dziedzinami funkcjonalnymi. SWOT/TOWS pomaga wypracować ogólną strategię rozwoju podmiotu/regionu, a także strategię dotyczącą poszczególnych jednostek funkcjonalnych. Analiza SWOT/TOWS pozwala przeanalizować mocne strony i słabości regionu wobec szans i zagrożeń stwarzanych przez otoczenie. SWOT - to skrót pochodzący od pierwszych liter angielskich słów: *strenghts* (mocne strony), *weaknesses* (słabe strony), *opportunities* (szanse), *threats* (zagrożenia).

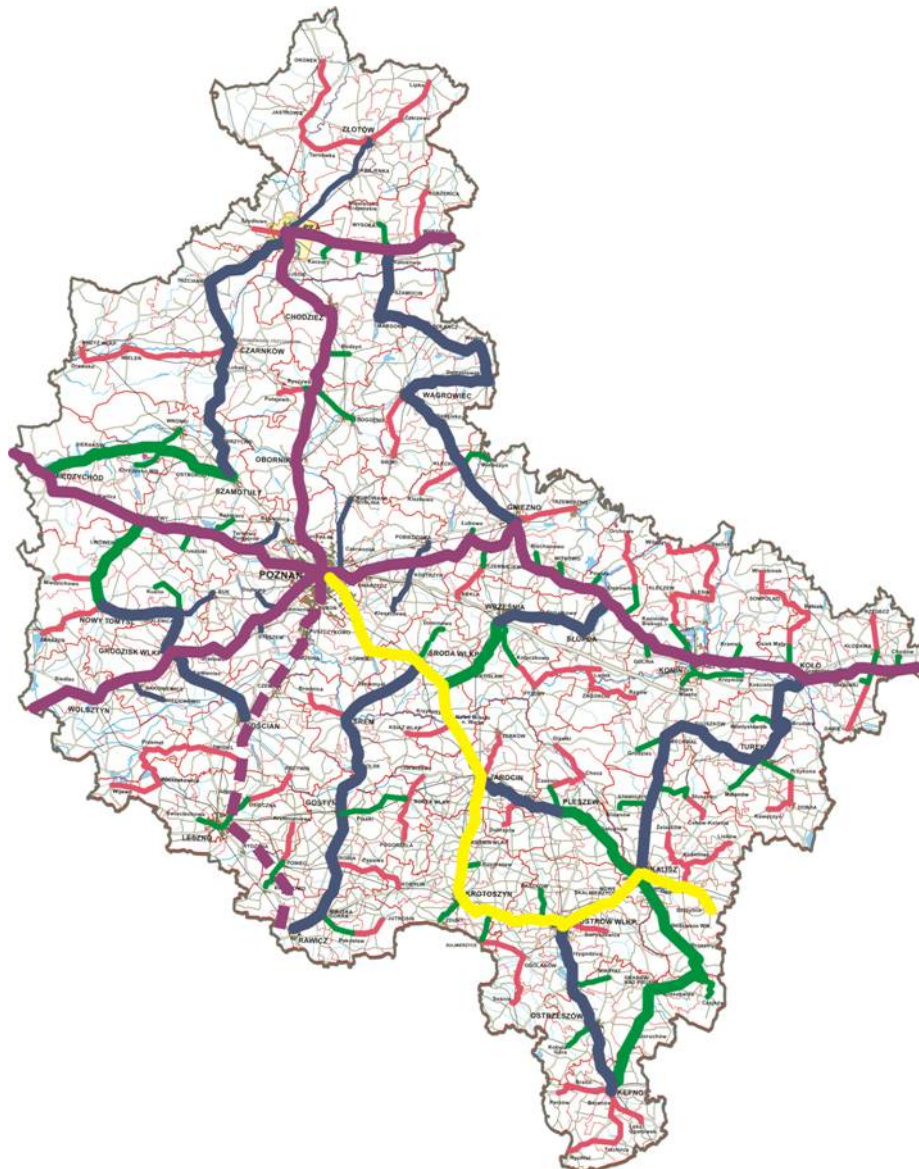
Technologie informacji i komunikacji - technologie pozwalające na wykorzystywanie, modyfikowanie, przechowywanie i wymianę informacji, a także umożliwiające efektywną komunikację. Technologiami tego typu są np. sieć Internet, poczta elektroniczna (e-mail), wewnętrzna sieć firmowa (Intranet); (ang. *Information and Communication Technologies*).

Wykluczenie informacyjne - odnosi się do podziału na osoby mające dostęp do sieci i pozbawione takiej możliwości. Zjawiska wykluczenia cyfrowego nie da się sprowadzić do nierównego dostępu do Internetu i podziału na podłączonych i niepodłączonych do sieci (ang. *digital divide*). *Digital divide* należy rozpatrywać także pod kątem:

- kompetencji kulturowych i umiejętności posługiwania się Internetem
- sposobu łączenia się z Internetem
- podziału na poziomie globalnym
- wymiaru językowego.

Załącznik nr 1

LEGENDA	
KALISZ	- miasto - siedziba powiatu grodzkiego
GRODZISK WLKP.	- miasto - siedziba powiatu ziemskiego
KRZYWIŃ	- miasto - siedziba gminy
Osiek Mały	- wieś - siedziba gminy
	- linie światłowodowe sieci PIONIER
	- linie światłowodowe sieci PIONIER w trakcie realizacji
	- linie światłowodowe sieci PIONIER planowane
	- linie światłowodowe budowane w etapie 1
	- linie światłowodowe budowane w etapie 2
	- linie światłowodowe budowane w etapie 3

Rysunek 16. Mapa zasięgu infrastruktury sieci PIONIER w województwie wielkopolskim z naniesionym planowanym zakresem inwestycji sieciowej w ramach projektu Wielkopolski Internet Szerokopasmowy